POLIROM

Iulian Ciocan

Dama de cupă

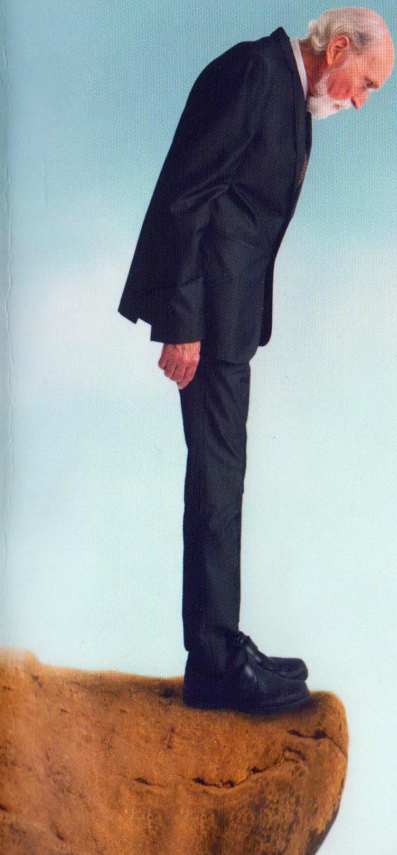

EGO
proză

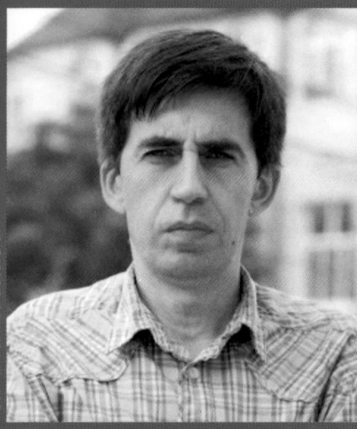

Foto: din arhiva autorului

IULIAN CIOCAN (n. 6 aprilie 1968, Chişinău, Republica Moldova) este prozator, publicist şi critic literar. Comentator al postului de radio Europa Liberă. Romane publicate: *Înainte să moară Brejnev* (Polirom, 2007; traducere în limba cehă la Dybbuk, 2009); *Tărîmul lui Saşa Kozak* (Tracus Arte, 2011; traducere în limba slovacă la Kalligram, 2015; traducere în limba franceză la Belleville, 2017); *Iar dimineaţa vor veni ruşii* (Polirom, 2015). A publicat proză în reviste şi antologii din SUA, Germania, China, Cehia, Bulgaria, Belgia şi Brazilia. Invitat la New York, la festivalul PEN World Voices (2011), la Festivalul Internaţional de Literatură şi Traducere, Iaşi (2015) şi la Noaptea Literaturii din Amsterdam (2016).

proză
EGO

Colecția „Ego. Proză" este coordonată de Lucian Dan Teodorovici.

© 2018 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvîrșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: © eelnosiva/Depositphotos.com
Foto autor: din arhiva personală

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1,
et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

CIOCAN, IULIAN

Dama de cupă: roman / Iulian Ciocan. – Iași: Polirom, 2018

ISBN print: 978-973-46-7215-8
ISBN ePub: 978-973-46-7298-1
ISBN PDF: 978-973-46-7299-8

821.135.1

Printed in ROMANIA

Iulian Ciocan

Dama de cupă

roman

POLIROM
2018

Pentru Laurențiu

1

Sexagenarul Nistor Polobok, un bărbat trupeş, pleşuv, cu barbă sîrmoasă şi căruntă, se întorcea binedispus acasă cu maşina de serviciu. Domnul Polobok era Şeful Direcţiei Arhitectură – Urbanism – Fond Funciar a Primăriei Chişinău şi fusese la un chiolhan de pomină, cu lăutari şi cocote, ce desăvîrşise o zi reuşită, în care luase trei mii de euro şpagă. În sfîrşit, după lungi şi obositoare tratative, cinovnicul pleşuv îi dăduse o autorizaţie de construcţie unui barosan insistent, care visa de multă vreme să facă o benzinărie într-un colţ de parc curat. Iar acum, vesel şi uşor aghesmuit, Nistor Polobok se gîndea cum să cheltuiască mai bine banii cîştigaţi, uitîndu-se din cînd în cînd pe geam la străzile pustii ale oraşului nocturn, care-şi vînturau agale gunoiul în aşteptarea măturătorilor matinali. Pe un trotuar scofîlcit, o sticlă de bere se rostogolea încetişor, împinsă de vîntul lînced.

Într-un tîrziu, BMW-ul coti pe o stradelă liniştită din sectorul Telecentru şi opri în faţa unei porţi

impozante dincolo de care se înălța un castel faraonic.

„Am sosit, Nistor Fiodorovici...", zise șoferul Vasea, fără să se întoarcă spre șef.

Avea o voce inexpresivă care trăda o ușoară lehamite și care îi displăcea lui Nistor Polobok. Pesemne, se cam săturase Vasea să-l însoțească pe marele cinovnic la toate petrecerile, să-l aștepte deseori pînă după miezul nopții, dar și șeful considera, nu fără temei, că șoferul ar trebui să fie mulțumit de posibilitățile pe care i le oferea locul de muncă la Primărie. Ar mai fi luat Vasea, la un preț modic, o garsonieră într-un bloc nou dacă Nistor Polobok nu punea un cuvînt bun pentru el? Pe dracu'!

Șeful sexagenar coborî, icnind, din automobilul care dispăru imediat, eliberat parcă de o imensă povară. Apoi vîrî mîinile în buzunarele pantalonilor și contemplă preț de cîteva minute zidul înalt de beton care îi împrejmuia construcția fabuloasă. Constatînd a mia oară că are o proprietate frumoasă, Nistor Polobok icni din nou satisfăcut. Era o noapte de mai încîntătoare, senină, cu puzderie de stele pe cer, a căror lumină clipicioasă-tainică îl făcu în cele din urmă pe funcționarul pleșuv să-și desprindă privirea de la casa imensă și să se uite în sus.

„Ce-o fi însemnînd, oare, aprinderea și stingerea unor stele?", se întrebă Nistor Polobok, dar

oboseala acumulată peste zi îi alungă pe loc dorința de a căuta un răspuns.

Frunzele arțarului de lîngă poartă tremurau șopotitoare în bătaia vîntulețului. O pisică a cărei siluetă abia se distingea în lumina debilă a unui stîlp electric miorlăi lasciv și se pierdu în noapte.

„Trebuie să dorm, să mă odihnesc!", își zise cinovnicul și se îndreptă agale spre poarta impozantă.

Făcu doi pași. Apoi, pe neașteptate, piciorul drept i se înfipse într-o denivelare din asfalt, se împiedică și căzu caraghios, scoțînd un oftat apăsat. Simți o durere ascuțită în gleznă.

„Fir-ar al naibii!", exclamă Nistor Polobok, căznindu-se o vreme să scoată piciorul din crăpătura destul de adîncă din asfalt. Cînd în sfîrșit se ridică, cu senzația că scăpase dintr-o menghină hrăpăreață, nu mai putu să calce cu aceeași ușurință. Glezna îl durea foarte tare și, colac peste pupăză, se julise la un genunchi. Încercă de cîteva ori, cu mare grijă, să-și lase greutatea corpului pe piciorul afectat, holbîndu-se nedumerit la falia care-l prinsese ca o capcană. Mare porcărie! Cum de apăruse crăpătura asta chiar în fața porții sale? În cele din urmă își luă inima-n dinți și merse poticnit spre casă. Din cînd în cînd se oprea pentru a îmblînzi durerea pulsatilă, enervantă. Clătinîndu-se la fiecare pas, intră în holul imens al castelului cu elemente arhitectonice amestecate...

Dintr-odată i se proțăpi în față soția insomniacă.

„Cît o să mai vii așa de tîrziu acasă, măi, omule?", strecură printre dinți Luminița Polobok.

Era o femeie mult prea repede fosilizată, cu ochii încercănați, care se pensionase de curînd și ținea regim din cauza problemelor cu stomacul.

„Am stat de vorbă cu prietenii, cu colegii..."

„Nu mă interesează ce faci și cu cine trăncănești! Problema e că nu pot dormi din cauză că vii mereu în dricul nopții, omule!"

„Dar cine te împiedică să dormi, femeie? Avem o casă mare... Nu trăim într-o cameră strîmtă de cămin. Nu trec prin dormitorul tău cînd intru în casă..."

Buna dispoziție a funcționarului pleșuv, zdruncinată de căzătură, se spulberase acum.

„Eu simt și din dormitor cum deschizi ușa! Și asta mă calcă pe nervi! Dar... la picior ce-ai pățit?"

„Am căzut lîngă poartă... Era o crăpătură ciudată în asfalt..."

„Ai căzut? Poate ești beat și nu te mai poți ține pe picioare?"

„Lasă-mă-n pace, femeie! Mă doare glezna! Și caută-ți de problemele tale!", se răsti Nistor Polobok la soția cicălitoare, nevricoasă, cu care se certa din ce în ce mai aprig de la o vreme.

Dacă n-ar fi fost cele două fiice stabilite în Occident, ar fi divorțat, probabil.

„Phi...", făcu Luminița și, aruncîndu-i o privire disprețuitoare, se retrase în dormitorul ei spațios, garnisit cu tablouri kitschoase.

Cumpărate de la un pictor în vogă, acestea reprezentau cu precădere chipuri și scene biblice care îl cam descumpăneau pe funcționarul trupeș.

Rezemîndu-se de balustradă, Nistor Polobok urcă încetișor scara spiralată ce ducea la biroul de la mansardă. În acest birou, cu vedere spre o mică livadă, obișnuia el să doarmă după ce relația cu soția se răcise. În odaie își aruncă pantofii din picioare, băgă plicul cu bani într-un sertar, puse iPhone-ul pe o măsuță, își pipăi glezna, gemînd, și se întinse pe o canapea din piele naturală. Adormi cu greu și avu un somn agitat.

În vis i se prefirară cîteva imagini nasoale din copilărie, cu un huligan înfricoșător obijduindu-l în văzul tuturor în curtea școlii. Huliganul acela avea niște pumni imenși ce-l băgau în sperieți pe micuțul Nistorel, dar mai înspăimîntător decît pumnii brutei era faptul că nici un coleg, absolut nici unul, nu îndrăznea să-i sară în apărare. Iar cîțiva chiar rîdeau pe înfundate. Apoi, după o explozie de lumină, rolurile parcă se inversară. Nu mai era victimă, ci atacator. Nu mai era mic, ci matur. Se văzu pe sine în culmea furiei, aruncîndu-se asupra unei camere de televiziune impertinente și lovind cu pumnul obiectivul aparatului pe care îl brăzdară în aceeași clipă cîteva crăpături urîte...

Nistor Polobok se trezi cu inima grea, cu o senzaţie inexplicabilă de frică. O pasăre ciripea cu osîrdie dincolo de sticla termopanului. Ceasul de pe măsuţă indica ora 7. Glezna i se umflase şi se învineţise, iar durerea devenise insuportabilă. Era limpede că vizita la cea mai mare clinică privată din Chişinău nu mai putea fi amînată. Îl sună pe şoferul Vasea şi îi porunci să vină peste o jumătate de oră, apoi pe primarul capitalei, Denis Cartof, un tînăr ţîfnos, cu nas mare şi coroiat, căruia îi spuse că va lipsi cîteva zile de la serviciu din pricina căzăturii stupide.

2

Nistor Fiodorovici Polobok făcuse o banală entorsă. „O nimica toată!", îl îmbărbătă doctorul plin de solicitudine şi-i prescrise cîteva medicamente. După două zile de lenevire pe canapea, cu telecomanda sau iPhone-ul în mînă, tratamentul a avut efect şi piciorul i se dezinflamă. În tot acest răstimp îl ajută foarte mult Vasea, care ba îi aducea mîncare de la supermarket (Luminiţa nu-i mai gătea nimic de-o veşnicie), ba îi bandaja glezna. „În fond, nu e un băiat rău acest Vasea. Cam prostuţ, dar deloc rău...", concluzionă în sinea sa cinovnicul în timp ce înfuleca o salată de boeuf adusă într-o seară de şoferul plictisit.

Au fost două zile de acalmie, un respiro de care poate avea nevoie. O singură dată îl deranjă adjunctul, Adrian Coteţov cel mucalit, care îi oferi detalii despre noile victime pe care urmau să le stoarcă de bani. Cu multă răbdare, Nistor Polobok îi dădu toate indicaţiile necesare pentru deghizarea jecmănirii în afacere cinstită. Într-o ţară în care toţi furau ca-n codru, banii au fost mereu pentru

funcționarul chel un fir călăuzitor în viață. Cum să trăiești fără bani? Iar pentru că salariile erau ridicol de mici, trebuiau găsite alte soluții, nu? Așadar, după zilele astea în care fusese mai mult trîntit pe canapea, durerea din gleznă i se domolise. Rău era însă faptul că nu-și mai recuperă echilibrul sufletesc.

Ieșind să se plimbe, după lîncezeala îndelungată, Nistor Polobok constată cu stupoare că falia apărută în asfaltul de lîngă poartă era și mai adîncă, mai lungă, de aproape un metru, și mai lată, de vreo treizeci de centimetri. Ce naiba?! Să fi trecut pe strada lor o mașină de mare tonaj? Puțin probabil. Nu avea voie transportul greu să treacă prin cartierul acela, pe lîngă casele unor funcționari importanți. Și nici recentele lucrări de asfaltare a străzii n-au fost de mîntuială, ca prin alte părți. Însuși primarul Cartof monitorizase calitatea execuției lucrărilor! Și atunci ce anume generase crăpătura aceea? Nistor Polobok nu pricepea. Le telefonă imediat colegilor de la Primărie și îi rugă să înlăture problema în cel mai scurt timp.

A doua zi, la fața locului au venit trei lucrători (doi executanți obosiți și un sfătuitor plin de vigoare) care au astupat rapid crăpătura ciudată și l-au invitat pe funcționarul trupeș să le aprecieze munca. Nistor Polobok călcă de cîteva ori pe dunga de asfalt proaspăt, verificîndu-i trăinicia, și rămase mulțumit. Nu trecură însă nici două ore

şi asfaltul nou plesni. Crăpătura stranie reapăru, iar de această dată avea o lungime de vreo doi metri, o lăţime de vreo şaizeci de centimetri şi o adîncime de aproximativ doi metri. Cînd o văzu aşa de mare şi de ameninţătoare, Nistor Polobok rămase cu ochii boldiţi la dînsa minute în şir. Era imposibil să se producă o alunecare de teren în acel loc. Asta îi spusese un geolog-academician a cărui competenţă în domeniu nu putea fi pusă la îndoială. În timp ce se holba la cufundătura regenerată în mod miraculos, cinovnicul remarcă o prelungire abia vizibilă a acesteia, care ajungea pînă la gardul lui de beton. Apoi, ridicîndu-şi privirea, observă că zidul frumos care îi împrejmuia castelul se crăpase aproape pe toată înălţimea lui, de parcă fusese un cutremur mare. Nistor Polobok se apropie încet de gardul de beton, reveni apoi la crăpătura mare din asfalt şi urmări cu privirea fisura subţire şi zigzagată care i se căţărase pe zid. „Futu-i mama mă-sii!", înjură în sinea lui. Îşi auzi dintr-odată zbaterile inimii şi fu înţepat de o frică sugrumătoare.

În scurtă vreme, în jurul crăpăturii se adunaseră mai mulţi vecini înstăriţi, dar veni şi locatarul unui bloc hruşciovist ce se conservase ca printr-un miracol în cartierul bogaţilor.

„Ce căcat! Chiar aici trebuia să apară, blea?", zise proprietarul unui supermarket, scărpinîndu-se la subsuoară.

„Băi, tipii care au astupat amu groapa asta ar trebui găsiți și futuți binișor! Ce mai stai pe gînduri, domnu' Nistor?!", îl sfătui finul unui ministru care venise în șlapi, cu un pachețel de alune într-o mînă și cu o sticlă de bere în alta.

„Nu știu dacă ei sînt de vină...", îngăimă Nistor Polobok, neputîndu-și lua privirea de la fisura din gardul de beton.

„Cine să mai fie, domnu' Nistor? Ăștia lucrează de mîntuială. Așa au fost învățați acasă, nespălații dracului! Din cauza lor n-o să mai poți merge cu mașina pe aici...", zise finul ministrului și rîgîi mitocănește.

„Mata lucrezi la Primărie, nu-i așa?", răsună vocea tremurătoare a locatarului din blocul hrușciovist și dărăpănat.

Era un om care se veștejise înainte de vreme din cauza traiului însingurat și a pensiei mici.

Surprinși, bogătanii se întoarseră spre el și-l măsurară o vreme din creștet pînă-n tălpi.

„Apu, dacă lucrezi la Primărie, să fii bun și să faci drumul! E datoria matale! Voi, cei de la Primărie, știți numai să tocați banii statului! Da' de drumuri nu vă pasă! Eh..."

Omul îmbătrînit prematur îl fulgeră cu privirea pe Nistor Polobok și se duse să-și noteze cheltuielile zilnice într-un caiet cu foi îngălbenite.

„Staric tîmpit! Hrușciovka asta plină de păduchi ar trebui demolată...", pufni proprietarul supermarketului, scărpinîndu-se cu furie la subsuoară,

de parcă păduchii din blocul săracilor îl atacaseră deja.

Nistor Polobok se întristă şi mai tare: nici unul dintre vecini nu băgase în seamă prelungirea subţire a crăpăturii care îi sluţise gardul de beton.

Somaţi de grangurii din Primărie să-şi îndeplinească sarcinile de serviciu cu conştiinciozitate, cei trei lucrători au revenit, spre seară, pe stradela liniştită a oamenilor de curînd înavuţiţi şi, de cum au văzut crăpătura transformată în cogeamite groapa, au rămas cu gurile căscate.

„Şefu', noi am făcut totul cum se cuvine. Nu sîntem vinovaţi. Nu înţăleg ce s-a întîmplat, şefu' Dacă vreţi, rămîneţi aici ca să vedeţi cum o astupăm...", zise „sfătuitorul" derutat şi speriat.

„Asta am de gînd să fac! Nu mai poţi avea astăzi încredere în nimeni!", tună Nistor Polobok, aruncîndu-le o privire ascuţită lucrătorilor dubioşi.

Aceia ridicară din umeri, îşi scuipară-n palme şi se apucară de treabă. Funcţionarul pleşuv nu-i slăbi din ochi nici o clipă, foindu-se în jurul lor, bombardîndu-i mereu cu întrebări. „Sfătuitorul" îi lămuri totul de-a fir a păr, cu multă răbdare, străduindu-se să-i zîmbească cinovnicului sîcîitor care avea idei aproximative despre lucrările de asfaltare. Simplul fapt că nu reuşiseră să rezolve problema din prima încercare îi expunea unui mare pericol. Să scoţi din sărite o persoană atît de importantă, să-l enervezi pe Nistor Polobok era

totuna cu echilibristica pe sîrmă la o înălțime amețitoare. Au terminat opintelile cînd întunericul se lăsase peste oraș, l-au asigurat pe „șefu'" că au fost meticuloși și exigenți și, obținînd un mic gest aprobator al acestuia, au plecat cu sentimentul că soarta îi fute prea des. Nistor Polobok îi urmări o vreme cu privirea, apoi, după ce examină încă o dată crăpătura din gardul de beton cu care se mîndrea, se duse în biroul de la mansardă ca să se uite la televizor.

Moldova 1 transmitea în direct discursul plictisitor și demagogic al unui oligarh tot mai influent, cu mutră de cimpanzeu. Cuvintele pe care oligarhul le pronunța frecvent, cu o deosebită tărie, erau „VALORI" și „PRINCIPII", iar clarviziunea dobîndită de-a lungul anilor în administrația publică locală îi contură pe loc lui Nistor Polobok oportunitatea înscrierii, de dragul carierei, în partidul cimpanzeului, partid ce creștea văzînd cu ochii. Amețit de turuiala oligarhului, Nistor Polobok închise televizorul, își prepară în bucătărie un ceai de coada-șoricelului, pentru a se calma, și adormi într-un tîrziu pe canapeaua din piele naturală.

Se făcea că era din nou mic și neajutorat, că un huligan agasant îi căra pumni în curtea școlii, pe cînd colegii se amuzau copios pe socoteala lui și rîdeau nechezat. Venea apoi explozia de lumină după care el, Nistor cel de azi, se arunca asupra unei camere de televiziune și lovea cu pumnul

obiectivul aparatului care crăpa, iar dindărătul camerei o faţă blurată îi striga cu furie: „Să crăpi, jigodie coruptă!!! Să crăăăăăăăăpi!!!"

Nistor Polobok se trezi brusc în miezul nopţii, zgîlţîit zdravăn de soţia speriată, cu obraji căzuţi.

„Scoală, omule! Scoală! S-a auzit o bufnitură mare! Ieşi afară repede...", se tînguia Luminiţa.

„Ce vrei, muiere proastă?! E noapte! Lasă-mă să dorm...", se zborşi sexagenarul trupeş cu ochii cîrpiţi de somn, dar Luminiţa continua să se lamenteze.

Inima îi bătea cu putere din cauza imaginilor din vis, de o claritate răvăşitoare. După ce se mai dezmetici, se ridică clătinîndu-se. Îşi trase pantalonii, se holbă, cuprins de ciudă, la soţia nesăbuită, înjură şi coborî scara spiralată. Simţi cum o premoniţie sumbră îi dă tîrcoale şi încercă s-o alunge, zicîndu-şi că o gură de aer curat era mai mult decît indicată după un vis urît. Afară însă, frica îl luă imediat în stăpînire. Rămase mai întîi cu ochii aţintiţi asupra zidului de beton pe care apăruseră cîteva crăpături adînci, hidoase. O bucată măricică de zid se desprinsese şi strivise brutal trei ghivece cu zambile ale Luminiţei, dezvăluind parţial proporţiile dezastrului şi făcîndu-l să simtă un junghi arzător în inimă. Iar apoi, cînd ieşi din curte, fu cît pe ce să-şi piardă cunoştinţa. În dreptul porţii, o crăpătură uriaşă, lată de vreo doi metri, spinteca de-a curmezişul strada scăldată în

lumina lunii. Arţarul de lîngă poartă se cocîrjase, iar o rădăcină groasă îi ieşise la iveală, de parcă cineva voise să smulgă arborele din pămînt. Alarma unei maşini parcate în apropiere schelălăi strident cîteva secunde, dar nimeni nu catadicsi să se trezească. Strada rămase goală, iar ferestrele caselor, întunecate. „Îi doare-n pulă de ceea ce se-ntîmplă dincolo de ogrăzile lor...", îl străbătu o revelaţie. Nistor Polobok stătu în cumpănă o vreme, apoi, luîndu-şi inima-n dinţi, se apropie tiptil de marginea gropii uriaşe. Se lăsă în pirostrii şi se uită înăuntru. Groapa era adîncă. Fundul nu i se vedea, fiind învăluit de o beznă de nepătruns.

„Ce pizda mă-sii e asta?", îngăimă.

Un sentiment amestecat, de furie, frică şi disperare, îi schimonosi faţa. Nu se mai pomenise pînă acum aşa ceva în cartierul bogătanilor. Miji ochii, încercînd să desluşească ceva în întunericul vîscos din scofîlcitura imensă a solului. Însă, chiar dacă nu i s-ar fi tocit vederea în ultimii ani, tot ar fi avut nevoie de o lanternă.

Brusc, i se păru că aude nişte sunete sacadate şi dese venind din măruntaiele pămîntului. Îşi ciuli urechile vreo două-trei minute. Da, bezna gropii slobozea sunetele acelea slabe. Iar intensitatea lor crescu apoi din ce în ce mai mult, pînă cînd Nistor Polobok auzi foarte clar răpăitul ameninţător al unor mitraliere. Şi nişte tunuri duduiau parcă. Se chirci de spaimă, închizînd ochii. Ar fi vrut să

fugă, dar, dincolo de teamă, un soi de curiozitate bolnăvicioasă îl opri. Poate avea halucinaţii? Deschise ochii şi se uită adînc în prăpastia în care începură să clocotească dintr-odată mai multe glasuri, strigăte, urlete şi plînsete. În bezna din groapă se înlănţuiau fantasmagoric sute şi mii de voci, avînd toate ca fundal răpăitul mitralierelor şi dangătul răscolitor al unor clopote. Iar noianul de glasuri-sunete-zgomote avea o putere copleşitoare. Nistor Polobok simţi cum noianul acesta îi ciuruieşte creierii, cum îi provoacă o disperare devoratoare şi cum corpul începe să i se convulsioneze pe marginea gropii, de parcă ar fi fost epileptic. Era ca şi cum toată suferinţa din lume se abătuse într-o clipită asupra lui şi sufletul i se rupea de mila suferinzilor.

Apoi, în mod inexplicabil, întunericul vîscos din groapă se risipi încetişor şi o pînză monocromă se coagulă în adîncimea crăpăturii, îngheţîndu-i sîngele-n vine funcţionarului pleşuv. Iar pe pînza aceea, ca pe un ecran, începură să se succeadă într-un ritm diabolic imagini multe şi ciudate. Văzu coloane de manifestanţi care vociferau revoltaţi şi se luau la bătaie cu nişte poliţişti cruzi, văzu un sat în ruine prin care înainta un tanc pe a cărui turelă scria „Za rodinu!", şi acel tanc remorca un car în care, pe un morman mare de flori veştede şi prosoape ieftine, şedea un bărbat durduliu, sprîncenat, un bărbat care zbiera „Unire, moldoveni!",

împungînd aerul cu degetele butucănoase ale mîinilor fluturate isteric, văzu nişte gospodine defeminizate, acrite, încîrligate sub greutatea unor sacoşe şi torbe, văzu o bătrînă ştirbă pe care o viola un adolescent descreierat într-un sat uitat, văzu cum un killer îl omoară cu sînge-rece pe un om de afaceri care refuzase să plătească tribut mahărilor, văzu, la o alimentară, un rînd lung de oameni posaci şi prost îmbrăcaţi şi – culmea culmilor! – văzu cum un funcţionăraş arogant şi lacom lua mită de la un cetăţean disperat... Erau o sumedenie de imagini şi situaţii urîte care se perindau necontenit pe pînza monocromă, îndurerîndu-l pe Nistor Polobok.

Într-un tîrziu se estompară, făcîndu-i loc unui tartor, unui spirit al răului ai cărui ochi, un fel de torţe, îl sfredeleau pînă la suflet pe funcţionarul cu barbă sîrmoasă. Duhul necurat începu să vorbească într-o limbă necunoscută, zîmbind sardonic, iar vorbele lui aveau parcă o gravitate sibilică şi păreau ameninţătoare. Sensul celor spuse de tartor pe un ton sepulcral era de nepătruns pentru Nistor Polobok, dar era neîndoios că pocitania emana numai ură şi viclenie. O duhoare insuportabilă emanată de creatura din groapă îl izbi brusc în faţă. Nistor Polobok scoase un ţipăt de groază şi o luă la fugă către casă.

În holul castelului, soţia îngrijorată îl întîmpină cu o avalanşă de întrebări, dar – livid şi covîrşit

de spaimă – cinovnicul doar gesticula şi bîiguia ceva de neînţeles. Îşi veni un pic în fire numai după ce Luminiţa îl zgîlţîi bine din nou şi-i ceru să vorbească inteligibil. Cu vocea strangulată de emoţie, Nistor Polobok îi spuse că e o groapă uriaşă afară, în care sălăşluieşte un... Diavol. Femeia rămase perplexă. Preţ de cîteva minute se holbară unul la altul fără să pronunţe un cuvînt.

„Te-ai ţicnit, omule?", îl întrebă apoi Luminiţa, cu faţa încleştată de o furie instantanee, îl apucă de mînă şi-l trase după ea în curtea castelului.

Ghivecele cu zambile strivite o făcură să înlemnească o clipă.

„Nu te duce acolo! E un monstru în groapă...", o imploră Nistor Polobok.

Enervîndu-se şi mai tare, Luminiţa scuipă cu dispreţ, îl îmbrînci şi ieşi din curte. Prin poarta întredeschisă, Nistor Polobok urmări o vreme, cu strîngere de inimă, cum soţia sa se bungheşte în groapa uriaşă. Cînd se întoarse, Luminiţa îi aruncă o privire de făţişă desconsiderare, înmuiată însă de o milă profundă:

„Nu ştiu ce Diavol ai văzut tu, căci eu nu văd nimic. Diavolul, se pare, e în capul tău şi asta mă sperie cel mai mult, măi, omule! Ar trebui să mergi poate la un psihiatru... Iar şi mai bine ar fi să te duci la biserică, să te spovedeşti preotului. Cînd ai fost ultima dată la biserică?"

„Nu am nevoie de biserică... Probabil sînt somnoros şi am avut o vedenie...", îngînă, fără strop de convingere, Nistor Polobok.

Soţia se uită la el ca la o bazaconie:

„Ai nevoie, Nistor, ai... pentru că pămîntul nu crapă din întîmplare, de mai multe ori, în acelaşi loc. Discută cu amicii tăi de la Primărie, cheamă lucrătorii, dar mergi şi la biserică, dacă simţi că nu te mai interesează nimic în afară de bani..."

„Vorbeşti de parcă adun bani numai pentru mine...", spuse cu voce tremurîndă funcţionarul pleşuv.

„Nu mă contrazice, netotule! Mai bine rumegă ceea ce ţi-am zis!!!"

Zadarnic încercă Nistor Polobok să adoarmă după ce se lungi pe canapeaua din birou. Nu-l mai ajută nici ceaiul de coada-şoricelului pe care îl băuse mai devreme în bucătărie. Se frămîntă-n aşternut pînă-n zori, cu inima zbătîndu-i-se ca o rîndunică-n colivie. Uneori încremenea cu ochii în tavan, gîndindu-se la ceea ce văzuse în groapă. Să fi fost o vedenie? Dar imaginile şi vocile acelea păreau atît de reale! Sau poate... se ţicnise? Tot restul nopţii meditase agitat asupra ambelor ipoteze întristătoare. Dimineaţa înaintase atît de departe în decepţie, încît se sperie că poate să facă din nou depresie, ca într-o toamnă ploioasă în care, după o intensă relaţie adulterină, o secretară cu forme apetisante şi cu mers aţîţător îi dădu

papucii pe nepusă masă. Secretara aceea îi aprindea sîngele-n vine şi despărţirea brutală îi provocă o mare suferinţă şi o distonie neurovegetativă agasantă. Cîteva luni luase Xanax şi Lexotan, fără să poată învinge insomnia şi accelerarea haotică a bătăilor inimii, pînă în ziua în care un prieten păţit îl sfătui să-şi întărească inima cu Cratal şi Cocarnit. Asta îl salvă atunci de mrejele depresiei. Iar acum Nistor Polobok nu avea nici un chef s-o simtă din nou. Aşa că încercă din răsputeri să-şi stăpînească emoţiile, zicîndu-şi că totul e perfect atît timp cît e viu, inspirînd adînc aerul de mai multe ori, reţinîndu-l în plămîni cît era posibil şi expirîndu-l apoi încetişor.

La 7.30 dimineaţa îşi aranjă cravata şi ieşi din casă, se uită cu atenţie în groapa imensă, fără să remarce vreun indiciu al unei anomalii anterioare, dădu din umeri, mormăind ceva îngîndurat, se descotorosi de cîţiva vecini neliniştiţi care, abia treziţi din somn, înţeleseră că circulaţia pe strada lor nu mai e posibilă şi, nu se ştie de ce, îi cereau lui socoteală, urcă în maşina de serviciu care-l aştepta la o oarecare distanţă de castel, intră cu paşi iuţi în clădirea Primăriei Chişinău şi, însoţit de adjunctul Adrian Coteţov, se duse imediat să discute cu primarul Cartof.

Biroul lui Denis Cartof avea ceva din Muzeul Neamului Românesc. Tablourile agăţate pe un perete înfăţişau mănăstiri celebre din Ţara-Mamă.

Pe un alt perete atîrnau un covoraş persan cu chipul lui Ştefan cel Mare, dar şi un portret al lui Grigore Vieru, scriitor canonic atît în tranziţie, cît şi în perioada sovietică, iar pe pervazul ferestrei, printre ghivecele cu flori, se prăfuiau mai multe statuete de bronz ale unor bravi români. Era un tribut plătit ideologiei unioniste pe care partidul lui Cartof o călărea sporadic, în funcţie de conjunctură. Însă în jilţul de primar îl propulsase o bătăioasă şi nemaivăzută retorică proeuropeană, care nu însemna nici ea mai mult decît o banală păcăleală a alegătorilor.

„Opa! Nu m-am aşteptat să vă văd chiar la revărsatul zorilor, dar e bine că aţi venit, fraţilor! Intraţi, luaţi loc! Presupun că mi-aţi adus nişte biştari, nu?", le spuse Denis Cartof, frecîndu-şi mîinile de bucurie.

Era adîncit într-un fotoliu sobakevician şi îi privea cu un zîmbet complice.

„Biştari? Care biştari?", îngăimă derutat Nistor Polobok.

„Parcă ai căzut de pe Lună, Nistor Fiodorovici. Păi, nu trebuie să am şi eu partea mea din banii pe care îi mulgeţi de la afacerişti? Dar în ultima săptămînă nu mi-aţi dat nimic, fraţilor! Care dracu' e problema?", se oţărî brusc Denis Cartof.

„Aaaaaa... Am avut nişte chestiuni de rezolvat, o problemă... despre care vă vorbisem, dom' primar. Am lipsit cîteva zile şi... Adrian ar fi trebuit să vă dea banii..."

„Eu am aşteptat să te întorci, Nistor, apoi m-am luat cu treaba. Am uitat, ptiu!", se dezvinovăţi Adrian Coteţov.

Cei doi „strîngători de bani" schimbară priviri între ei.

„E o neînţelegere la mijloc, dom' primar. Vă aducem chiar azi toţi banii care vi se cuvin...", se grăbi să dreagă busuiocul funcţionarul pleşuv.

„Sper, sper foarte mult, Nistor Fiodorovici...", zise primarul Cartof, bătînd darabana pe masă.

Preţ de un minut, în birou se aşternu o tăcere apăsătoare.

„Înţeleg acum că aţi venit pentru altceva... Dar... ce naiba ai păţit, Nistor Fiodorovici? Îmi pare că eşti cam pleoştit, iar sub ochi ai nişte pungi mari...", se interesă Denis Cartof, redevenind zîmbitor şi bonom.

„N-am dormit toată noaptea, dom' primar...", oftă funcţionarul pleşuv.

„Te-o fi stors de vlagă o femeiuşcă apetisantă! Hai, recunoaşte, Nistor Fiodorovici! Ahahahahaha..."

Denis Cartof rîse sănătos, scărpinîndu-şi nasul coroiat cu degetul arătător.

„Eh... Să fi fost o femeie... Dar nu e... Am eu o problemă mare, dom' primar. Din cauza acesteia am insomnii. Creşte o gaură lîngă casa mea..."

„Păi, ţi-am trimis parcă nişte lucrători... Au astupat-o de două ori, nu?"

„Au astupat-o, dom' primar. Dar pământul crapă din nou acolo, iar groapa se face tot mai mare. Mi-a distrus o bucată din gardul care-mi înconjoară casa... Iar în noaptea asta, pământul s-a fracturat ca după un cutremur..."

„Vrei alţi lucrători? Avem noi o echipă de profesionişti. Le dai băieţilor un coniac bun şi o să-ţi astupe bine groapa..."

„Un coniac? Hm... Dar nu vreau *acum* să fie astupată, dom' primar. Mă tem că degeaba o astupăm. E ceva ciudat acolo..."

„Nu te înţeleg, Nistor Fiodorovici. Ce vrei, de fapt, de la mine?"

Primarului Cartof îi dispăru din nou zîmbetul de pe faţă.

„Păi, vreau să mă ajutaţi, dom' primar. Mi-ar trebui nişte specialişti care să examineze locul, să vadă dacă totul e în regulă. Poate... e o anomalie acolo..."

„Anomalie? Nu o iei razna, Nistor Fiodorovici? Ce să examinezi acolo? E totul OK! Cartierul bogaţilor nu e o regiune seismică, fraţilor! Şi chiar nu înţeleg cum aş putea să vă ajut. La urma urmei, sînteţi oameni cunoscuţi, funcţionari importanţi. Dumneata, Nistor Fiodorovici, nu poţi găsi fără mine oamenii de care ai nevoie? Sau vrei să te dădăcesc? Dacă vrei tare, pot s-o fac! Eu zic să mai astupaţi o dată groapa aia şi să nu mai faceţi din ţînţar armăsar. Avem o mie de probleme

serioase de rezolvat în oraşul ăsta împuţit! Dă-o-n pizda mă-sii de treabă, fraţilor!"

Nistor Polobok se uită fără să vrea la portretul lui Grigore Vieru şi avu impresia că „poetul neamului" îl ţintuieşte cu o privre mustrătoare.

Discuţia cu primarul Cartof îl întristă pe funcţionarul trupeş şi pleşuv. Crezuse că primarul – căruia îi aducea saci cu bani – îşi va da toată silinţa să-l ajute, că-i va înţelege necazul. Ce naiv era! În biroul său, Nistor Polobok îşi frămîntă mintea o vreme ca să găsească o soluţie. În cele din urmă îi telefonă totuşi preşedintelui Academiei de Ştiinţe, un bătrînel mucalit care-l invita mereu la o „memorabilă vînătoare de mistreţi" Şeful savanţilor îi sugeră, după o uşoară ezitare, să se adreseze unor cercetători ai Institutului de Geologie şi Seismologie. Cum un institut de cercetare a paranormalului nu exista, Nistor Polobok acceptă, tot după o ezitare, ideea bătrînelului mucalit. Peste cîteva ore, circulaţia pe strada barosanilor a fost oprită de poliţişti, iar groapa ciudată – împrejmuită cu o bandă galbenă reflectorizantă. Cîţiva angajaţi apatici ai Institutului de Geologie şi Seismologie au venit să examineze crăpătura uriaşă, au fotografiat-o, au consemnat ceva în scris şi au plecat, nu înainte de a-i spune lui Nistor Polobok că deocamdată nu au nici o explicaţie pentru ceea ce se întîmplase în faţa casei lui.

„Niște idioți! M-a pus naiba să-i chem...", pufni funcționarul chel.

Seara comandă o pizza, se îndopă bine, gîndindu-se cum să-și fortifice gardul de beton, și, din cauza nesomnului din noaptea trecută, adormi dus de cum puse ceafa pe pernă. Visa din nou că e elev și că e chelfănit în curtea școlii de huliganul crud, cu pumni grei, iar chelfăneala îi amuza tare pe colegii de clasă. Însă, după o explozie de lumină, se arunca el furios asupra unui aparat de filmat, îi lovea cu pumnul obiectivul și acesta se crăpa, după care dindărătul camerei de televiziune un chip blurat îi striga cu ură: „Să crăpi, jigodie coruptă! Să crăăăăăăpi!" Iar visul luă în continuare o turnură terifiantă. După strigătul feței blurate, crăpătura de pe obiectivul impertinent-supărător se lărgi brusc și se extinse, prin zeci de ramificații mai mici, pe tot aparatul de filmat, pe mîinile care-l țineau, înfigîndu-se cu lăcomie în pămîntul de sub picioarele chipului estompat și ale lui Nistor Polobok. Apoi, pămîntul începu și el să se crape, să se scufunde, înghițind cu repeziciune oameni, mașini, copaci, chioșcuri, case. Crăpătura care-i dăduse de furcă în ultimele zile lui Nistor Polobok se transforma într-o prăpastie înfiorătoare, în care se prăbușeau castelul faraonic al cinovnicului nostru și castelele vecinilor de curînd îmbogățiți, întregul cartier al barosanilor, pe urmă celelalte cartiere și sectoare ale

Chişinăului erau absorbite de prăpastia hulpavă ca de un aspirator gigantic. Zeci de mii de oameni îngroziţi, smulşi fără milă din tiparele cotidianului, cădeau în prăpastia tot mai mare, ţipînd sfîşietor, incapabili să se opună acestei calamităţi. Şi Nistor Polobok se prăbuşea în prăpastie, paralizat de sentimentul acut al neputinţei, simţind cu toată fiinţa că îi sosise vremea morţii...

3

Nistor Polobok se trezi în puterea nopţii, răvăşit de visul îngrozitor, cu convingerea fermă că oraşul va fi înghiţit în întregime de pămînt. Sări din aşternut şi se uită pe fereastră: în jurul felinarului din livadă dănţuia un nor de insecte năbădăioase. Un soi de inutilitate crasă se degaja din această vînzoleală. O frică mare puse stăpînire pe el. Era ca şi cum catastrofa din vis fusese aievea. Niciodată nu mai avusese un vis în culori. Şi niciodată nu trăise cu atîta intensitate nişte scene zămislite de un vis. Prăbuşirea miilor de oameni în prăpastie îi păruse atît de vie, încît şi acum, după trezire, îi tremurau picioarele. Putea să jure că oraşul va fi distrus, simţea că visul fusese un semn rău. Ştia că mai întîi va fi înghiţit de crăpătură castelul său, apoi casele vecinilor şi toate celelalte case. Ştia că nu exista nici o salvare, iar încercările sale anterioare de a astupa crăpătura din dreptul castelului i se păreau acum ridicole, stupide. Însă visul îngrozitor mai conţinuse un detaliu ciudat, şi anume acela că – pe durata

lui – Nistor Polobok simţise nu numai o spaimă firească, ci şi o vinovăţie apăsătoare, inexplicabilă. De fapt, înţelegea abia acum, rememorînd rapid ultimele zile, că toate problemele sale începuseră din noaptea în care piciorul i se înfipsese în crăpătura încă mică, din clipa în care căzuse caraghios. Căzătura aceea blestemată fusese un avertisment prevestitor! I se revelă dintr-odată faptul că perioada proastă prin care trecea era generată de apariţia crăpăturii care nu se mai sătura să se lărgească. Nimic nu era întîmplător: nici apariţia crăpăturii lîngă casa sa, nici căzătura şi entorsa la gleznă, nici pînza monocromă din groapă pe care se succedaseră, ca pe un ecran, imagini tulburătoare şi nici visul mai vechi în care se transforma brusc din victimă în brută şi care culminase, iată, cu un apocalips în toată legea. Nistor Polobok nu avea încă o explicaţie pentru toate aceste lucruri, nu înţelegea ce legătură există între ele. Ştia însă cu siguranţă că oraşul Chişinău va fi nimicit.

Se afla neîndoielnic într-un moment de răspîntie a vieţii şi trebuia să facă ceva. În primul rînd trebuia să se salveze, să-şi ia calabalîcul şi să plece de urgenţă la vila sa din Suruceni, un sat din apropierea capitalei. În al doilea rînd trebuia să avertizeze imediat oamenii că marea catastrofă se apropie. Numai că, pe cît de simplu era să se adăpostească în Suruceni, în ciuda pierderii castelului inegalabil, pe atît de dificil i se părea să

le vorbească oamenilor despre o calamitate ce i se arătase în vis. Păi, cum să le spună că, în curînd, Chişinăul va fi distrus de o crăpătură lacomă? Vor crede, indiscutabil, că e nebun de legat! Dacă ar organiza de unul singur o conferinţă de presă sau ar anunţa venirea dezastrului la o şedinţă a Consiliului Municipal, ar fi luat în derîdere sau sfătuit să se ducă la ospiciu. Era limpede că – înainte să vorbească în public (fapt absolut necesar) – avea nevoie de mai mulţi adepţi, de oameni cu greutate care să confere prezicerii sale credibilitate şi care să oblige în cele din urmă autorităţile să evacueze oraşul în cel mai scurt timp. Şi mai trebuia să se grăbească. Era nevoie ca oamenii să-l creadă *acum*. Post-factum ar fi devenit în mod cert erou şi mare vizionar, dar pentru a salva chişinăuenii era necesar să devină *acum*, ceea ce nu părea o chestie uşor de realizat. Situaţia în care ajunsese era mai mult decît neobişnuită. Altădată, Nistor Polobok ar fi scuipat pe destinul urbei, el avînd grijă toată viaţa numai de condiţia sa materială. Altădată, funcţionarul pleşuv s-ar fi retras din faţa primejdiei ca melcul în cochilie, lăsîndu-i pe alţii să fie striviţi de probleme. Însă, în clipele de după trezire, de după conştientizarea iminenţei catastrofei, ceva se schimbase parcă într-o zonă absconsă a sufletului său, iar această schimbare fusese potenţată în mare măsură de vinovăţia pe care o simţise în vis. Numai că de

ce naiba apăruse vinovăţia asta onirică? Nistor Polobok nu înţelegea, căci nu era el cel care distrugea oraşul şi nici faptul că lovea aparatul de filmat sîcîitor nu era mare scofală, la urma urmei.

Dimineaţa luă decizia să-i mărturisească mai întîi soţiei irascibile ceea ce i se revelase, cu toate că clipele simpatice pe care le petrecuseră împreună ţineau de un trecut irecuperabil, cu toate că probabilitatea să fie crezut era minusculă. Era însă mama copiilor lui şi n-avea încotro. Cînd intră valvîrtej în bucătărie, Luminiţa, într-un halat de baie, îşi prepara o salată de sfeclă roşie.

„Te rog să mă asculţi cu atenţie! Trebuie să-ţi spun ceva foarte important!", o apucă de braţ Nistor Polobok.

„Iar vrei să-mi spui poveşti cu monştri?!", strigă Luminiţa, smulgîndu-şi imediat mîna din strînsoarea lui şi privindu-l cu suspiciune.

„Nu vreau să-ţi spun poveşti, ci adevărul gol-goluţ, iar adevărul acesta... nici nu ştiu cum să-ţi zic... e... e groaznic..."

„Groaznic!? Deci tot baliverne vrei să-mi înşiri! O, Dumnezeule Mare, mîntuieşte-mă de răul acesta!", exclamă Luminiţa, ridicînd mîinile, teatral, spre hota montată deasupra aragazului.

E la mintea cocoşului că timpul erodează intensitatea oricărui sentiment, numai că acum, holbîndu-se la femeia aceasta *străină*, Nistor Polobok nu mai ştia dacă existase vreodată sentimentul

care îi unise. Mai curînd se căsătorise dintr-o mare rătăcire. Dar ce rost avea acum să-şi reevalueze trecutul matrimonial?

Funcţionarul chel se plantă în faţa soţiei şi, încercînd să pară calm, rosti răspicat:

„Chişinăul va pieri! Crăpătura ne va înghiţi casa, apoi casele vecinilor, apoi tot oraşul va fi distrus! Trebuie să plecăm la Suruceni, dacă mai vrei să trăieşti. Aici nu există nici o scăpare! Totul va fi nimicit! Am văzut asta în vis! Mă înţelegi, femeie proastă?!"

„Ai văzut în vis?! O, Dumnezeule! Păi, în vis poţi să vezi orice! Ori-ce, măi, omule! Ţi-am zis să te duci la biserică, să-ţi cureţi sufletul de murdărie... Ba nu! Să te duci la un psihiatru, omule! Tu te-ai scrîntit, măi, Nistor! Tu ai nevoie de consiliere psihologică! O, Dumnezeule Mare!", exclamă Luminiţa, făcînd un pas înapoi, cu ochii holbaţi de consternare.

„Crezi că sînt nebun, nu-i aşa? Eu însă vreau să înţelegi că acea crăpătură nu poate fi oprită, că ea va distruge inevitabil castelul nostru şi că, rămînînd aici, vei muri, proasto! Acum crezi că sînt nebun, dar peste o vreme, cînd prăpastia va distruge casa noastră, îmi vei da dreptate, dacă, fireşte, vei mai fi în viaţă... Repet, oricît de neverosimil ar părea, am văzut catastrofa în vis. A fost atît de real! E un vis premonitoriu! Nu ştiai că există asemenea vise? Datoria mea era să te avertizez!

Dar e problema ta ce faci. Vrei să zdohnești? Zdohnește! Mi-e milă doar de fetele noastre, pe care moartea ta prostească ar putea să le șocheze. Eu unul o să-mi strîng lucrurile și o să plec chiar azi la vilă!", țipă Nistor Polobok.

Simți dintr-odată o durere acută în ceafă, de parcă ar fi făcut un puseu de tensiune.

„Bine... Să admitem că aiureala pe care mi-ai spus-o e adevăr, să admitem că va fi distrusă casa noastră, deși asta e o aberație, dar să admitem... De ce nu ți-ai luat tălpășița singur, pe tăcute? De ce ai venit să previi o femeie care... care nu te mai interesează?"

Luminița îl săgetă cu privirea.

„Pentru că... pentru că am grijă de tine, proasto!"

„Tu ai grijă de mine?! O, Dumnezeule Mare! Cînd oare ai avut tu grijă de mine ultima dată? Îți zic eu. Acum douăzeci de ani! Iar acum îmi vii, după ce te-ai culcat cu zeci de curve, să-mi vorbești despre grijă? Mare porc mai ești!", strigă Luminița.

O ură surdă clocotea în ea, iar o lacrimă microscopică i se scurse pe obrazul excesiv fardat.

„Da, am grijă de tine, femeie proastă, în calitatea ta de mamă a copiilor mei! Atît! În rest, nu mă interesezi! Îți mai propun o dată să plecăm la Suruceni..."

„Nu voi pleca nicăieri, porcule! Rămîn în casa mea și nu am de gînd să-ți mai ascult aberațiile!

Eşti un curvar şi un idiot!", zbieră, cu faţa crispată, soţia.

Altădată, Nistor Polobok ar fi înjurat-o copios. Acum însă renunţă, înghiţi în sec şi plecă. Era inutil să-i mai explice ceva. În curînd urma să înţeleagă totul fără explicaţiile lui şi poate va mai avea timp să se salveze. Funcţionarul pleşuv trebuia însă să ducă mai departe vestea cea înfiorătoare. Avea nevoie de adepţi.

Pe proprietarul supermarketului îl găsi şezînd în pirostrii pe marginea gropii uriaşe, scărpinîndu-se îngîndurat la subsuoară.

„Ce facem cu acest căcat, Nistor? E tot mai mare şi mai adînc, iar Primăria voastră se piaptănă ca baba din proverb! Nu vezi că îţi dărîmă zidul?", îl dojeni omul de afaceri.

„Tocmai despre asta voiam să vorbesc cu tine, vecine. E cam groasă gluma şi Primăria nu ne poate ajuta..."

„Cum adică nu ne poate ajuta? Dar cine, blea, trebuie să ne ajute? Poate eu să las baltă supermarketul şi să mă ocup de căcatul ăsta?", ridică vocea omul de afaceri.

Arăta bine, iar întreaga lui fiinţă emana o imensă nedumerire.

„Problema e că nu ne mai poate ajuta nimeni. Lărgirea gropii nu poate fi oprită! Pămîntul va înghiţi toate casele din cartier, apoi restul oraşului. Am văzut în vis pieirea Chişinăului. Nu sînt nebun

şi te rog să mă crezi. Chestiunea e foarte serioasă. Tot ce putem face e să fugim din Chişinău! Eu o să plec la Suruceni. Am o vilă acolo..."

Proprietarul supermarketului rămase tablou. Pe urmă, cînd îşi reveni din starea de uluială, privi îngrijorat împrejur şi, fără să mai rostească un cuvînt, o luă la sănătoasa. Se holbă la el ca la un dement şi finul ministrului, pe care povestea distrugerii capitalei îl făcu să scape din mînă o sticlă de bere Baltika. Era nasol. Oamenii nu credeau o iotă din visul lui premonitoriu! Ce minţi mărginite! Sau poate nu ştia el cum să le vorbească despre pericolul iminent?

Pe adjunctul Adrian Coteţov îl invită să ia prînzul la un restaurant, gîndindu-se că bucatele gustoase, vinul vechi şi muzica retro îl vor predispune să înţeleagă problema gravă ce nu mai putea fi tratată cu superficialitate. Nistor Polobok îl luă pe departe. Îşi aminti ziua îndepărtată în care – avizi de bani şi de mărire – s-au întîlnit prima oară în măruntaiele Primăriei, evocă două-trei situaţii în care îi pusese o pilă şi se lansă într-o emoţionantă consideraţie despre prietenia adevărată.

„Eu nu prea înţeleg la ce faci aluzie, Nistor. N-ai încredere în mine? Eu îţi sînt recunoscător pentru că m-ai ajutat şi n-aş îndrăzni niciodată să te fraieresc. Nu fac nici un leu pe ascuns, fără acceptul tău...", se bosumflă Adrian Coteţov.

„Nu despre bani vreau să discut cu tine, Adrian. Nu mă interesează acum banii! Vreau să-ţi spun un lucru foarte important şi te rog, dacă eşti un prieten bun, să mă asculţi cu mare atenţie şi să-mi dai crezare, oricît de neverosimilă îţi va părea istorisirea mea. Batem palma?"

„Păi, e un pic ciudat ce spui, dar... bine... Despre ce e vorba?"

Privindu-l drept în ochi, Nistor Polobok îi depănă toată povestea sinistră ce începea cu stupida căzătură şi se termina cu visul premonitoriu. Cînd termină, Adrian Coteţov avea ochii cît farfuriile.

„Aşa că, vrei, nu vrei, trebuie să ne cărăbănim din oraş, Adriane!"

„Mda... Deci zici să ne cărăbănim?", bîigui adjunctul, dînd repede pe gît un pahar cu vin.

„Da, prietene! Să ne cărăbănim azi sau mîine, căci nu avem prea mult timp la dispoziţie..."

„Claaaaaar... Dar... vreau să te întreb, Nistor... În visul tău e distrus numai Chişinăul? Suruceniul nu e la o zvîrlitură de băţ de oraş? Eşti convins că... groapa asta nu se va extinde pînă la vila ta?"

„Hm... Nu m-am gîndit la asta. În vis am văzut că dispare numai oraşul. Nu ştiu nimic despre suburbii, despre satele din preajma capitalei. Dar întrebarea ta e îndreptăţită, Adriane! Dacă pieirea oraşului e doar începutul catastrofei? Ptiu, drace!"

Acest scenariu, şi mai terifiant, schimba complet datele problemei. Nu cumva, la Suruceni, va muri la fel ca oamenii care vor rămîne în Chişinău? Nu era însă un scenariu desprins din vis şi deci nu era sigur.

„Vreau să te mai rog ceva, prietene. Ajută-mă să le deschid ochii mai multor oameni. Voi fi mai credibil dacă mă vei susţine. Se apropie o mare tragedie, căreia noi putem să-i reducem proporţiile, nu-i aşa?"

„Da... da... noi putem, putem, desigur...", bîigui din nou Adrian Coteţov, încercînd să-şi oculteze zăpăceala sub un zîmbet afectat.

„Mă bucur foarte mult, amice. Avem nevoie de mai mulţi oameni care să ne creadă! Cu cine oare să mai vorbim?"

„Păi, nu ştiu... nu m-am gîndit, Nistor. Putem să vorbim cu oricine, şi vom vorbi, desigur. Dar, înainte să discutăm cu oamenii, am şi eu o rugăminte la tine, Nistor..."

„Spune, prietene. Te ascult..."

„Păi, văd, tocmai pentru că îţi sînt prieten, văd că eşti foarte agitat, pari obosit, Nistor. Poate ar fi bine mai întîi să mergi la un medic, să iei cîteva calmante, să te odihneşti niţel, să-ţi mai faci ordine în gînduri. Iar după asta vom discuta cu toată lumea, fără doar şi poate. Ce zici, Nistor?", întrebă adjunctul, coborînd privirea şi îmbujorîndu-se brusc la faţă.

Lui Nistor Polobok îi pică fisa: era și acest așa-zis prieten la fel ca precedenții interlocutori un Toma necredinciosul. Nu mai avea rost să discute cu el. Funcționarul pleșuv se ridică, răsturnînd scaunul, lăsă niște bani pe masă și părăsi cu pași iuți localul. Afară scuipă necăjit printre dinți. Cît de naivi erau toți acești oameni care credeau că el, un cinovnic respectabil, le înșiră gogoși! Vor plăti scump pentru neghiobie!

Nistor Polobok se duse la Primărie și, din biroul său, le telefonă pe rînd fratelui Ion, lider al Partidului Hiperliberal și fan al lui Vlad Țepeș, și mucalitului președinte al Academiei de Științe, poetului septuagenar Liviu Beschieru, care lua medicamente pentru stimularea potenței, și directorului ziarului *Capitala*, care scria cu obstinație editoriale de o platitudine înfiorătoare, șefului agenției de turism Încîntare, un fustangiu notoriu, și chiar consilierului prezidențial Gicu Borș, pe care îl știa doar din auzite. Nimeni nu luă în serios teribilul avertisment al funcționarului pleșuv. Unii au chicotit sau au spus că sînt foarte ocupați, alții l-au trimis pur și simplu la plimbare. În disperare de cauză, Nistor Polobok îl sună pe șoferul Vasea. Nici acest nătăfleț însă nu l-a crezut și – contrariat – începu să îndruge baliverne, să se bîlbîie. Nistor Polobok mai șezu în fotoliu cîteva minute, cu receptorul țiuindu-i în mînă, cu privirea pierdută în gol. Apoi înjură și ieși din birou, trîntind ușa.

Spre seară îl chemă pe prostovanul de Vasea ca să plece la Suruceni. Îşi luă cu el numai cîteva haine, documentele, cardurile, banii, laptopul şi periuţa de dinţi. În timp ce deschidea portiera ca să se aşeze alături de şofer, o parte din gardul lui de beton, cu tot cu frumoasa poartă, se prăbuşi zgomotos în prăpastia al cărei fund aproape că nu se mai vedea.

„Să plecăm! *Zdesi loviti necego!*", exclamă speriat funcţionarul pleşuv.

„Mda... Nu-i bine... Dar nici nu pot să cred că va fi ce mi-aţi spus, Nistor Fiodorovici...", zise Vasea, pornind motorul şi aruncîndu-i o privire bănuitoare.

„Nu crede, măi, Vasea! Toate la timpul lor, frate...", spuse cu voce sumbră Nistor Polobok.

A doua zi, dis-de-dimineaţă, îi telefonă medicului de familie. Peste o oră, secondat de Vasea, acesta sosi la vilă. Luînd, fără pic de sfială, bancnota de cincizeci de dolari din mîna lui Nistor Polobok, vraciul inventă într-o clipită o boală şi-i dădu un certificat de concediu medical. De fapt, funcţionarul pleşuv recursese la acest şiretlic doar pentru că avea nevoie de cîteva zile de linişte şi singurătate, zile în care să cumpănească totul bine, să înţeleagă ce se ascundea îndărătul lucrurilor bizare şi înspăimîntătoare din ultima vreme.

Aici, la vilă, departe de agitaţia oraşului muribund, Nistor Polobok cugetă mai adînc şi mai

mult decît în toată viaţa sa. La umbra unui nuc bătrîn se pierdea adesea în gînduri cîte trei-patru-cinci ore. Încerca să analizeze visul care îl chinuia tot mai des şi care conţinea cîteva detalii a căror semnificaţie îi scăpa. Bunăoară, nu înţelegea de ce îi apărea mereu în vis o foarte agasantă cameră de televiziune. Era limpede de ce îl obijduia huliganul pe el. Huliganul acela era un dobitoc. Dar de ce lovea el apoi, cu furie, aparatul de filmat? Nistor Polobok nu ştia. Se gîndea şi la pînza monocromă din groapă, pe care apăruseră imagini stranii şi tulburătoare. De ce, oare, pînza aceea îi înfăţişase uciderea unui om de afaceri de către un killer? Şi ce îi spunea, cu ură, acel duh necurat? Rememorînd grozăveniile adunate în groapa ce urma să înghită urbea, Nistor Polobok se simţea încolţit nu numai de o spaimă firească, ci şi de o mare vinovăţie. Ce naiba!? Exista, în mod sigur, un adevăr dincolo de toate aceste lucruri neverosimile, un adevăr care deocamdată nu îi era accesibil.

Reflecţiile funcţionarului chel nu se limitau la visul hidos şi la crăpătura blestemată. Uneori îi treceau prin minte nişte gînduri năstruşnice, gînduri care nu-l mai vizitaseră niciodată. De pildă, într-o dimineaţă, în timp ce se studia în oglinda din baie, observă cu îngrijorare accentuarea mult prea rapidă a unor riduri şi, imediat, se gîndi că viaţa sa nu conţinuse, în fond, nimic notabil, că

fusese subordonată, aşa cum insinuase soţia, unui scop fals – facerea banilor. Ptiu, drace! Iar după gîndul acesta neaşteptat simţi că-l trece un fior pe şira spinării, simţi că vinovăţia – acum parcă mai explicabilă – îl striveşte la fel de fulgerător ca piciorul greu al elefantului o banană. De aceea, cînd Adrian Coteţov îi telefonă peste o vreme şi-i spuse, cu voce mieroasă, că a mai muls cîţiva doritori de terenuri, că are să-i dea nişte bani, Nistor Polobok îşi afirmă imediat dispreţul pentru apucăturile şarlataneşti ale colegului şi-i zise să se ducă naibii cu toţi banii lui. Lăcomia acestui Coteţov, în ceasul al doisprezecelea, era cu adevărat jalnică şi dezgustătoare şi, probabil, individul n-ar fi renunţat la mită nici dacă s-ar fi aflat pe *Titanic*-ul lovit de fatalul aisberg.

Din păcate, cu cît Nistor Polobok se cufunda mai adînc în reflecţii, cu atît mai improbabilă i se părea găsirea unor răspunsuri mulţumitoare. După cîteva zile de meditaţie, constată cu tristeţe că nu înaintase deloc spre dezlegarea misterului. Ştia doar că oraşul va fi nimicit şi simţea că vinovăţia confuză i se strecoară tot mai des în suflet. Nistor Polobok ardea însă de nerăbdare să înţeleagă totul, să afle *de ce* va fi distrus Chişinăul şi ce legătură are el cu nenorocirea asta. Şi, cum singur nu reuşea să acceadă la adevăr, se gîndi că are nevoie de cineva mai versat care să-i interpreteze visul şi să-i explice cum stau lucrurile în realitate. Se

gîndi deci să meargă la o babă să-i ghicească. În situaţia în care se afla, ideea aceasta, apărută din senin, nu era deloc rea. Cum de nu-i trecuse prin cap de la bun început?

Ideea i se preschimbă într-o dorinţă neclintită în ultima zi a concediului, cînd, pe neaşteptate, se pomeni cu... Luminiţa în ogradă! Soţia venise cu un taxi şi Nistor Polobok o recunoscu doar cînd se apropie, cu pasul slab, de el. Ochii îi erau ieşiţi din orbite, obrajii zgîriaţi, braţele şi picioarele zdrelite şi-i tremura toată carnea pe ea. La subsuoară îi tremura şi portretul kitschos al Sfîntului Apostol Andrei, singurul lucru pe care reuşise să-l scoată din castelul hurducat.

„Casa noastră nu mai este, Nistor... A înghiţit-o groapa. Tot ce am adunat o viaţă s-a prăpădit... Nu mai avem nimic. Ai avut dreptate. O, Dumnezeule Mare...", suspină femeia distrusă.

Lui Nistor Polobok îi trecu un sloi de gheaţă prin inimă. Muncise sau, mai curînd... furase ani de zile pentru a-şi construi castelul. Se mîndrise pînă nu demult cu el. Acum însă trebuia să se-mpace cu situaţia grea. La urma urmei, exista şi partea bună a lucrurilor, dispariţia castelului construit pe bani extorcaţi îi uşura povara morală, tot mai apăsătoare de la o vreme, mai avea vila destul de spaţioasă şi deci nu dormea sub cerul liber, avea două fiice care o duceau foarte bine în străinătate, era încă viu şi sănătos. Or, răul cel

mare abia urma să se pogoare asupra lumii. Şi el, ca să i se împotrivească, nu avea voie să se lase cuprins de deznădejde. Da, castelul lui – în treacăt fie spus, exagerat de mare – fusese distrus. În schimb, soţia îi era deja un aliat de nădejde şi şansa de a-i ajuta pe oameni să scape de orbire renăştea. Poate că era posibil să mai racoleze cîţiva adepţi înainte să fie distrus întregul cartier al barosanilor, înainte ca panica populaţiei să se împrăştie haotic şi să amplifice dezastrul?

„Dar casele vecinilor?! Ele au scăpat nevătămate?", o întrebă Nistor Polobok pe soţia care lăcrima, bălăbănindu-se.

„Da, au scăpat, Nistor... Au scăpat. Doar că s-a surpat zidul lui Leonid Dorofeevici..."

Leonid Dorofeevici era proprietarul supermarketului. Şi mai era, în mod sigur, următoarea victimă a crăpăturii neîndestulate. Funcţionarul pleşuv chibzui o vreme cum să discute încă o dată cu acest om care nu putea sau nu voia să prevadă năpasta ce se abătea asupra oraşului Chişinău.

4

Nistor Polobok coborî din automobil, îi lăsă iPhone-ul lui Vasea și trînti nervos portiera. Se holbă o vreme la clădirea hrușciovistă, cenușie, sluțită de anexe disproporționat de mari, apoi la sfoara întinsă de la balustrada unui balcon pînă la creanga unui plop bătrîn, pe care atîrnau, fîlfîind în bătaia vîntului, chiloți, pantaloni, sutiene, maiouri, șosete și cearșafuri de baie de toate culorile și din diferite epoci. Nu intrase de o veșnicie într-un asemenea bloc și, de fapt, nici nu se gîndise pînă acum la locatarii acestor clădiri vechi care, de multe ori, abia viețuiau de pe o zi pe alta. Stătu în cumpănă cîteva clipe în fața ușii scorojite, pentru care interfonul ar fi însemnat un adevărat miracol, un accesoriu dintr-o altă dimensiune. Apoi urcă îngîndurat scara murdară. Mirosea a mîncare ieftină de cantină și a senilitate neîndurătoare. Pe palierul ultimului etaj întinse mîna spre o ușă capitonată, dar nu apucă să apese butonul soneriei. Ușa se deschise brusc și din apartament țîșni o doamnă lividă care-l îmbrînci și se năpusti în jos pe scară.

Peste cîteva clipe, din obscuritatea apartamentului apăru stăpîna casei, o muiere tuciurie, planturoasă, cu privirea pătrunzătoare, îmbrăcată într-un halat înflorat. Muierea corpolentă vru să închidă uşa, dar, văzîndu-l pe Nistor Polobok cel descumpănit, îşi încrucişă mîinile şi tună:

„La mine ai venit, rege de pică?"

„Păi, eu v-am sunat...", murmură Nistor Polobok.

„Intră, rege de pică, intră! Oricine are un ghimpe mare la inimă e bine-venit în casa mea!"

„Dar... ce s-a întîmplat cu doamna foarte îngrijorată care a fugit adineaori de aici?", o întrebă el în antreul întunecos, descălţîndu-se.

„Ce mai putea să se întîmple? I-am dat în cărţi şi i-am spus că soţul ei are o amantă tînără şi focoasă, că o va abandona peste o lună...", făcu ghicitoarea tuciurie şi chicoti scurt.

„Dacă ar şti femeia aceea cît de neînsemnată e problema ei în comparaţie cu năpasta cea mare ce va şterge de pe faţa pămîntului zeci şi sute de mii de oameni, ridiculizîndu-le năzuinţele şi frămîntările...", îşi zise în sine funcţionarul pleşuv.

În cămăruţa în care îl invită muierea planturoasă era destul de întuneric din cauza draperiei groase care acoperea fereastra. S-au aşezat la o masă pătrată pe care, într-un sfeşnic, ardea o lumînare.

„Înainte să-ţi ghicesc viitorul, îmi dai banii, rege de pică! Te costă cinci mii de lei!", zise răspicat

muierea tuciurie, scoţînd cărţile de joc dintr-un pachet nou.

„Cinci mii?! Dar... nu e cam mare preţul?", întrebă cu uimire Nistor Polobok.

„Poate că e mare. Dar am venit eu la tine sau tu la mine, rege de pică? Tu ai o problemă, nu-i aşa?!"

„Fie...", mormăi funcţionarul trupeş.

Vîrî mîna în buzunarul interior al sacoului şi scoase portofelul plin, din piele scumpă. După ce luă bancnotele şi le puse pe un scaun alăturat, stăpîna casei amestecă bine cărţile, cerîndu-i apoi oaspetelui să le taie.

„Nu cu dreapta! Cu mîna stîngă se taie cărţile, căci stînga e mai aproape de inimă, rege de pică!", îl mustră muierea al cărei halat înflorat strîmt sta să crape.

Începu să pună cîte o carte pe masă şi să vorbească tărăgănat, închizînd din cînd în cînd ochii, ca şi cum ar fi vrut să desluşească mai bine adevărurile ce îşi arătau contururile:

„Eşti un om cu greutate, rege de pică! Eşti un om bogat! Şi ai umblat toată viaţa după colaci calzi şi ai reuşit să aduni o mare avere! Ai dus o viaţă îndestulată, rege de pică! Asta spun cărţile... Dar... lucrurile se vor schimba. Acum nu găseşti ieşire dintr-o mare încurcătură. Să mai vedem o carte... Da, rege de pică... Vine o nevoie peste tine şi vei rămîne în cămaşă! Vei pierde totul, rege de pică! Vei da de belea..."

„Spune-mi exact ce mi se va întîmpla", o întrerupse Nistor Polobok, vrînd să se convingă că nu avea în faţă o escroacă şi simţind cum din nou pune stăpînire pe el o mare nelinişte.

„Nu pot să-ţi dau mură-n gură, rege de pică! Eu îţi spun ce îmi arată cărţile, iar cărţile nu-mi explică totul cu exactitate. Ele vorbesc pe departe despre soarta omului. Dar... să mai scoatem o carte. Mda... Răul se îngroaşă, rege de pică. Să lăsăm un pic cărţile să se odihnească."

„Despre ce odihnă vorbeşti, doamnă? Vreau să aflu mai repede totul...", spuse Nistor Polobok pe un ton tot mai irascibil.

„Uită-te aici, rege de pică! Vezi că în rîndul ăsta sînt şase cărţi de pică una lîngă alta? E un semn rău! De aceea, cărţile trebuie lăsate să se odihnească!", zise cu fermitate ghicitoarea tuciurie, privindu-l pentru prima oară cu un fel de compasiune.

După vreo cinci minute, care lui Nistor Polobok i se păruseră lungi cît cinci ore, muierea planturoasă amestecă încă o dată cărţile:

„Să vedem ce-o să ne iasă acum, rege de pică! Eh, tot rău iese. Şi nu doar pentru tine, rege de pică! Mulţi oameni vor suferi, mulţi oameni nu vor mai avea unde să-şi pună capul sau chiar... vor muri... *din cauza ta*, rege de pică..."

„Cum? Din cauza mea?!", bolovăni ochii Nistor Polobok.

„Liniştește-te, rege de pică! Nu eu ţi-am spus asta! Cărţile ţi-au spus. Iar cărţile vorbesc pe departe...", făcu muierea un gest împăciuitor cu mîna.

Părea ea însăşi contrariată de ceea ce îi înfăţişaseră cărţile.

„Ai zis că mai mulţi oameni vor suferi şi chiar vor muri din cauza mea! Asta mi se pare foarte grav! Ce insinuezi, doamnă?", spuse cu voce gîtuită funcţionarul pleşuv.

„Te mai rog o dată să te linişteşti, rege de pică! Asta îmi arată cărţile, că vei da de belea şi că alţii vor da de belea din cauza ta. E foarte mult rău în jurul tău, rege de pică, iar răul acesta îi învăluie pe cei ale căror drumuri se întretaie cu drumul tău. Iată, şi această carte ne confirmă că răul vine din tine. Tu eşti vinovat de suferinţele care se apropie, rege de pică!", pronunţă cu voce calmă, dar hotărîtă muierea tuciurie şi-şi înfipse ochii în ochii lui Nistor Polobok.

„Dar... dar de ce eu sînt vinovatul?", întrebă cu jumătate de gură cinovnicul.

Deşi nu era căldură mare, pe frunte şi pe capul pleşuv îi apăruseră broboane de sudoare.

„Eşti vinovat pentru că ai atîtea păcate cîte stele sînt pe cer, rege de pică! Ai adunat multe păcate de-a lungul vieţii, ai provocat multă durere altora, rege de pică! Unii au boală pe tine, alţii te-ar sfîşia! Iar tot răul acesta care a intrat în tine e pe

cale să provoace chinuri şi mai mari, să nenorocească şi mai mulţi oameni...“

„Dar... eu nu mai vreau să le provoc altora suferinţe. Nu vreau să aibă cineva probleme din cauza mea“, lăsă ochii în jos, speriat.

„Răul făcut de tine în trecut nu te mai întreabă ce vrei acum, rege de pică...“, conchise fără drept de apel muierea tuciurie.

„Dar nu există vreo soluţie? Poate năpasta asta care vine spre alţii şi... spre mine poate fi oprită?“, bîigui Nistor Polobok, lac de sudoare.

Muierea în halat înflorat îl privi cîteva clipe cu un fel de nedumerire posacă, apoi se milostivi şi amestecă din nou cărţile:

„Eu nu găsesc soluţii, ci ghicesc viitorul, rege de pică! Dacă vrei soluţii, de ce nu te duci la biserică? Sau te temi că păcatele îţi sînt prea grele? Iată, cărţile îmi arată acelaşi lucru. Vei pierde totul, vei suferi şi, din cauza ta, vor suferi şi vor pieri mulţi oameni. Ai păcate cîţi purici poate avea o pisică. De la păcatele acestea vine răul care îi va nenoroci pe mulţi. Dar... apare un lucru curios, rege de pică! Stai puţin, să mai vedem cîteva cărţi... Aşa... foarte curios... E un fel de speranţă. Aha! Ai totuşi o mică şansă, rege de pică, ai! Ai oleacă de noroc...“

„Ce şansă?!“, bîigui Nistor Polobok, căruia îi venea tot mai greu să articuleze cuvintele.

„Ai păcate cu duiumul, rege de pică, dar tot răul care acum se apropie vine de la *un singur păcat*. Un păcat legat de o damă de cupă! Iată cartea! E o damă de cupă pe care ai călcat-o pe coadă, rege de pică! Nu poţi să te lepezi de toate păcatele, dar, dacă scapi de păcatul cu dama de cupă, eşti salvat şi îi salvezi pe alţii!", tună muierea planturoasă.

„Dar... dar nu-mi dau seama despre ce păcat e vorba. Cine o fi această damă de cupă?"

„Gîndeşte-te bine, rege de pică! Trebuie să-ţi aminteşti păcatul acesta. Şi, dacă dama de cupă te va ierta, toată nenorocirea care vine asupra ta şi asupra altora va dispărea! E simplu, rege de pică! Dar trebuie să te grăbeşti! Iaca, ai şi o soluţie! Hahaha!"

Ghicitoarea rîse sănătos, frecîndu-şi satisfăcută mîinile, chiar în clipa în care lumînarea din sfeşnic se stinse.

„O damă de cupă...", bolborosi îngîndurat Nistor Polobok, ridicîndu-se de pe scaun. Încet-încet, i se făcea lumină în capul pleşuv.

5

În aparenţă, operaţiunea de identificare a păcatului crucial urma să se desfăşoare pe un teritoriu cu frontiere precise şi nu părea imposibilă. Era vorba de „o damă de cupă", deci de o femeie. Numai că – în realitate – erau o mie şi o sută de femei cu care îşi făcuse păcat! Cum s-o găsească anume pe acea femeie nedreptăţită fără a cărei iertare oraşul nu mai putea fi salvat? Din zori şi pînă-n noapte, Nistor Polobok îşi frămînta mintea ca să găsească păcatul cel mai grav. În cele din urmă luă decizia să încropească o listă cu păcatele pe care le săvîrşise împotriva unor femei. Drept că lista, la care lucrase febril vreo trei nopţi, îi ieşise foarte lungă şi-l cam descurajă. Îşi luă însă inima în dinţi şi se apucă de treabă. Le căută mai întîi pe doamnele de la care luase mită. Dar nici una dintre aceste femei nu se simţea obijduită! În majoritatea cazurilor, ele însele îl mituiseră pentru a obţine o favoare şi păreau foarte mulţumite de „învoiala" pe care o avuseseră cu cinovnicul pleşuv. Iar discuţia scurtă cu o *business lady* fu chiar

de-a dreptul hazlie. De cum îl văzu pe funcționarul amărît călcîndu-i pragul casei, femeia spilcuită făcu fețe-fețe:

„Trebuie, oare, să vă mai plătesc, Nistor Fiodorovici? Poate ceea ce v-am dat... nu e de ajuns?"

„Nu, nu, nu! Nu trebuie să-mi plătiți nimic! Dimpotrivă, poate... poate eu m-am purtat incorect... Și... vreau să mă iertați", bîigui încurcat Nistor Polobok.

„Să vă iert? Dar vă sînt foarte recunoscătoare pentru că m-ați ajutat..."

Era evident că o femeie fără nici o pretenție nu putea fi „dama de cupă pe care o călcase pe coadă" Da, luarea de mită era un păcat, fără doar și poate, dar nu era păcatul cel mare care punea în pericol viitorul orașului.

De cîteva ori, Nistor Polobok se întrebă dacă nu era cazul să meargă totuși la o biserică. Nu fusese însă niciodată foarte bisericos și, pe deasupra, visul premonitoriu și „verdictul" ghicitoarei îi limpeziseră în mare măsură situația. Iar să afle cine e misterioasa „damă de cupă" după o discuție cu un părinte era puțin probabil. Dimpotrivă, lucrurile s-ar fi complicat. Da, era vorba de păcatele sale și deci mărturisirea în fața unui preot era de neevitat, dar acum Nistor Polobok nu avea deloc timp pentru spovedanii. Trebuia s-o găsească cît mai curînd posibil pe dama de cupă!

Următoarele din lista cu păcate erau femeile cu care avusese o relaţie adulterină. Cam la trei luni după căsătorie, Nistor Polobok simţise monotonia ucigătoare a vieţii conjugale şi începuse să se culce cu femei mai frumoase şi mai puţin cicălitoare decît Luminiţa cea preocupată doar de creşterea copiilor. Firește, amanta cea mai frumoasă, cea care-l părăsise pe neașteptate, provocîndu-i o mare suferinţă, fusese secretara cu forme ispititoare. Dar, chibzuind bine, Nistor Polobok îşi dădu seama că relaţia cu secretara fermecătoare nu putea să genereze distrugerea capitalei. Şi asta pentru că existaseră amante pe care *el le părăsise*, cu care se comportase mult mai urît, cu care fusese brutal şi cinic. Pe o tipă bonomă-cuminte de la Ministerul Agriculturii Nistor Polobok o futea pe la spate chiar pe masa solidă din biroul său şi, după ce ejacula, îi poruncea dezgustat să se care. Iar soţiei unui scriitor anonim şi sărac îi băga mereu mădularul în gură... De iertarea acestor femei avea mai curînd nevoie funcţionarul pleşuv. Se simţea pîrjolit la gîndul că trebuie să le găsească şi să-şi ceară iertare pentru nişte fapte scîrboase, care nu aveau acum nici o raţiune pentru el. Cum de fusese atît de dezmăţat? În plus, trebuia să mai fie şi foarte atent pentru a nu da ochii cu soţii fostelor amante. Era o adevărată corvoadă! Dar cum altfel putea să identifice păcatul ce ameninţa

viaţa unui întreg oraş? Şi Nistor Polobok se apucă din nou de treabă.

Pe fosta tipă bonomă-cuminte, acum o femeie ursuză şi prematur ofilită, Nistor Polobok o pîndi într-o seară lîngă clădirea imensă a Ministerului Agriculturii. Se apropie de ea cu sufletul vibrîndu-i de emoţie, găsind cu greu cuvintele potrivite pentru a se scuza.

„Nu-mi imaginam că o să te mai văd vreodată. Au trecut atîţia ani... Ce vrei, Nistor? Ce duh necurat te face din nou să-mi ieşi în cale?", îl întrebă fosta amantă, privindu-l cu dispreţ.

Pomenirea duhului necurat îl intimidă şi mai tare pe funcţionarul chel.

„Vreau să mă ierţi... Am fost rău atunci, cînd eram împreună..."

„Eram împreună?! Ha, ha! Cît de cinic eşti, cît de făţarnic! Şi cam de ce ţi-ar trebui iertarea mea după atîta vreme?"

„Pentru că... pentru că am păcătuit, ţi-am provocat durere şi... nu vreau să-mi mai porţi pică... Vreau să ştiu că nu mai eşti supărată...", bolborosi cu voce scăzută Nistor Polobok.

Fosta amantă îl fixă cîteva clipe cu nişte ochi inexpresivi, apoi spuse:

„Nu-ţi mai port pică, Nistor. Ţi-am purtat pică atunci, după ce m-ai aruncat ca pe un gunoi, dar astăzi nici nu pot să mă supăr pe tine. Ştii de ce? Fiindcă eşti un nimeni, eşti un zero barat, Nistor!

Mă uit acum la tine şi nu am nici un sentiment! Înţelegi ce spun?"

„Hm... Înţeleg. Deci... nu eşti supărată pe mine?"

„Nu sînt, dacă asta te ajută cumva. Hai, pleacă! Şi să nu mai apari în faţa mea!"

Aceasta era oare „dama de cupă"? Era pe dracu'! A doua zi îl căută pe proprietarul supermarketului, căruia groapa uriaşă tocmai îi distrusese garajul din ogradă şi i se apropiase ameninţător de castel. Prin urmare, iertarea pe care o cerşise de la fosta amantă bonomă nu oprise dezastrul. Nistor Polobok încercă din nou să-i bage-n cap vecinului că trebuie să fugă, să lase baltă casa, dar acela voia cu încăpăţînare să învingă groapa tot mai mare şi căuta soluţii.

„O să le cauţi mult şi bine, prostule!", i-o reteză Nistor Polobok, gîndindu-se deja cum s-o găsească pe soţia scriitorului anonim, căreia îi tot băgase, impardonabil, pula-n gură.

O găsi într-o încăpere cu pereţii coşcoviţi a Muzeului de Istorie. Soţia condeierului era la fel de strîmtorată ca în zilele în care-i sugea cu pricepere sula, dar devenise mult mai pragmatică şi-i ceru imediat trei sute de euro în schimbul iertării. Luat pe nepregătite, Nistor Polobok se holbă la ea ca la o minune a lumii antice. Cu ani în urmă, curva asta dădea impresia că trăieşte un sentiment de desăvîrşire atunci cînd îi înghiţea mădularul cu tot cu coaie. Şi nici nu îndrăznea să-l scurgă de

bani. Îi dădea el cît socotea de cuviinţă. Cum de i se înăsprise sufletul atît de mult? Nu era însă cazul s-o judece în situaţia în care se afla. Şi-apoi, aceşti trei sute de euro puteau salva Chişinăul! Aşa că plăti. Dar peste o vreme realiză că toată alergătura fusese inutilă. Deşi le ceruse iertare tuturor fostelor amante, deşi toate i-au spus că nu-i mai poartă vrăjmăşie, crăpătura blestemată începuse să înainteze şi spre blocul hruşciovist al sărăntocilor.

Într-o seară, după ce se întoarse şi cu iertarea unei muieri căreia doar îi strecurase o mînă sub fustă, Nistor Polobok simţi o revoltă crescîndu-i în suflet. De ce oare distrugerea oraşului era generată de un păcat al său? Parcă nu mai existau oameni păcătoşi în Chişinău? Păi, era plină urbea de ticăloşi şi de nemernici, iar închisorile – de ucigaşi şi hoţi. Cum şi în ce chip hotărîse Providenţa că păcatul lui era cel mai grav? De ce crăpătura afurisită apăruse în dreptul casei sale, şi nu în faţa castelelor mult mai mari ale unor bandiţi notorii? Era o nedreptate flagrantă, ilogică, deprimantă. Dar ce conta acum cine era mai păcătos? Conta doar un fapt, acela că el trebuia să se debaraseze urgent de un păcat propriu!

Într-o noapte în care-l chinuise insomnia, cu ochii în tavan, Nistor Polobok se simţi cutremurat de un gînd: dar nu cumva dama de cupă, cea pe care n-o mai putea identifica, era chiar soţia sa?

Sări din pat ca ars. Într-adevăr, nu era cu neputinţă ca anume Luminiţa să fi fost femeia pe care o căuta. Căci o trădase şi deci păcătuise grav faţă de dînsa. Şi ce trebuia să facă acum? Să i se destăinuiască? Şi nu se mai prinse somnul de el pînă-n zori. Dimineaţa îi mărturisi soţiei, cu nasul în pămînt, că se culcase cu mai multe femei.

„Ştiu asta de ani de zile, Nistor... Ce vrei?", îl întrebă Luminiţa.

Avea ochii stinşi şi părea fără vlagă după ce crăpătura le înghiţise casa.

„Vreau să mă ierţi...", spuse cu glas uscat funcţionarul.

„La ce bun?"

„Am nevoie, femeie, de iertarea ta. Nu am timp să-ţi explic acum totul. Pur şi simplu vreau să mă ierţi! Acum, în clipa asta. Poţi sau nu poţi să mă ierţi?!"

Şi Luminiţa îl iertă, dîndu-şi seama că supărarea ei era inutilă, că nu o ajuta cu nimic. Dar nici soţia nu era dama de cupă de care avea nevoie, căci prăpastia, bătîndu-şi joc parcă de el, înghiţise chiar a doua zi castelul proprietarului supermarketului. Ca şi Luminiţa, acesta îşi părăsi casa în ceasul al doisprezecelea. Iar teama lui Nistor Polobok creştea, senzaţia de neputinţă cîştiga tot mai mult teren. Cum naiba s-o găsească pe misterioasa damă de cupă? Cum să iasă din această încurcătură?

Lucrurile se complicau şi din cauză că prăpastia, după ce devorase a doua casă, fu remarcată, în sfîrşit, de mass-media şi de conducătorii ţării. Panica se instaurase rapid nu numai în cartierul bogătanilor, ci şi în alte sectoare ale oraşului. În curţile blocurilor, în troleibuze, în magazine şi birouri, oamenii discutau îndelung, cu îndîrjire, despre groapa nemiloasă care nu se mai sătura să se lărgească. Altădată neglijat de alegători, Partidul Ecologist racola acum cu repeziciune adepţi şi visa în premieră să intre în Parlament, iar parohiile îşi dublaseră numărul de enoriaşi. Politicienii proromâni întrezăreau îndărătul prăpastiei „mîna Moscovei", pe cînd cei proruşi strigau că la mijloc sînt uneltirile Bucureştiului. Iar pe sticlă, cu o adresare către naţiune, apăru oligarhul cel mai influent, cu moacă de cimpanzeu. El spuse că în aceste clipe grele pentru Chişinău oamenii trebuie să redescopere valorile şi principiile pe nedrept uitate. Oligarhul influent vorbi cu însufleţire despre solidaritate şi compasiune şi-i îndemnă pe toţi cetăţenii să depună urgent bani într-un cont deschis la banca al cărei acţionar principal era.

6

În biroul său, proptindu-şi bărbia proeminentă în mîini, Nistor Polobok scotocea cu furie prin sertarele memoriei. Cine era oare dama de cupă? Vibraţia iPhone-ului îi curmă însă rememorările. Era primarul Denis Cartof.

„Nistor Fiodorovici, e la mine domnul Balabanov de la Procuratura Generală... Te rog să vii chiar acum. Domnul Balabanov vrea să-ţi pună cîteva întrebări", zise cu voce schimbată primarul cu nas coroiat.

„Procuratura Generală? Dar nu înţeleg...", vorbi cu greu Nistor Polobok, simţind o înţepătură în partea stîngă a pieptului.

„O să înţelegi, Nistor Fiodorovici. Domnul Balabanov te aşteaptă."

Funcţionarul pleşuv rămase perplex: oare nu cumva aflaseră procurorii că luase mită ani de zile? Drăcia dracului! În ultima vreme, dînd curs cererii oligarhului influent de a stîrpi corupţia, Centrul Naţional Anticorupţie arestase, cu surle şi trîmbiţe, cîţiva cinovnici mari. Firește, oligarhul cu

mutră de cimpanzeu le arunca praf în ochi cetăţenilor, iar primarul Cartof şi subalternii săi îi îndeplineau dorinţele fără crîcnire. Dar la fel de adevărat era că Nistor Polobok nu se înscrisese încă în partidul cimpanzeului şi, în fond, putea fi lesne sacrificat. Grîjania mă-sii!

Împotriva tuturor aşteptărilor însă, domnul Balabanov emana blîndeţe şi simplitate. Era un bărbat între două vîrste, cu ochii foarte mici şi uşor obosit, care se ridică de pe scaun şi-i strînse mîna cu căldură, de parcă ar fi fost prieteni vechi.

„Nu vreau să vă reţin prea mult, domnilor. Ştiu că aveţi – în Primărie – o mie şi o sută de probleme de rezolvat. De fapt, n-aş fi venit dacă era vorba numai de plîngere...", zise procurorul, scoţînd o hîrtie dintr-o mapă groasă.

„Plîngere? Despre ce plîngere vorbiţi, domnule Balabanov?", întrebă primarul Cartof, îmbujorîndu-se la faţă.

Nistor Polobok simţi că i se taie respiraţia.

„Păi, mă refer la plîngerea cetăţeanului Leonid Dorofei Benzer, vecinul domnului Polobok, căruia groapa cea mare de la Telecentru i-a distrus recent casa. În această plîngere, cetăţeanul Benzer afirmă că domnul Polobok i-a prezis distrugerea casei, că domnul Polobok l-a somat să fugă din oraş, spunîndu-i că întreg Chişinăul va fi nimicit", zise procurorul şi le arătă hîrtia cu semnătura proprietarului supermarketului.

Preţ de cîteva clipe n-au scos nici un cuvînt. Cel mai nedumerit părea primarul Cartof.

„Domnule Polobok, e adevărat ce spune în plîngerea sa cetăţeanul Benzer? I-aţi zis, într-adevăr, că îi va fi distrusă casa?", întrebă cu blîndeţe procurorul.

„Păi, i-am zis, firește. Ştiam că groapa se va mări şi voiam să-l salvez. Era mai bine dacă rămînea în casă şi era înghiţit de pămînt?", înălţă din umeri funcţionarul pleşuv.

Scăpase de o mare belea, dar intrase parcă în alta.

„Hm... Deci aţi vrut să-l salvaţi... Eu nu am motive să nu vă cred, domnule Polobok. Sînteţi un om cunoscut, o adevărată autoritate şi probabil că aveţi dreptate. Doar că vecinul dumneavoastră, fiind afectat de nenorocire, susţine că sînteţi vinovat de vreme ce aţi ştiut ce se va întîmpla. De fapt, de unde aţi ştiut?", întrebă procurorul, privindu-l îngîndurat pe Nistor Polobok.

„Are vreo importanţă? Să zicem că am avut o premoniţie şi l-am avertizat pe vecin că vine dezastrul."

„Hm... Foarte interesant... Dar şi colegul dumneavoastră, Adrian Coteţov, ne-a spus că a fost avertizat deunăzi... El tot face parte din premoniţie? Domnule primar, v-a spus domnul Polobok că groapa se va mări şi va distruge alte case?"

Balabanov miji ochii mici ca şi cum în birou era întuneric şi Nistor Polobok avu impresia, o fracţiune de secundă, că ochii îi dispăruseră cu desăvîrşire din orbite.

„Nu mi-a spus nimic. Nu ştiam că dumneata, Nistor Fiodorovici, ai premoniţii... Deh...", pufni pe nas primarul Cartof.

„Da, am premoniţii. Da, ştiam că va fi distrusă casa lui Benzer. Da, l-am atenţionat. Dar asta oare e o problemă? Care-i vina mea?", ripostă Nistor Polobok şi se holbă nedumerit la procuror.

Structura senină a lui Balabanov începea să-l irite.

„Nu vă enervaţi, domnule Polobok! Nu spun că sînteţi vinovat, Ferească Dumnezeu! Vecinul dumneavoastră crede asta. Iar datoria noastră e să analizăm totul şi să înţelegem cum sînt lucrurile în realitate."

„Dar nu ai ce analiza aici."

„Nici chiar aşa, domnule Polobok! Firește, cetăţeanul Benzer nu are dovezi, dar, pe de altă parte, faptul că aţi ştiut ce se va întîmpla, faptul că l-aţi somat să fugă sînt niţel dubioase. De obicei, anume cel care face răul ştie că răul se va produce, nu-i aşa?"

„Dar... dar ceea ce spuneţi e o stupiditate", îngăimă Nistor Polobok.

„Poate... dar datoria noastră e să analizăm. Şi mai ziceaţi dumneavoastră, domnule Polobok, că

în curînd tot Chişinăul se va prăbuşi în groapa aceea. E adevărat?"

„Da, aşa va fi! Am această premoniţie. Va fi o mare catastrofă! Puteţi să mă faceţi vinovat de pieirea întregului oraş. Dar mai bine evacuaţi oamenii, cît nu e tîrziu!"

„Hm... Foarte interesant!", făcu procurorul cu jovialitate, schimbînd priviri cu primarul Cartof.

„Acum nu te mai înţeleg eu, Nistor Fiodorovici. Vorbeşti de parcă n-ai fi sănătos la minte! Avem o problemă mare cu groapa de la Telecentru, e adevărat. Nu reuşim s-o lichidăm. Dar să spui că trebuie evacuat oraşul e o tîmpenie...", făcu Denis Cartof şi-şi scărpină nervos nasul coroiat.

Şi clasicul Grigore Vieru îi aruncă parcă, de pe perete, o căutătură aspră sexagenarului pleşuv.

„Eu vă spun ce am văzut într-un vis. Nu sînt eu cel care distruge casele oamenilor. Dimpotrivă, vreau să vă salvez pe toţi. Dacă eu am pus la cale distrugerea casei lui Benzer, de ce trebuia să-mi distrug casa mea? Apropo, ştiţi că mai întîi groapa a înghiţit casa mea? Ştiţi că nu mai am casă?"

Nistor Polobok simţi că emoţia îl sufocă.

„Ştim, domnule Polobok. Şi vă compătimim. E o mare dramă. Şi, repet, noi doar analizăm cu meticulozitate cazul acesta atît de nefiresc. De altfel, noi examinăm şi versiunea conform căreia vinovat e cetăţeanul Benzer. Orice e posibil. Eu doar am venit să vă pun nişte întrebări. Fiţi calm,

domnule Polobok", zise cu multă bunăvoinţă procurorul Balabanov.

„Mi le-aţi pus. Şi ce naiba urmează?"

„Nistor Fiodorovici, fii, te rog, politicos. Nu discutăm aici cu oameni din talcioc!", îşi apostrofă primarul Cartof subalternul.

„Nu va urma nimic ieşit din comun, domnule Polobok. Să vă spun drept, nu cred că sînteţi vinovat. Am tot respectul pentru dumneavoastră. Pur şi simplu am această îndatorire. O să vă rog doar să semnaţi asta şi discuţia noastră de azi e încheiată."

Procurorul Balabanov scoase din mapa-i groasă o altă hîrtie şi i-o întinse funcţionarului pleşuv.

„Ce-i asta?", întrebă Nistor Polobok.

„E o formalitate, domnule Polobok. Semnînd, vă luaţi angajamentul să nu părăsiţi Chişinăul", îi lămuri cu aceeaşi blîndeţe procurorul.

„Dar... l-am părăsit deja. Stau la vila din Suruceni. Ce naiba, aţi uitat deja că nu mai am casă în Chişinău?"

Nistor Polobok simţi o furie mare declanşîndu-i-se în suflet. În mod clar nu era lucru curat la mijloc. Era un circ, un soi de spectacol dizgraţios. Şi cine oare se afla în spatele acestui procuror a cărui amabilitate ostentativă era de-a dreptul respingătoare?

„Hm... Aveţi dreptate... Vom face o rectificare. În loc de *oraş* va fi *republică*. Şi o să vă chemăm

la Procuratură", zise Balabanov, ușor descumpănit, și, cu mapa la subsuoară, plecă.

Nici nu apucă procurorul să închidă ușa după el, că Denis Cartof îl luă la trei parale pe funcționarul pleșuv. Primarul era revoltat și nedumerit, nu înțelegea comportamentul straniu al subalternului din ultima vreme și-l amenință cu concedierea. Nistor Polobok îl ascultă pe șef în tăcere, uitîndu-se la el ca la un individ naiv, vrednic de milă, apoi spuse răspicat că își dă demisia și ieși din birou, trîntind ușa. Nu-l mai putea înghiți pe primarul țîfnos și corupt. Și nici nu mai avea nevoie de slujbă în preajma catastrofei. La o adică, reprimîndu-și rușinea, putea să nu lucreze mulți ani de-acum încolo cu banii depuși în bănci. Dar, renunțînd la slujbă, renunțase și la mașina de serviciu. Așa că se întoarse la Suruceni cu un taxi.

Toată seara, cufundat în gînduri, Nistor Polobok bătu odaia de la un perete la altul cu ritmicitatea pendulului. Cine era dama de cupă? Cum s-o găsească? Cum să salveze Chișinăul? Într-un tîrziu adormi în fotoliu, cu bărbia proeminentă în piept. Nistor Polobok visa din nou că e Nistorel cel chelfănit în curtea școlii de huliganul nemilos, visa că – după o explozie de lumină – se arunca asupra unui aparat de filmat sîcîitor, că îl lovea și acela crăpa, că dindărătul camerei de televiziune se ițea un chip blurat care striga la el cu ură: „Să crăpi, jigodie coruptă! Să crăăăăăăpi!!!" Apoi visul

luă o turnură neașteptată. Pîcla care învăluia chipul imprecis se destrămă și, pentru prima oară, Nistor Polobok văzu că în spatele aparatului de filmat țipa o brunetă crispată, între două vîrste, cu ochi mari, albaștri. „Să crăăăăăăpi!!!", striga la el bruneta și strigătul ei îi pătrunse în creier și i se răsuci acolo ca un șarpe veninos. În dricul nopții, Nistor Polobok sări ca ars în picioare din fotoliu, străbătut de o revelație izbăvitoare. Inima îi bătea cu putere. Știa acum cine e dama de cupă! Știa, grîjania mă-sii!!!

7

Ori de cîte ori pensionarul Valeriu Pantelimon Drumea trecea pe lîngă clădirile impunătoare ale „noilor moldoveni", o emoţie distrugătoare începea să-l sufoce. În timp ce el şi alţi oameni sărmani trăiau de pe o zi pe alta, barosanii din castelele faraonice huzureau de bine, se lăfăiau în parale. Erau ani-lumină între lumea pensionarului Drumea şi universul barosanilor. De pildă, Valeriu Drumea fusese ultima oară la mare în îndepărtatul an 1985, pe cînd bogătaşii de pe stradela liniştită, după spusele menajerei unui individ gros la pungă, se bronzau la soare în fiecare an pe plajele fermecătoare ale Mării Mediterane. Păi, pentru Valeriu Drumea plajele mediteraneene erau la fel de inaccesibile ca planeta Jupiter. Cu pensia sa ridicolă de două mii de lei, Drumea nu putea visa nici la plaja murdară din Koblevo, plină de sticle goale şi chiştoace. Ce mare nedreptate! Şi nu încăpea îndoială că toţi aceşti îmbuibaţi furau ca-n codru, că erau implicaţi în afaceri necurate. Era de domeniul evidenţei că un castel de sute de mii de euro

nu poate fi construit cu salarii de cinci-zece mii de lei. Chiar şi cu salarii de două-trei ori mai mari nu făceai nici o brînză.

Dar şi mai tare îl sufoca emoţia pe pensionarul Drumea atunci cînd trecea pe lîngă castelul uriaş al cinovnicului Nistor Polobok. Se zvonea prin cartier că şefuleţul de la Primărie adunase, prin luare de mită, un căcălău de bani. Însă toţi aceşti indivizi-de-curînd-înavuţiţi luau mită. Şi atunci, de ce anume în dreptul casei lui Polobok îl strivea emoţia pe Drumea cu o putere nemaipomenită? De ce anume Polobok îl călca pe nervi cel mai tare? Poate pentru că funcţionarul pleşuv părea mai ţîfnos decît ceilalţi barosani de la Telecentru? Sau pentru că tocmai acest cinovnic îl beştelise odată în vreme ce el, sărăntocul, îi contempla, cu ochi boldiţi, castelul somptuos? Valeriu Drumea nu ştia. Însă furia îl paraliza de fiecare dată lîngă castelul lui Nistor Polobok, făcîndu-l să pronunţe cu îndîrjire, ani de zile, acelaşi blestem: „Să crăpi, banditule! Să crăpi!"

Ei bine, apariţia crăpăturii periculoase chiar în faţa casei lui Polobok îi provocă un sentiment amestecat lui Valeriu Drumea. Pensionarul nostru era uluit! Nu cumva i se împlinise blestemul?! Nu zicea el mereu *să crape* banditul? Zicea! Şi anume o *crăpătură* începuse să se extindă spre gospodăria cinovnicului de la Primărie! Să fi auzit oare Providenţa imprecaţia sa? Incredibil! Tot atît de

incredibil era şi faptul că groapa tot mai mare devorase în cele din urmă casa lui Polobok! Era un soi de anomalie socială, fiindcă de obicei barosanii tranziţiei erau lipsiţi de griji, evitau cu uşurinţă primejdiile, iar problemele îi împresurau chiar pe cei încolţiţi întruna de probleme. Al doilea ingredient al sentimentului amestecat sus-pomenit era bucuria neţărmurită. Da, Valeriu Drumea era pur şi simplu încîntat de faptul că banditul Polobok îşi găsise beleaua! De fapt, viziunea pensionarului asupra lumii se baza chiar pe necesitatea eradicării tuturor făcătorilor de afaceri frauduloase, a nababilor impertinenţi. Mai conţinea însă sentimentul amestecat al lui Valeriu Drumea un ingredient, şi anume un soi de îngrijorare, de nelinişte sufletească. Viaţa grea şi vremurile tulburi îl făcuseră foarte prevăzător pe pensionarul Drumea, iar această prudenţă accentuată intrase de la bun început în contradicţie cu bucuria neţărmurită. Nu-i vorbă, era minunat că crăpătura ciudată distrusese castelul lui Polobok, dar ea putea să se lărgească şi spre blocul hruşciovist în care locuia bietul pensionar! Temerea aceasta i se strecurase în suflet cînd crăpătura din faţa castelului lui Polobok era încă mică. Iar neliniştea i se amplifica pe măsură ce groapa creştea. Aşadar, un sentiment amestecat-confuz, compus din uluială, bucurie şi îngrijorare, puse stăpînire pe Valeriu Drumea. Şi acest sentiment l-a nimicit în cele din urmă.

Valeriu Pantelimon Drumea era cardiac de multă vreme şi lua, zi de zi, nişte medicamente greţoase. Avea şi un tensiometru mereu la îndemînă. De fapt, starea sănătăţii i se agravase după ce soţia Lisuca, ademenită de un funcţionăraş corupt şi avut, îl determină să se despartă prin divorţ. Fără soţie, fără fiul stabilit de mulţi ani în Canada, Valeriu Drumea simţi prima oară suflul arctic al singurătăţii. Tot atunci, aversiunea sa faţă de bogătani îşi recăpătă elanul marxist-leninist al perioadei sovietice. Medicii îi spuseseră lui Valeriu Drumea că tensiunea arterială nu-i floare la ureche, îi explicaseră pe îndelete că trebuie să facă plimbări reconfortante, să fie calm, să bea şi să mănînce cu măsură şi, firește, să înghită pastilele greţoase. „Iar cel mai important lucru, Valeriu Pantelimonovici, e să-ţi bagi nervii în cur! Să ardă totul în jur – dumneata trebuie să fii liniştit şi senin! Asta e reţeta longevităţii, Valeriu Pantelimonovici!", îl sfătui într-una din zile un cardiolog, rîzînd sănătos. Sfatul nu era rău, dar greu de pus în practică după divorţ. Iar cînd trecea pe lîngă clădirile somptuoase ale barosanilor, tensiunea arterială o lua razna şi Valeriu Drumea începea să se sufoce. Nu prea reuşea deci pensionarul nostru să-şi păstreze liniştea sufletească. Ba chiar, de multe ori, îi sărea ţandăra de la un fleac.

Într-o zi, bunăoară, Valeriu Drumea ieşi din scara blocului hruşciovist şi văzu cîţiva vecini

făcînd frigărui de porc la umbra unui plop bătrîn. Unul dintre aceştia, un bărbat robust, de vreo treizeci şi cinci de ani, îi făcu semn să se apropie:

„Vino, Valeri Pantelimonovici, să mîncăm o bucăţică de cărniţă şi să bem un păhărel de vin!"

„E un soi de prelungire a sărbătorilor?", îl întrebă Valeriu Drumea pe bărbatul robust, rumen, care deborda de bucurie.

„E şi nu e. Mi-am cumpărat o maşină, Valeri Pantelimonovici! O Dacie Logan! Aşa că pun de băut! Hai să ciocnim paharele! Ia şi o bucată de carne! E tare gustoasă!"

„Mulţumesc. Dar aveai parcă un BMW...", zise pensionarul, simţind cum începe să crească în el ciuda.

„Da, sigur. Dar trebuia să-l împart mereu cu soţia. De aceea i-am cumpărat acum şi ei o maşină. Acum eu am maşina mea şi ea are maşina ei! Acum e altă viaţă, bătrîne! Ia o bucată de cărniţă, nu te sfii! Nu are multă slănină!"

Valeriu Drumea gustă cu prudenţă vinul acru şi aruncă în gură o bucată de carne tare ca betonul, care mai mult ca sigur abunda în colesterol.

Vecinul vînjos îşi depănă povestea mai departe:

„Taaare greu am mai adunat banii ăştia, Valeri Pantelimonovici. Căci eu nu-s milionar, cum sînt unii. A trebuit să muncesc trei ani ca un cal! Dar am reuşit. Şi să vezi ce fericită a fost soţia! Acum sîntem şi noi în rînd cu lumea..."

„În rînd cu lumea? Dar sînt oameni aici care nu au nici o maşină. Eu, de pildă, nu am maşină şi nici nu o voi avea. Aşa că dumneata eşti înstărit", spuse cu voce mohorîtă Valeriu Drumea.

Îşi aminti dintr-odată că şi funcţionăraşul corupt şi avut, care-i răpise soţia, avea două maşini! Blestemaţi să fie bogătaşii!

„Ehehe... Ce tot spui, Valeri Pantelimonovici? Să ai două maşini înseamnă să fii înstărit? Înstăriţi sînt mahării cu castele. Ăştia au sute de mii de euro! Eu zic aşa: am acum strictul necesar! Pot să mă simt oleacă om acum! Mai ia carne, nu te ruşina..."

„Felicitări... Se vede de la o poştă că eşti fericit... Dar ştiai că groapa care a distrus castelul banditului Polobok se lărgeşte spre blocul nostru?", ridică tonul Valeriu Drumea şi-i aruncă o privire corozivă bărbatului cu două maşini.

„Nu ştiam. Dar... eu în curînd n-o să mai trăiesc în acest bloc hidos, de care m-am săturat ca de mere pădureţe. Mă mut în altă casă... Aşa că asta e problema voastră, Valeri Pantelimonovici...", rîse cu poftă vecinul robust.

„Problema noastră?! Să crăpi, banditule!!!", exclamă pe neaşteptate Valeriu Drumea şi, scuipînd dezgustat, abandonă discuţia sterilă.

Mai înainte, Valeriu Drumea nu prea avea cu ce să se ocupe. De aceea flecărea şi juca şah în curtea blocului cu alţi oameni îmbătrîniţi prematur,

oameni care avuseseră o viaţă plină de povară. Acum, pensionarul nostru îşi găsise o ocupaţie care nu-i mai lăsa timp pentru şah şi vorbărie: examina toată ziulica groapa uriaşă şi încerca să ghicească în ce direcţie se va avînta. Se închise în sine şi bombănea mereu ceva foarte agitat. Iar tensiunea arterială era tot mai greu de stăpînit, de parcă se transformase într-o iapă nărăvaşă. Se ducea aproape zilnic la groapă şi la policlinică. Medicii îi dădeau aceleaşi sfaturi, îi prescriau aceleaşi medicamente. Ştia, desigur, că trebuie să-şi „bage nervii în cur", dar ceva nu mai mergea ca înainte. Într-o noapte în care se foi multă vreme în aşternut, atacat de o tahicardie scîrboasă, înţelese ce nu mai mergea. Pînă să apară groapa cea mare, avusese de-a face numai cu sentimente „omogene"! De pildă, o ura pe soţia care-l părăsise şi-l ura pe funcţionărasul ei. Simţea numai ură cînd se gîndea la aceşti oameni. Desigur, putea să fie şi mirat, decepţionat, descumpănit, nepăsător, dar toate sentimentele acestea îi veneau pe rînd, pe cînd sentimentul amestecat, generat de apariţia şi lărgirea crăpăturii, era mult prea puternic şi sofisticat. Valeriu Drumea era uluit, încîntat şi îngrijorat deopotrivă. Mirarea i se preschimba în bucurie, bucuria conţinea multă îngrijorare, iar îngrijorarea friza mirarea. Cercul se închidea. Dacă ar fi putut să separe ingredientele atît de diferite ale acestui amestec copleşitor, Valeriu Drumea ar

mai fi trăit probabil cîţiva ani. Cum însă „separarea“ asta s-a dovedit a fi imposibilă pentru el, un trecător îl găsi a doua zi rece, cu un metru de metal în mînă, pe marginea prăpastiei care se apropiase vizibil de blocul hruşciovist. Fiul stabilit în Canada nu mai veni la înmormîntarea pentru care rudele nemulţumite ale defunctului găsiseră cu mare greu bani.

8

Da, acum cinovnicul trupeş şi pleşuv ştia cine e dama de cupă! Nistor Polobok zîmbea ca un om căruia i s-a luat o piatră de pe inimă! Nu mai putea de bucurie! Cum de nu-şi dăduse seama de la bun început? Grîjania mă-sii! De fapt, lucrurile se petrecuseră în felul următor.

Exista un ziar de scandal – *Inamicul Corupţiei* – care se finanţa ani de zile din granturi occidentale. Iar vîrful de lance al acestei publicaţii preocupate constant de senzaţional era o jurnalistă arţăgoasă care căuta cu lumînarea acte de corupţie. Jurnalista aceasta se numea Natalia Mereacre. Nistor Polobok o văzuse de vreo trei-patru ori pe sticlă. Funcţionarul pleşuv se uită cu ochii lărgiţi de uimire la ziarista arţăgoasă care îi acuza de furt pe cîţiva politicieni importanţi. Mai mult, într-o emisiune de maximă audienţă, Natalia Mereacre îl ultragiase public pe oligarhul cel mai influent, cu moacă de cimpanzeu. Nistor Polobok rămase tablou atunci, căci foarte puţini ziarişti se încumetau să-l atace făţiş pe cimpanzeul influent.

Ei bine, într-una din zile, cînd se întoarse acasă mai devreme ca de obicei, Nistor Polobok descoperi cu surprindere că jurnalista rea de gură îi filma cu nonşalanţă castelul faraonic.

„Ce naiba? Cine v-a permis să-mi filmaţi casa?!", răcni Nistor Polobok în timp ce se apropia în pas alergător, gîfîind, de intrusa pusă mereu pe scandal.

„Calmaţi-vă... Am voie să fac pe stradă orice doresc. Nu am intrat în ograda dumneavoastră", zise bruneta între două vîrste, continuînd să-i filmeze castelul cu acelaşi aplomb.

„Cară-te de-aici, femeie!", se zborşi la ziarista impertinentă Nistor Polobok, simţind un val de furie în gît.

„Văd că aveţi o reacţie absolut neadecvată, domnule Polobok! Să înţeleg, prin urmare, că e adevărat ce mi-au zis sursele mele? Ele zic că dumneavoastră, domnule Polobok, nu aţi fi putut să construiţi acest castel fără să luaţi mită."

Natalia Mereacre îl săgetă cu o privire pătrunzătoare şi rîse pe înfundate. Faptul că această scandalagioaică notorie avea nişte ochi mari, albaştri îl înfurie şi mai tare pe Nistor Polobok. Într-o clipită se făcu foc şi pară. Se aruncă asupra aparatului de filmat al jurnalistei şi îi lovi cu pumnul obiectivul, care se făcu ţăndări. Iar bruneta cu ochi albaştri, după cîteva clipe de stupefacţie, îi strigă cu o ură clocotitoare: „Să crăpi, jigodie

coruptă! Să crăăăăăăpi!!!" Apoi își luă tălpășița, proferînd amenințări.

...Da, abia acum lui Nistor Polobok i se ridicase pînza de pe ochi, abia acum înțelegea el că anume incidentul cu ziarista Mereacre, aparent stupid și insignifiant, fusese întîmplarea-cheie din ultimii ani. Un incident pe care el îl uitase repede, dar ale cărui reminiscențe i se depozitaseră în subconștient, i se infiltraseră în visul ciudat ce-l tot chinuia de la o vreme. Natalia Mereacre, această ziaristă neastîmpărată, era dama de cupă! Nistor Polobok fu copleșit de un sentiment puternic de vinovăție: o bruscase și-i stricase aparatul de filmat atunci, deși, într-adevăr, ani de zile luase mită în draci. Își construise castelul faraonic cu bani extorcați de la cetățeni și Natalia Mereacre avea toate motivele să-l filmeze și să vorbească despre el în articole și emisiuni. Și, la drept vorbind, *Inamicul Corupției* nici nu era un ziar de scandal. Era o publicație care scotea la iveală mișmașurile reale. Trebuia s-o găsească acum pe Natalia Mereacre și să-i ceară iertare nu numai pentru că o tratase cu brutalitate, ci și pentru că ea era dama de cupă! Firește, era foarte straniu că nu adulterele, ci altercația cu ziarista era păcatul care trebuia ispășit pentru salvarea Chișinăului. Nu era oare gravitatea adulterului mai mare decît cea a certei? Dar crîmpeiele aparent disparate ale realității se așezau acum ca într-un puzzle, reconstituindu-i adevărul

halucinant. Un fir invizibil le unea pe toate, nimic nu era întîmplător. *Crăpătura* care-i distrusese casa şi care ameninţa viaţa întregului oraş fusese generată de faptul că el *crăpase* în ţăndări obiectivul aparatului de filmat al ziaristei, de faptul că jurnalista îi strigase „Să crăpi!", ca şi cum l-ar fi blestemat.

Nistor Polobok era pe punctul de a merge la redacţia ziarului *Inamicul Corupţiei*, de a-i spune totul în faţă acestei Natalia Mereacre şi de a opri expansiunea gropii. Înainte să iasă din vilă, simţi însă nevoia să se uite în oglindă şi... rămase nemulţumit de propria fizionomie. Aşa că se duse în baie şi-şi tunse minuţios barba sîrmoasă. Apoi făcu ceea ce nu mai făcuse de mult timp: se parfumă şi chiar îşi lustrui pantofii. Întîlnirea cu Natalia Mereacre avea o miză uriaşă şi Nistor Polobok nu putea să i se arate în faţă neîngrijit.

9

În zorii tranziției, la începutul anilor '90, tînărul Radu Bîlbă era student la Universitatea din Brașov. Și, cînd se întorcea acasă, în vacanțe, discuta deseori în curtea blocului cu un vecin sfătos, cu nenea Nicolae. Vecinul acela avea atunci circa cincizeci de ani și era foarte interesat de viața de zi cu zi a oamenilor din misterioasa România. Nenea Nicolae îl ruga mereu pe student să-i povestească ce mai văzuse dincolo de Prut, îl întreba cum arăta Brașovul. Nenea Nicolae era curios să afle amănunte despre toate celea: prețuri, peisaje, arhitectură, atmosferă, obișnuințe, valori și prejudecăți. Și mereu îl asculta pe student cu ochii boldiți de mirare. De multe ori, istorisirile tînărului Radu Bîlbă îl făceau visător pe nenea Nicolae, îi exaltau imaginația.

Apoi, în toamna anului 1996, după înfrîngerea lui Mircea Snegur în alegerile prezidențiale, după această înfrîngere comparată de mulți cu o catastrofă, nenea Nicolae îi mărturisi tînărului Bîlbă că luase o decizie ce urma să-i schimbe din temelie

viaţa. Nenea Nicolae îi vorbi cu amărăciune tînărului despre mediul sufocant din Republica Moldova, despre lumea în derivă a tranziţiei. Şi chiar scuipă îngreţoşat de cîteva ori. În opinia lui nenea Nicolae, numai obţinerea cetăţeniei române era colacul de salvare. De aceea, omul de circa cincizeci şi cinci de ani se apucă să adune actele necesare pentru obţinerea ei.

Erau, din păcate, multe acte de făcut. Vreo patru luni s-a chinuit nenea Nicolae să capete extrasul certificatului de naştere al mamei, din cauză că satul în care se născuse maică-sa aparţinuse mai multor judeţe şi raioane. Pe deasupra, la Arhivă era mereu o înghesuială insuportabilă. Mii de moldoveni, ademeniţi de o viaţă mai frumoasă, voiau cetăţenia statului de peste Prut şi luau cu asalt instituţia toată ziulica.

Acolo, lîngă Arhivă, un individ cu privire şerpească i-a promis marea cu sarea şi pe urmă i-a tras ţeapă. După mai multe peripeţii, după o călătorie obositoare la Bucureşti şi după o noapte în care a trebuit să doarmă chircit în maşina unui cumătru, nenea Nicolae a depus toate actele pentru obţinerea cetăţeniei care putea să-l scoată din obiele.

Au urmat apoi ani lungi de aşteptare. Multă vreme a aşteptat nenea Nicolae să devină cetăţean român. Uneori era copleşit de deznădejde: nu cumva funcţionarii români îşi băgaseră picioarele

în el? Minunea s-a produs în anul 2002. Radu Bîlbă lucra atunci la Universitatea de Stat și-și amintește cît de fericit era nenea Nicolae și cum îi arăta vecinul, cu mîndrie, mult rîvnitul pașaport românesc. Nu-i vorbă, nenea Nicolae avea deja peste șaizeci și unu de ani, dar pașaportul românesc îl întinerise în mod miraculos. Nenea Nicolae trăia un sentiment de plinătate.

Pe urmă, după încă vreo cinci ani, prin 2007, nenea Nicolae a avut o revelație: trebuia să-și ia calabalîcul și să plece în mirifica Românie! După alți cîțiva ani, la venerabila vîrstă de șaptezeci și trei de primăveri, nenea Nicolae și-a vîndut, în sfîrșit, apartamentul invadat de molii. În ziua aceea fatală, pe care nu o va uita niciodată, lectorul Radu Bîlbă descoperi în curtea blocului un camion pentru mutări de mobilier pufăind ritmic. Nenea Nicolae le dădea zor hamalilor apatici, iar soția bătrînului aștepta cu nerăbdare să șteargă putina din fieful tranziției interminabile. La despărțire, nenea Nicolae nu și-a putut ascunde emoțiile. Era fericit, aproape că i se realizase un vis. Omul de șaptezeci și trei de ani evada din spațiul în care decăderea morală făcea ravagii, pleca într-o lume în plină modernizare. Radu Bîlbă simți chiar un soi de invidie. El rămînea în țara corupției și sărăciei. Totuși, își suprimă mica invidie și îi dori lui nenea Nicolae o viață fericită în România. Și au urcat în camion nenea Nicolae și nevastă-sa și-au

pornit spre Țara-Mamă. Fiica le cumpărase o garsonieră în Focșani. Era o locuință mai mică decît fostul lor apartament invadat de molii. Dar mai aveau acum importanță metrii pătrați? Bineînțeles că nu! Important era că se mutau într-un orășel din dulcea Românie! Ce bucurie imensă! Ce minunat o fi să trăiești în România!

Camionul încărcat cu mobilă se deplasa pe o stradă din sectorul Telecentru și urma să cotească apoi spre Ialoveni. Șoferul voise să evite strada aceea și să facă un mic ocol din cauza gropii uriașe care distrusese alături cîteva case și punea în pericol siguranța circulației. Dar, după ce așteptase ani de zile să plece în România cea minunată, nenea Nicolae nu mai era dispus să facă acum un ocol. Nenea Nicolae era nerăbdător să intre în garsoniera sa din Focșani! Așa că îi porunci șoferului să-și continue drumul, deși casele de pe marginea șoselei, dărăpănate ca după un cutremur, ofereau un peisaj trist.

Peste cîteva secunde, asfaltul de sub roțile camionului se scofîlci, se crăpă, se transformă fulgerător într-o înfiorătoare fosă abisală, ce înghiți cu lăcomie cele cîteva mașini care se nimeriseră să fie în clipa aceea acolo. Camionul încărcat cu mobilă se prăbuși și el în prăpastie, claxonînd prelung și jalnic, iar nenea Nicolae, înainte să fie nimicit de impact, fu ucis într-o clipită de un gînd îngrozitor. Nu gîndul că îi sosise ceasul morții îl

îngrozise, ci conştientizarea rapidă a faptului că visul românesc se spulberase atît de stupid, că se terminase înainte să înceapă...

10

Redacţia ziarului *Inamicul Corupţiei* închiria cîteva birouri într-o clădire somptuoasă din centrul Chişinăului, cu geamuri reflectante. În faţa clădirii, Nistor Polobok se codi cîteva minute: să intre sau să aştepte pînă jurnalista va ieşi afară? Hotărî să se aşeze pe una din băncile alăturate şi să aştepte. Era o zi frumoasă de vară, cu cer limpede. Pe lîngă el treceau tot felul de oameni: agitaţi sau calmi, veseli sau abătuţi, bogaţi sau săraci, fiecare cu grijile sau bucuriile sale. Nici unul dintre aceşti oameni nu ştia însă că oraşul Chişinău e pîndit de o foarte mare primejdie, nimeni nu-şi imagina ce catastrofă se apropie, cu toate că la televizor se vorbea cu destulă îngrijorare despre groapa de la Telecentru. Şi nimeni nu presupunea că salvarea tuturor orăşenilor depinde de cetăţeanul pleşuv, cu barbă sîrmoasă, care şedea în clipa aceea pe banca din faţa clădirii somptuoase. Preocupaţi de problemele lor mici, aceşti trecători nu vedeau pericolul cel mare aşa cum furnica nu vede ciocul păsării care stă s-o ucidă. Ce bizarerie! El, Nistor

Polobok, avea în mîinile sale soarta unei capitale europene!

Timpul se scurgea greu. Soarele nu urcase încă bine pe cer, dar văzduhul era dogoritor. O picătură de sudoare i se prelinse pe chelie-frunte-nas şi căzu pe prohabul pantalonilor largi. Natalia Mereacre nu mai apărea. Nistor Polobok abia îşi stăpînea nerăbdarea. Oricîte sarcini de serviciu ar fi avut de rezolvat, ziarista trebuia să iasă din clădire cel puţin pentru a lua prînzul, nu? După vreo patru ore de aşteptare, moleşit de căldură, o zări în sfîrşit coborînd agale treptele de marmură ale clădirii. Moleşeala îl părăsi cît ai zice peşte. Mai precis, Nistor Polobok rămase paf: îmbrăcată în blugi şi într-o bluză albă, elegantă, cu decolteu în stil choker, Natalia Mereacre avea un chip eteric şi un mers senzual! Părul negru împletit la ceafă, sînii plini, picioarele lungi apetisante şi ochii albaştri migdalaţi îl încîntaseră pe funcţionarul pleşuv ca pe un adolescent romantic. Cum de nu remarcase atunci cînd îi lovise aparatul de filmat că jurnalista Mereacre era... foarte frumoasă?

Se apropie iute de jurnalistă şi, apucînd-o de mînă, îi zise dintr-o răsuflare:

„Ştiu că sînteţi supărată pe mine, am procedat cu dumneata ca o puşlama, îmi asum întreaga vinovăţie, dar numai de mine şi de dumneata depinde acum soarta mai multor oameni! Ştiu că vi se pare straniu ceea ce vă spun, dar trebuie să

discutăm imediat despre o chestie ce nu mai suportă amînare"

Natalia Mereacre se întoarse spre funcţionarul pleşuv surprinsă şi speriată, smulgîndu-şi instinctiv braţul din mîna lui:

„Cum vă permiteţi una ca asta? Ce se întîmplă, domnule?"

Cîteva clipe se priviră unul pe altul în tăcere, iar în acest scurt răstimp Natalia Mereacre nu doar înţelesese cine o acostase, ci şi simţise cu toată fiinţa cum stupefacţia îi este dislocată grosolan de o repulsie uriaşă.

„Aaaaaaa... Ce surpriză! Domnul funcţionar corupt şi gros la piele în persoană! Şi spuneaţi parcă ceva despre asumarea vinovăţiei... Am auzit bine? Păi, sînt foarte înduioşată! Şi, pentru că m-ai înduioşat, o să-ţi zic iată ce: Tunde-o, hoţule! Pîrleo, mîrlanule!!!", îl repezi frumoasa ziaristă, zîmbindu-i pieziş.

Atitudinea asta zeflemitoare îl răni pe Nistor Polobok, deşi, cu o zi în urmă, funcţionarul pleşuv nu ar fi crezut că o va suporta atît de greu.

„Repet, sînt vinovat şi îmi asum întreaga vinovăţie, dar vreau să mă ascultaţi doar cîteva minute. E normal să fiţi supărată, dar e foarte important ceea ce vreau să vă spun."

„Să vă ascult? Ha, ha! Dar ce ar putea să-mi spună un funcţionar corupt? Poate vrei să-mi zici

că te-ai săturat de furat?", i-o reteză din nou Natalia Mereacre, privindu-l dispreţuitor.

„De altfel, nu mai sînt funcţionar. Mi-am dat demisia."

„Hm... Ei şi? Crezi că asta anulează mişmaşurile pe care le-ai făcut la Primărie ani de zile? De fapt, ar fi mai bine să mă asculţi tu pe mine, banditule! Grav nu e doar faptul că ai furat, că ţi-ai construit, luînd metodic mită, o casă cît un palat medieval, grav nu e doar faptul că m-ai batjocorit atunci cînd am venit să-ţi filmez palatul... Foarte grav e că ai distrus aparatul de filmat al redacţiei, că mi-ai provocat o pagubă mare şi redacţia nu mi-a plătit salariu timp de patru luni! Ştii tu oare ce înseamnă să nu aibă simplul muritor salariu cîteva luni? Habar n-ai, pentru că tu furi ca-n codru, necioplitule! Nu am ce să discut cu tine, banditule! Du-te de te plimbă!!!"

Jurnalista indignată aproape că ţipă, făcîndu-i pe cîţiva trecători să-şi îndrepte privirile spre ei. Funcţionarului pleşuv îi venea să intre în pămînt. Nu putea însă să renunţe.

„Casa mea a fost înghiţită de groapa cea mare de la Telecentru..."

„Perfect! Mă bucur foarte mult!", exclamă Natalia Mereacre cu deplină satisfacţie.

„Vă înţeleg bucuria, aveţi toate motivele să vă bucuraţi. Dar e foarte important să discutăm. E o chestie legată chiar de groapa de la Telecentru.

Sîntem în preajma unei catastrofe! Doamnă Natalia, dacă vă dau o despăgubire, dacă vă dau 2.000 de euro, ca să vă repar şi prejudiciul moral, veţi fi dispusă să mă ascultaţi cîteva minute cu atenţie? Doar cîteva minute! Vă dau banii chiar acum! E vorba de soarta mai multor chişinăueni! Ea depinde de dumneata şi... de mine... adică de noi amîndoi..."

Cîteva picături de sudoare îi căzură pe pantofii bine lustruiţi. Ptiu, drace! Natalia Mereacre se holbă la el ca la o extravaganţă. Dar ura din privire i se înmuiase niţel. Stătu puţin în cumpănă, apoi vorbi, subţiindu-şi buzele rujate:

„Nu prea înţeleg despre ce catastrofă vorbeşti. Am impresia că eşti un aiurit, domnule funcţionar. Dar ideea cu despăgubirea e lăudabilă! Vrei pe bune să-mi dai 2.000 de euro?"

„Vreau, firește... O fi puţin? Să vă dau poate mai mult?"

„Două mii e OK. Dar prefer să-i transferi în contul meu bancar. Sună-mă peste o jumătate de oră şi o să-ţi spun numărul contului."

Natalia Mereacre îi dădu o carte de vizită pe care o scoase dintr-o poşetă micuţă şi pîntecoasă.

„Aşa o să fac! O să transfer banii azi. Mă bucur că astfel pot să-mi răscumpăr parţial greşeala. Azi veţi avea banii. Prin urmare, putem să ne întîlnim seara ca să vă povestesc totul de-a fir a păr?"

„Văd că tot insişti să-mi spui ceva, domnule funcţionar..."

„Dar nu mai sînt funcţionar..."

„Nu mă întrerupe! Nu am de gînd să discut nimic cu tine, absolut nimic, atîta timp cît banii nu sînt transferaţi în contul meu. Transferă banii! Şi să nu îndrăzneşti să-mi tragi ţeapă! Pentru că de această dată o să te fac praf nu doar în ziarul nostru! Aştept deci să mă suni! La revedere."

Natalia Mereacre stătuse ca pe spini toată vremea asta, iar acum dorea să plece.

„Staţi puţin, e foarte important să discutăm. Trebuie să discutăm după ce vă transfer banii! În caz contrar, va veni o mare tragedie, doamnă Natalia!"

„Lasă-mă-n pace cu tragediile şi catastrofele tale, domnule funcţionar aiurit! Numai după ce văd banii o să mă gîndesc dacă merită să discut cu tine despre bazaconiile tale! Pa!"

Jurnalista cu picioare lungi apetisante plecă glonţ, lăsîndu-l pe Nistor Polobok într-o stare de zăpăceală. Speranţa îi străfulgerase în suflet şi apoi se pleoştise. Extinderea gropii trebuia oprită cît mai curînd, dar se apropiase el măcar un pic de acest scop după întîlnirea cu „dama de cupă"? Nistor Polobok nu ştia. În schimb, altceva era sigur. Jurnalista răutăcioasă îi căzuse cu tronc.

11

Prozatorul minimalist Iulian Iordăchescu intrase pe neașteptate într-o mare belea: după ce publicase trei romane bunișoare, remarcate de critica literară, nu putea găsi nici în ruptul capului teme și motive pentru conceperea celui de-al patrulea! Iulian Iordăchescu se apropia de frumoasa vîrstă de cincizeci de ani, era un bărbat în floare, și nici palmaresul său literar nu era de neglijat. Altcineva ar fi fost foarte mulțumit de faptul că are trei romane bunișoare și – pe deasupra – suficient timp pentru a mai scrie ceva. Dar pe prozatorul nostru minimalist începuse să-l roadă un copleșitor sentiment de neîmplinire. Iulian Iordăchescu intuia că nu va reuși să devină un prozator adevărat și să rămînă în Istoria Literaturii Române dacă nu va mai scrie un roman. Iar adevărul dezolant era acela că deja de trei ani de zile Iulian Iordăchescu bîjbîia ca un orb într-un subsol întunecos, nu putea găsi un *story* interesant și o temă importantă pentru următoarea narațiune. Își sfărîma mintea zi și noapte, acasă și la serviciu, în

magazin şi în troleu, dar nu reuşea să iasă la suprafaţă. Nimic notabil nu-i trecea prin minte, în ciuda faptului că mai toţi criticii îi lăudau fantezia debordantă. Uneori i se părea că are o poveste curioasă sau tulburătoare, dar peste o vreme îşi dădea seama că povestea nouă e insipidă şi nu se ridică la nivelul romanelor sale precedente. Or, era evident că noua carte trebuia să fie mai bună şi mai eclatantă decît primele trei. Ea nu putea fi scrisă de mîntuială. Un regres acum ar fi redus la zero tot ce realizase din clipa debutului!

Timpul trecea inutil şi lui Iulian Iordăchescu i se sfîşia sufletul. Începuse să facă totul mecanic: de la spălatul pe dinţi pînă la datul cu aspiratorul şi ştersul fundului. Nu-l mai trăgea inima să citească. La ce bun să mai citeşti dacă nu poţi să scrii? Chiar şi notele mari, luate de fiică la bac, îl lăsaseră rece. Era mereu îngîndurat. Nu prea mai voia să se atingă de mîncare şi devenise foarte repede uscat ca o scîndură, speriind-o pe soţia Rodica, redactorul Editurii Trei Iezi, căreia îi trecuse prin minte gîndul înfiorător că soţul avea o amantă. Temerea asta o părăsi însă în miezul unei nopţi, cînd Iulian Iordăchescu, cu părul vîlvoi, electrizat, o zgîlţîi zdravăn ca să se scoale şi să-şi spună părerea despre o oarecare tehnică narativă. Cu ochii lipiţi de somn, Rodica îi zise să-şi bage tehnica narativă-n cur şi-l somă să se culce ca toţi oamenii normali. Luni în şir, prozatorul minimalist

își storcea creierii, dar nu reușea să inventeze o poveste demnă de băgat în seamă. Viitorul – care altădată mustea de potențialități – devenise dintr-odată un căcat. Iulian Iordăchescu simțea cu toată ființa o deșertăciune insondabilă.

Într-una din zile fu invitat la lansarea unui roman de dragoste într-o bibliotecă din sectorul Telecentru. Autoarea era o colegă de generație patetică și mediocră și Iulian Iordăchescu, deprimat de absența forței creatoare, nu s-ar fi dus nici mort la lansarea aceea. Totuși, hotărî să meargă pentru simplul motiv că scriitoarea patetică și mediocră îi promovase cu o energie inepuizabilă, pe Facebook, romanele minimaliste. Faptul că sala era plină de oameni (veniseră vreo șaptezeci de indivizi) îl frapă pe Iulian Iordăchescu: la lansările romanelor sale minimaliste veneau cel mult douăzeci de cititori, dintre care jumătate îi erau prieteni sau colegi. Cum de reușise această făcătoare de texte siropoase să adune atîta lume? O altă constatare care-l irită era aceea că protagonista evenimentului, deși un monument de prostie, izbutea cu ușurință să încînte publicul. Oamenii rîdeau, exclamau, lăcrimau, oftau și îi puneau scriitoarei mediocre o puzderie de întrebări, pe cînd puținii cititori veniți la lansările prozelor sale minimaliste tăceau, căscau sau chiar moțăiau impardonabil. Pînă și soția Rodica adormise odată la una din lansările lui! Dar capac la toate a pus sfîrșitul

evenimentului. Aproape toţi cei şaptezeci de indivizi se repeziră să cumpere cartea stupidă şi scumpă, făcînd coadă la autografe. Iulian Iordăchescu rămase stană de piatră: în timp ce el se căznea ani de zile să găsească un *story* insolit, colega mediocră, neîmpovărată de vreo exigenţă, scria zilnic de-i sfîrîiau călcîiele, aşternea pe hîrtie toate poveştile dulcege care-i treceau prin creierul de găină şi-şi vindea lejer volumele, provocînd multă admiraţie şi clădindu-şi rapid gloria. Şi ce naiba făcea el la lansarea acestui roman burduşit cu inepţii? Păi, simplul fapt că acceptase să vină însemna că era un prost şi jumătate!

Aşa că Iulian Iordăchescu părăsi biblioteca fără să-şi ia rămas-bun de la protagonista fericită, înconjurată de admiratori. Afară scuipă dezgustat de cîteva ori. Se îndreptă spre o staţie de troleibuz, torturat de ideea că trebuie să găsească o poveste neobişnuită. Cînd coti pe o stradă lăturalnică, văzu o mulţime de oameni agitaţi şi foarte gălăgioşi. O curiozitate inexplicabilă îl făcu să se apropie de aceştia. Înţelese totul dintr-o ochire: groapa cea mare de la Telecentru, pe care o văzuse numai la televizor, se mărginea cu strada aceea şi se lăţise brusc cu doi-trei metri chiar în clipa în care o femeie cu copilul ei se plimbau acolo. Într-o fracţiune de secundă, copilul nevinovat fu înghiţit de groapa nemiloasă şi urletul lui înăbuşit se mai auzea în fundul fundului, mama îngrozită plîngea

violent, în hohote, pe marginea prăpastiei, iar trecătorii vociferau şi gesticulau năuciţi, încercînd să găsească o soluţie pînă la sosirea ambulanţei şi a serviciului specializat în salvarea ghinionişti-lor. Toată lumea era înspăimîntată, toţi se gîndeau că această tragedie poate fi urmată de alte tragedii asemănătoare şi numai prozatorul minimalist Iulian Iordăchescu, uitîndu-se în groapă, începu să rîdă ca un dement, la început pe sub nas, apoi mai tare, mai sănătos. Iulian Iordăchescu rîdea nechezat, ţopăind de bucurie, eliberat dintr-odată de accesele de depresie nervoasă din ultima vreme, strigînd „Evrica!!!" Oamenii din jur îl chemau la ordine, îl somau să se cumineţească, un bătrînel îl ameninţă că va chema poliţia, mama îngrozită îl blestemă, dar pe Iulian Iordăchescu îl durea în cot: găsise în sfîrşit povestea importantă pentru al patrulea roman, *povestea gropii*, el ştia ce trebuie să scrie ca să dea lovitura şi să fie apreciat de posteritate, ştia cum să-i frece pe toţi autorii de paraliteratură! În drum spre casă, Iulian Iordăchescu exclamă de cîteva ori „Evrica!", făcînd-o pe o pensionară din troleibuz să plescăie cu dispreţ din limbă, şi chiar cumpără o şampanie scumpă pentru a sărbători împreună cu soţia începutul unei noi ere în Istoria Literaturii Române din Basarabia!

Dormi butuc în noaptea aceea şi visă toate etapele poveştii pe care urma s-o scrie. Mai mult, se făcea că el era un fel de Zeu al Naraţiunii şi

personajele mai multor clasici, nemulţumite de creatorii lor, îl întrebau mereu, cu pietate, cum ar fi mai bine să procedeze ca romanele să fie perfecte. Bunăoară, Cicikov îi mărturisi că e foarte decepţionat de faptul că Gogol îl obligase să suporte cu resemnare şicanele lui Nozdriov cel porcos, iar Zeul Naraţiunii Iulian Iordăchescu îl sfătui pe bietul Cicikov să-l bată măr pe bădărănosul Nozdriov. „Dacă îi dai la bot animalului, povestea va lua o turnură mult mai interesantă!", declară sentenţios Zeul Naraţiunii şi Cicikov, după o uşoară ezitare, fu de acord, bătînd din palme în semn de mare admiraţie.

Dimineaţa, Iulian Iordăchescu se trezi cu o dispoziţie excelentă şi, după ce îşi făcu un ceai negru, începu să scrie însufleţit povestea gropii. Simţea că e un moment de cotitură a vieţii, simţea că descoperise o mină de aur şi că poate plăsmui o capodoperă! Scria cu o poftă pe care n-o mai cunoscuse. Îi venise pofta şi de o friptură! Prin minte îi licări gîndul că se afla la vîrsta ideală pentru conceperea unui roman memorabil. Trebuia deci să valorifice momentul prielnic! Şi prozatorul minimalist scria, muncea cu acribie, sfidînd remarcile caustice ale Rodicăi, care nu mai înţelegea ce se întîmplă cu el. În trei zile scrisese cît scria de obicei într-o lună! Era o bucurie neţărmurită! Dar bucuria – se ştie – e şi mai frumoasă dacă o poţi împărtăşi cuiva, dacă un coleg se bucură sincer

împreună cu tine. De aceea, Iulian Iordăchescu îl invită la o cafea pe amicul Emil Bărbulescu, un lider autoproclamat al postmodernismului basarabean, cu pletele lungi şi murdare.

„Voi scrie un roman despre groapa hulpavă de la Telecentru, amice, despre cum această groapă înghite încetul cu încetul tot Chişinăul! Foarte greu am găsit ideea asta, dar mi se pare genială! Ce zici?", se lăudă prozatorul minimalist, sorbind dintr-o înghiţitură cafeaua amară.

Intraseră în cafeneaua Uniunii Scriitorilor, pe care o privatizase cu puţin timp în urmă un cumătru al preşedintelui.

„Hm... Foarte curioasă idee! Aş zice chiar că e fabuloasă! Felicitări! Dar cum ai găsit-o? Ştiam că nu reuşeşti să inventezi nimic interesant", ridică din sprîncene Emil Bărbulescu.

„Într-adevăr, credeam că nu pot să mai scriu un roman, dar am fost zilele astea la Telecentru, am văzut prima oară groapa aia şi am avut dintr-odată o revelaţie! Iată subiectul pe care îl căutam, mi-am zis. Chiar ţi se pare fabuloasă ideea mea?"

„E ex-ce-len-tă, frate! Chişinăul înghiţit de o groapă! *Cool*! I-a mai trecut cuiva prin cap aşa ceva? Eu n-am auzit!", zise „colosul" postmodernismului basarabean şi-l bătu prieteneşte pe umăr.

„Mă bucur foarte mult că îţi place!", spuse Iulian Iordăchescu şi, de bucurie, rîse cu gura pînă la urechi.

Pletosul slinos rîse şi el, dar Iulian Iordăchescu avu impresia, pentru o clipă, că Emil Bărbulescu rîse strîmb. Asta îl descumpăni niţel pe prozatorul minimalist, dar, firește, nu se cădea să tragă concluzii pripite.

„Dar miza mea cea mare e alta! Fii atent aici, amice! Groapa care distruge Chişinăul nu e o groapă oarecare! În locul în care apare se adună tot răul tranziţiei moldoveneşti! Toate crimele-violurile-furturile-trădările-escrocheriile de la 1991 încoace, toată decăderea morală a tranziţiei, adică tot răul făcut după proclamarea Independenţei se adună acolo, formînd un ghemotoc mistic. Şi anume acest ghemotoc mistic generează o crăpătură mică în pămînt care se tot lărgeşte, se transformă într-o groapă din ce în ce mai mare, o groapă care, în cele din urmă, absoarbe ca un aspirator tot Chişinăul! Ce zici, amice?!", îşi deconspiră strategia narativă Iulian Iordăchescu şi îl privi cu un aer triumfător pe „gigantul" postmodernismului interriveran.

Însă Emil Bărbulescu, în loc să se bucure de găselniţa colegului minimalist, se înecă, sorbind din cafea, şi se întristă vizibil:

„Hm... Hm... Mă tem că miza ta nu e bună, prietene... Nu aş vrea să te supăr, tu decizi cum să-ţi construieşti textul, dar chestia asta cu răul tranziţiei mi se pare superficială şi plictisitoare. Ideea cu groapa care înghite oraşul e OK, desigur,

dar răul tranziției acumulat într-un singur loc e o copilărie! E ca și cum ai coborî la nivelul literaturii de consum... O spun cu toată sinceritatea!"

Prozatorul minimalist căscă ochii. Firește, Emil Bărbulescu îi era amic, dar exista între scriitori și o concurență ce lua deseori forme hidoase și demola mari prietenii. Era oare sincer pletosul sau îi bagatelizase din invidie miza cea mare? Iulian Iordăchescu simți cum în suflet i se strecoară din nou îndoiala.

„Nu te înțeleg, amice. Cum să fie asta o copilărie? Insinuezi cumva că fac o literatură de consum?"

„Nu insinuez nimic, dragul meu. Sînt pur și simplu sincer. Un oraș înghițit de o groapă e OK, dar o groapă făcută de răul tranziției e o stupiditate. Îți spun asta pentru că nu vreau s-o dai în bară! Poate te mai gîndești și găsești o altă faptă generatoare de groapă..."

„Poate îmi sugerezi tu una..."

„Hm... Nu știu, că nu eu sînt autorul ficțiunii. Poate e mai bine să păstrezi misterul și să nu se înțeleagă din ce cauză apare groapa. Cred că ar trebui să judeci lucrurile la rece. Și mai e ceva. E intertextualitatea o miză a romanului tău?"

„Nu. De ce ar fi? Nu mă interesează deloc intertextualitatea! Pentru mine povestea e mai importantă decît aluzia la alte texte..."

„Hm... Hm... Foarte rău... Fără intertextualitate, romanul arată ca un păun pleoştit căruia i s-a tăiat coada răsfirată în formă de evantai. Asta e, dragul meu!"

Să discute mai departe era cu totul de prisos. Pletosul jegos o ţinea una şi bună. Voia probabil să-l descurajeze. Mare canalie mai era acest autoproclamat rege al postmodernismului basarabean. Aşa că Iulian Iordăchescu îi plăti iritat consumaţia şi se grăbi să plece acasă. În bucătărie, bînd ceai după ceai, s-a gîndit pînă după miezul nopţii la discuţia pe care o avusese cu Emil Bărbulescu. Nu, nu putea să aibă dreptate licheaua postmodernistă! Ideea lui cu răul tranziţiei condensat într-un ghemotoc mistic era genială! Pur şi simplu pletosul slinos crăpa de invidie, voia să-l deturneze de la grandiosul proiect. De aceea, prozatorul minimalist se duse într-un tîrziu la culcare cu aceeaşi încredere în găselniţa sa, deşi, ca să fim sinceri pînă la capăt, avîntul i se ponderase niţel.

În zilele următoare a petrecut mult timp la masa de scris, dar facerea naraţiunii devenise parcă o misiune mai anevoioasă. Uneori stătea cu ochii în tavan ore-n şir, fără să scrie un rînd. De ce? În principal pentru că îşi amintea involuntar de mesajul contrafăcut şi revoltător al secăturii postmoderniste. Se vede că trebuia să mai discute şi cu alţi colegi de breaslă pentru a spulbera definitiv orice urmă de îndoială. Şi, după o vreme, Iulian

Iordăchescu îi invită la o cafea pe trei scriitori: un poet tradiționalist, un autor de literatură fantasy și un creator de distopii excentrice. Tustrei însă au strîmbat din nas la auzul rezumatului făcut de Iulian Iordăchescu, tustrei i-au spus că răul metamorfozat într-un ghemotoc mistic e o enormitate. Pe deasupra, poetul tradiționalist îi reproșă faptul că nu se întoarce deloc la obîrșie, autorul de literatură fantasy ar fi vrut un univers narativ în care roboții se întîlnesc cu magii, iar creatorul distopiilor îi sugeră să înlocuiască ghemotocul mistic cu o tiranie sîngeroasă. Prozatorului minimalist îi trecu un sloi de gheață pe spinare. Păi, ar fi trebuit să facă un tutti-frutti de un cretinism fără limite pentru a le face tuturor placul! Ce voiau, de fapt, toți acești colegi de breaslă? Să scrie el exact cum scriu ei? Să-și pună pofta-n cui! Erau și aceștia niște condeieri fățarnici și invidioși. Se temeau că îi va întrece! În realitate, ideea sa cu răul tranziției era minunată! Trebuia să persevereze, să evite cu abilitate descurajarea. Și să nu mai discute cu scriitorii ipocriți. Trebuia pur și simplu să muncească, să-și vadă de meseria lui. Și Iulian Iordăchescu se puse pe scris. Dar scria din ce în ce mai greu, din păcate. Și-i răsăreau mereu în minte mutrele sceptice ale colegilor de breaslă! Ce să facă?

Avea nevoie totuși de un interlocutor, poate fără stofă de literat, dar a cărui onestitate nu ridica

semne de întrebare. Şi cine putea fi un asemenea interlocutor onest? Probabil, numai soţia Rodica. Nu mai discutase serios cu ea despre literatură de cînd era lupul căţel, iar în ultimii ani, nu se ştie de ce, Rodica devenise acrită şi caustică. Cu toate acestea, Iulian Iordăchescu îndrăzni s-o abordeze, cumpărîndu-i într-o seară, ca-n anii tinereţii, un buchet mare de flori. Florile o nedumeriră, dar o şi îmblînziră un pic pe soţia nemulţumită. Femeia acceptă să-l asculte cu condiţia că nu va întinde vorba. În timp ce prozatorul minimalist îi vorbea cu însufleţire despre ghemotocul mistic, Rodica răsfoia un catalog recent al Editurii Trei Iezi care nu i se părea prea bine întocmit. La un moment dat lăsă din mînă catalogul şi se uită ţintă la soţ:

„Vreau să-ţi spun cu sinceritate că ideea ta e un rahat, măi, Iulian! Tu te scremi să faci o capodoperă de cînd ne-am căsătorit şi n-ai făcut nimic bun! Dar ceea ce mi-ai povestit acum e culmea mediocrităţii! Dacă publici aşa ceva, nu vei mai exista ca prozator! Adevărul e că nu-ţi ard tăciunii în vatră! Înţelegi ce-ţi spun? Degeaba te scremi! Iar şi mai rău e că iluziile pe care le ai ne otrăvesc ani de zile viaţa de familie! Tu ai idee ce vrea să facă fiica noastră după bac? Habar n-ai! Pentru că te gîndeşti toată ziulica la căcaturile tale literare! Chiar şi buchetul acesta de flori mi l-ai adus doar ca să-ţi ascult aberaţiile scriitoriceşti. Eu mă piş

pe scriitura ta! Mă piș!!! Vreau un soț care face ceva pentru familia lui, pentru soția lui!"

Iulian Iordăchescu simți cum se năruie totul în el. Cuvintele Rodicăi îl răniră mai tare decît atitudinea colegilor de breaslă. După trei ani de căutare a unui *story*, își văzuse parcă visul cu ochii, iar acest vis îi era terfelit acum fără milă. Oare chiar atît de proastă era ideea cu răul tranziției? Lui i se părea minunată! De ce oamenii din jur nu vedeau cît era de faină? Oare chiar se scremea degeaba? Dar el nu putea trăi fără literatură, nu putea trăi fără sentimentul că e un scriitor adevărat.

După discuția cu soția, începură să-l chinuiască insomnia și migrenele. Și nu mai putea să scrie. Încerca, ședea în fața computerului în fiecare seară, dar nu mai putea să compună nimic. Într-o zi, un critic tînăr și incisiv îl invită la Simpozionul consacrat prozei basarabene contemporane, organizat de o universitate faimoasă. Se duse în speranța că exegeții îi vor aprecia osteneala, că-i vor risipi gîndurile negre. Într-adevăr, mai toți criticii făceau referire la romanele lui. Numai că din prelegerile exegeților rezulta că cel mai important prozator al contemporaneității era... postmodernistul Emil Bărbulescu. Iulian Iordăchescu era considerat doar un cunoscut reprezentant al curentului minimalist, un curent marginal, fără un impact notabil asupra procesului literar. Iar criticul tînăr

şi incisiv, cel care-l invitase, îl numi, cu o nedisimulată maliţiozitate, „un romancier promiţător" Era chipurile promiţător la cincizeci de ani... Prozatorul minimalist Iulian Iordăchescu părăsi intempestiv Simpozionul, cu o dispoziţie mult mai proastă decît cea cu care venise. În drum spre casă simţi o durere în partea stîngă a pieptului şi se prăbuşi fără vlagă pe o bancă jegoasă. Erau cîţiva trecători în preajmă, dar nimeni nu sări să-l ajute.

12

Deşi Nistor Polobok transferase rapid 2.000 de euro în contul bancar al Nataliei Mereacre, ziarista cu ochi albaştri migdalaţi nu mai găsise timp pentru discuţie nici în ziua aceea şi nici în zilele următoare. Nu cumva îl păcălise? Nu cumva îl purta cu vorba? Dar oraşul nu mai putea să aştepte! Chişinăul era o rană cangrenată din care groapa rupea bucăţi în fiecare oră. Nistor Polobok văzuse la televizor că alte două castele fuseseră devorate de hăul fără fund, iar locatarii din blocul hruşciovist, rămas ca printr-un miracol în cartierul bogaţilor, erau evacuaţi. Deşi blocul se cocîrjase şi scîrţîia din încheieturi, cîţiva bătrîni îndărătnici nu voiau să-l părăsească, zicîndu-le reporterilor că le e totuna. Nistor Polobok îl recunoscu pe omul îmbătrînit prematur, cu pensie ridicolă, care-l acuzase de risipa banilor publici. Pensionarul veştejit, cu ochii arzînd de furie, striga că edilii îi evacuează pe locatari ca să-i lase pe drumuri. De aceea, el prefera să fie înghiţit de groapa ucigaşă. Ascultînd

diatriba acestui om, Nistor Polobok simţi o strîngere de inimă.

Îi telefona Nataliei Mereacre de cîte patru-cinci ori pe zi, dar jurnalista era mereu ocupată. Nici nu mai ştia: era nerăbdător să salveze Chişinăul sau s-o revadă pe femeia cu picioare lungi? Într-o noapte n-a mai putut să adoarmă, gîndindu-se la Natalia Mereacre. Da, îi plăcea fata asta. Era deosebită, avea o dulceaţă a vocii care-l tulbura. Era oare măritată? „Ce minunat ar fi să aibă o asemenea femeie!", îi trecu un gînd prin cap şi imediat fu cuprins de ruşine, se simţi foarte vinovat. Păi, era un boşorog şi nici pe Luminiţa nu mai voia parcă s-o îndurereze. Şi-apoi, nu reuşise încă să obţină iertarea Nataliei pentru păcatul vechi, o iertare de care depindea soarta urbei. Să săvîrşească un păcat şi mai greu acum, să jignească încă o dată fata ar fi însemnat, în mod aproape cert, să renunţe el însuşi la posibilitatea de a salva poate în ultimul moment Chişinăul. Aşa că Nistor Polobok încercă să alunge gîndurile tulburătoare despre Natalia Mereacre şi să-şi îndrepte întreaga preocupare în direcţia obţinerii iertării.

În cele din urmă, ziarista acceptă o scurtă discuţie. S-au întîlnit într-o pizzerie plină de tineri dichisiţi şi gălăgioşi. Aruncînd o privire în jur, Nistor Polobok constată că era cel mai bătrîn muşteriu şi se stînjeni. Nu era cazul însă să-şi definească stînjeneala pentru că avea puţin timp

la dispoziţie ca să salveze Chişinăul. Natalia Mereacre avea un program foarte încărcat şi abia găsise o jumătate de oră liberă între două conferinţe de presă. De aceea, Nistor Polobok îi spuse totul dintr-o răsuflare, absolut totul, începînd cu apariţia crăpăturii mici în preajma castelului său şi terminînd cu visul premonitoriu, prezicerea ghicitoarei şi prăbuşirea castelului în hău. Vrînd să fie cît mai convingător, încercă să depene incredibila poveste cu calmul unui individ flegmatic. Emoţia însă i se citea pe chip, i se întrezărea în priviri. Nataliei Mereacre i se opri dumicatul în gît. Ziarista căscă ochii perplexă:

„Dar ceea ce-mi spui e o absurditate, domnule funcţionar..."

„Îmi dau seama că e greu de crezut, dar acesta este adevărul gol-goluţ. Trebuie doar să mă iertaţi acum, în clipa asta, să nu-mi mai purtaţi pică, să mă eliberaţi de păcat! Şi împreună vom opri imediat dezastrul! Oraşul va fi salvat! Nu va mai avea nimeni de suferit. Dacă însă nu veţi dori să mă iertaţi, Chişinăul va fi nimicit, iar dumneata vei avea pe conştiinţă această mare greşeală! Aşadar, sînt iertat?"

Nistor Polobok îşi înfipse ochii în privirea femeii uluite. Un gînd stupid, acela că ei sînt meniţi unul altuia, îi trecu din nou prin minte şi fostul cinovnic îl alungă iritat.

„Ia ascultă, domnule funcţionar: nu eşti cumva bolnav? Poate ai nevoie de un psihiatru? Eşti totuşi înaintat în vîrstă... Poate ai un soi de demenţă senilă şi e nevoie de ajutorul medicilor?", îl întrebă cu voce scăzută jurnalista cu ochi albaştri, uitîndu-se îngrijorată în stînga şi în dreapta.

„Hm... Nu am nici pe naiba! Şi... nici bătrîn nu sînt! Vă rog să mă credeţi! Tot ce trebuie să faceţi e să mă iertaţi! Acum!", spuse Nistor Polobok cu o voce răguşită, dar răspicată.

Un tînăr musculos de la masa alăturată, cu braţele tatuate, îl scrută cu privirea.

Brusc, Nataliei Mereacre îi sări ţandăra:

„N-o să te iert, măi, Polobokule! N-o să te iert, nu pentru că n-aş vrea. N-o să te iert pentru că tot ce mi-ai spus adineaori e o gogomănie crasă! Şi, dacă te-aş ierta, aş coborî la mintea ta, aş fi şi eu o neghioabă ca tine, măi, Polobokule! Du-te la psihiatru, omule, du-te şi salvează-ţi mintea, dacă mai e ceva de salvat! Pa!"

Fata cu ochi albaştri migdalaţi se ridică de la masă şi-şi puse poşeta mică pe umăr.

„Staţi puţin! Nu plecaţi!", îi sări înainte Nistor Polobok, tremurînd de frică.

„Doamnă, aveţi nevoie de ajutor?", răsună vocea puternică a tînărului musculos de la masa alăturată.

„Mulţumesc, totul e-n regulă!", îi spuse Natalia Mereacre, zîmbindu-i onctuos, şi părăsi pizzeria,

lăsîndu-l pe sexagenarul pleşuv cu un nod mare în gît.

Nistor Polobok se întoarse la Suruceni într-o dispoziţie foarte proastă. Toată seara se plimbă agitat prin grădină, gîndindu-se la fata care, pe un ton ofensator, îl sfătuise să consulte un psihiatru. Cum oare să-i demonstreze că avea dreptate? Cum să-i demonstreze că nu era un ţicnit? Cum? Ce trebuia să mai facă? Îi dăduse 2.000 de euro, îi povestise totul cu lux de amănunte. De ce nu voia să-l ierte? Avea nevoie de iertarea ei tot aşa cum beduinii au nevoie de apă într-un deşert nemărginit. De fapt, aveau nevoie toţi orăşenii de această iertare. Era dezolat şi nu ştia cum să intre în graţiile jurnalistei cu ochi migdalaţi. Dar îl îngrijora şi faptul că... Natalia Mereacre îi zîmbise mieros tînărului musculos din pizzerie.

Cînd se duse la culcare, în mintea lui răvăşită se contură pe neaşteptate o amintire îndepărtată. Îi apăru în faţa ochilor mama, scumpa lui mamă, care murise la vîrsta de şaizeci şi şase de ani într-un sat uitat de lume din raionul Edineţ. Era anul 1993, un an foarte greu. Mama îi tot spunea la telefon că se simte rău, că o apucă deseori ameţeala, dar el, subjugat de bani şi de carieră, amînase de mai multe ori sosirea în sat, pînă cînd a fost prea tîrziu. Nistor Polobok şedea pe marginea patului, în camera întunecoasă, şi plîngea

cu lacrimi amare, plîngea ca un copil. Îi era dor de mama lui, de mama cea dragă pe care o pierduse pentru totdeauna.

13

Sergentul Jora Curechi fu chemat la Poliţia Sectorului Telecentru pentru a i se încredinţa o nouă misiune: urma să patruleze pe timp de noapte zona periculoasă din preajma gropii uriaşe. Căpitanul Puţintelu, cu faţă mereu buhăită, îl cuprinse afectuos de umeri, încercînd să-i atenueze nemulţumirea:

„E un ordin venit de sus, măi, Jora... N-avem încotro... O să vă plimbaţi un pic în jurul gropii blestemate, mai preveniţi vreun trecător întîrziat să nu se apropie de marginea ei, mai alungaţi vreun beţivan ca să nu se rostogolească în prăpastie. Poate reuşiţi să trageţi şi un pui de somn pe o bancă. E vară, e cald şi nopţile sînt frumoase acum, măi, Jora!"

Căpitanul Puţintelu zîmbi discret şi îl scrută cu privirea.

„Hm... Da' de ce trebuie să mă plimb eu în miezul nopţii, şefu'? Eu acum mă ocup de dispariţia tomberonului din curtea Procuraturii...", bombăni Jora Curechi.

„Ţi-am spus că e un ordin venit de sus, măi, Jora. Iar în ordinul acela scrie negru pe alb că unul dintre poliţiştii care vor patrula zona periculoasă e sergentul Curechi. Sau poate vrei să las eu baltă totul şi să te înlocuiesc?"

Căpitanul Puţintelu îi aruncă o privire reprobatoare subalternului nemulţumit.

„Hm... Şi cîte nopţi va trebui să umblăm brambura în jurul gropii?"

„Habar n-am, măi, Jora! Cîtă vreme va dura toată povestea asta, adică pînă nu va mai exista groapa..."

„Dar e cam mare groapa asta, şefu' Nu se ştie cînd îi vor veni de hac. Şi noi ce să facem? Să umblăm luni şi ani de zile, ca nişte lunatici, în jurul gropii?"

„Tu cam mult vorbeşti de la o vreme, măi, Jora. Fă ce ţi se spune şi bucură-te că vei avea un spor la salariu! Hai, du-te, n-am timp să-ţi ascult văicăreala", ridică vocea căpitanul cu faţa mereu buhăită.

Invocarea sporului salarial nu numai că-i potoli supărarea, ci îl şi unse la inimă pe Jora Curechi. La urma urmei, nu mai erau plimbările acestea nocturne o mare corvoadă. Pe deasupra, aducînd mai mulţi bani acasă, îi putea închide mai uşor gura soţiei Sveta – o bucătăreasă la o grădiniţă particulară –, care era de la o vreme veşnic oţărîtă. De aceea, Jora Curechi acceptă provocarea. Pagubă-n

ciuperci! Şi, într-o seară de duminică, sergentul Jora Curechi şi colegii săi Grişa Vîntu şi Lionea Ursu au purces la îndeplinirea misiunii. Începeau patrularea la ora 23.00 şi trebuiau s-o termine la 07.00, urmînd să se odihnească ziua. Au împărţit în trei, la întîmplare, perimetrul gropii şi s-au apucat de treabă. Lui Jora Curechi îi reveni marginea gropii dintre un părculeţ muribund, cu bănci şi coşuri de gunoi distruse, şi o alimentară abandonată, golită în graba mare de proprietar. Îşi pipăi cu grijă revolverul, se asigură că radiotelefonul funcţionează bine, le dori mult succes colegilor şi-şi începu plimbarea lungă sub cerul înstelat. Îi alungă pe doi adolescenţi zănatici care – în căutare de noi aventuri – voiau să coboare în groapă, îi avertiză pe cîţiva trecători că marginea abruptă a gropii se poate surpa în orice clipă şi îi sfătui să se îndepărteze de locul periculos. După ora 24.00, oraşul deveni aproape pustiu, oamenii dispăruseră. Jora Curechi stătu o vreme pe marginea gropii, cu privirile aţintite în imensa adîncitură a solului. Cum pizda mă-sii apăruse această groapă înfiorătoare în mijlocul capitalei? Un miros fetid care se ridica din prăpastie îl făcu să plece în cele din urmă. Trecu pe lîngă un bloc cocîrjat, întunecat, din care cu puţin timp în urmă fuseseră evacuaţi locatarii. Numai cîteva geamuri răspîndeau o lumină palidă, geamurile unor pensionari încăpăţînaţi care refuzaseră să fie evacuaţi. Jora Curechi

hotărî să meargă în părculeţul din care groapa uriaşă muşcase o bucată mare, să găsească o bancă pe care să încerce măcar să moţăie un pic. Îi luă ceva timp să dea de o bancă distrusă numai pe jumătate. Nu putea să se întindă pe ea, doar să se aşeze. Se uită preţ de cîteva minute la luna plină, apoi, ascultînd cîntecul greierilor, se lăsă toropit de o somnolenţă vîscoasă.

Se făcea că îi aducea Svetei un morman de bancnote de toate felurile. Nu ştia de unde le luase, dar era dornic s-o facă fericită. Numai că soţia, în loc să se bucure, îl privi cu suspiciune, îşi înfipse mîinile în grămada de bani, rupînd şi mototolind bancnotele şi urlînd cu ochii ieşiţi din orbite: „Sînt falşi, mincinosule! Faaaaaalşi!!!"

Jora Curechi sări ca ars în picioare în puterea nopţii. Părculeţul dormita într-un calm deplin, dar... un geamăt surd îl făcu să-şi ciulească urechile. Ce dracu'! Peste un minut auzi un alt geamăt, mai puternic şi mai senzual. Îşi pipăi revolverul şi se îndreptă în vîrful degetelor spre locul din care răzbăteau sunetele ciudate. Şezînd pe vine, se iţi de după o tufă stufoasă şi... bolovăni ochii. Un bărbat de circa cincizeci de ani, cu pantalonii căzuţi, o futea pe la spate pe o tînără cu fese bombate, care îmbrăţişa tulpina unui arbore crenguros şi gemea din ce în ce mai tare. Bărbatul o penetra adînc, cu un fel de înverşunare pe care Jora Curechi o văzuse numai în filmele porno, iar

ţîţele tinerei zvelte se bălăbăneau ca ugerul unei vaci în care a dat strechea. În mod normal, sergentul Curechi ar fi trebuit să curme imediat desfrîul într-un loc public, dar... îi pierise glasul şi rămase cu ochii holbaţi la indivizii cu simţurile dezlănţuite. Lumina lunii pline îi permitea să vadă bine incredibila scenă erotică. Două lucruri îl frapaseră pe Jora Curechi, îl tulburaseră profund sufleteşte: pasiunea fetei, care începuse să urle de plăcere, şi poziţia sexuală neobişnuită. Păi, Sveta lui nu mai gemea de ani buni sau poate nici nu gemuse vreodată şi făcea sex maşinal, cu o mină mereu plictisită. Mai mult, niciodată în cei doisprezece ani de căsnicie, Jora Curechi n-o frecase pe la spate pe Sveta. Niciodată!!! Înţelese dintr-odată cît de monotonă şi insipidă îi era viaţa de zi cu zi. Bărbatul continua s-o fută cu ardoare pe tînăra focoasă, trăgînd-o de păr, pălmuindu-i fesele. Fata zbiera deja ca din gură de şarpe, iar Jora Curechi nu-şi mai putea reveni din uluială.

La un moment dat, marginea gropii se surpă fulgerător, înghiţind o porţiune de parc, ingurgitînd pe nerăsuflate copaci, tufe şi bănci stricate de derbedei. Într-o clipită, bărbatul se duse de-a berbeleacul în groapa vicleană care înaintase rapid pînă la protagoniştii scenei de dragoste pătimaşă. Numai tînăra – smulsă brutal din nirvana sexuală – rămase pe marginea nouă a prăpastiei, încleştată de tulpina încovoiată a arborelui, cu picioarele

atîrnînd în gol. Perplexitatea lui Jora Curechi era atît de mare, încît îi paraliză orice mişcare. După o vreme – putea fi un minut, dar şi o oră, căci sergentul pierduse noţiunea timpului –, fata cu părul despletit, goală puşcă, reuşi să se caţăre pe malul prăpastiei. Îşi adună de pe jos hainele pe care groapa i le cruţase. Apoi silueta ei zveltă se voală în noapte. Într-un tîrziu, Jora Curechi se mai dezmetici şi-i chemă prin radiotelefon pe coechipierii Grişa şi Lionea.

A doua zi, la faţa locului au sosit reprezentanţii serviciului pentru situaţii de urgenţă, care au coborît pe frînghii în groapă şi au căutat cîteva ore bărbatul căzut în prăpastie, înfruntînd inexplicabilul miros pestilenţial. Zadarnic efort! Nu l-au mai găsit. Nici viu, nici mort. Bărbatul acela dispăruse. Sau poate halucinanta scenă erotică i se năzărise? Căpitanul Puţintelu, cu faţa mereu buhăită, îl măsură din tălpi pînă-n creştet:

„Măi, Jora, poate te-ai cherchelit? Iar omul beat poate şi pe Ştefan cel Mare să-l întîlnească într-un parc"

„Nu eram beat, şefu' Mă jur că e totul cum v-am spus", oftă cu năduf Jora Curechi.

„Mde... Dacă e aşa, dă-l în pizda mă-sii pe futăciosul acela. Cum un cadavru nu există, nu există nici problema. Să-l caute cei care-i duc dorul. De pildă, muierea pe care a futut-o pe la spate."

Căpitanul Puțintelu rîse sănătos. Apoi îi ordonă să fie mai vigilent și să patruleze în continuare în zona tot mai periculoasă.

În zilele următoare, Jora Curechi se gîndi mult la bărbatul și la fata care-l tulburaseră adînc. Cine era oare bărbatul acela atît de versat în poziții sexuale? Și de ce nu-l găsiseră pe fundul prăpastiei? Unde dispăruse? Puteai zice că e o vrăjitorie la mijloc, că e ceva supranatural. Și cine era tînăra apetisantă și focoasă care, după o partidă de sex memorabilă, plecase fără să încerce să-și salveze iubitul căzut în groapă? Dar și diferența de vîrstă dintre bărbat și fată era uriașă! De ce acceptase ea să facă sex cu un tip mult mai bătrîn? Jora Curechi era de-a dreptul descumpănit. Cum naiba să înțelegi așa ceva? Cîteva nopți la rînd, sergentul Curechi stătuse la pîndă lîngă arborele încovoiat de pe malul gropii, cu rădăcini dezgolite, sperînd că fata cu fese bombate va reveni la locul faptei. Însă ea nu mai reveni. Nici presa nu semnalase dispariția vreunui chișinăuean de circa cincizeci de ani. Curată vrăjitorie!

Într-o dimineață, întors acasă cu ochii încercănați, nu se duse, ca de obicei, să doarmă, ci se proțăpi înaintea Svetei, care se pregătea să plece la grădiniță.

„Pentru cine te-ai dichisit, fa?"

„Mă duc la lucru, omule!"

„Şi ca să faci terciuri şi ciorbe trebuie să-ţi dai cu ruj pe buze?"

„Dar trebuie să arăt bine la grădiniţă, zăludule! Mă poate vedea vreun părinte sau vreun inspector..."

Sveta se holbă la el nedumerită.

„Hm... Să zicem că asta am înţeles. Da, iaca altceva, fa, eu nu pot să înţeleg nici în ruptul capului... Noi de ce facem sex o dată în jumătate de an, fa? Care-i problema?!"

Jora Curechi o pironi cu privirea.

„Ceeeee? Ai înnebunit, măi, Jora? Despre ce fel de sex vorbeşti? Nu-ţi ajunge ce ai?"

„Nu-mi ajunge, fa! Facem sex foarte rar! Sau poate ai uitat că ai un bărbat în casă, fa?"

„Vrei mai des? Eşti bărbat? Păi, fă ceva pentru familie, zăludule! Fă mai mulţi bani, ca să nu mai trăim în acest cămin împuţit, ca să nu mă mai spetesc toată viaţa la grădiniţă, să am timp liber, să fiu odihnită... Vrei sex, măi, Jora?! Tu nici să vorbeşti frumos cu mine nu poţi! Eşti un... un... un bădăran! Şi mai vrei sex! Ptiu! Pleacă din ochii mei! Trebuie să plec la grădiniţă!"

Multă vreme după plecarea soţiei, Jora Curechi şezu pe marginea patului hrentuit cu privirea pierdută în gol. Încercă apoi să adoarmă, dar nu mai reuşi. Se foi toată ziua în aşternut, gîndindu-se la monotonia vieţii sale. Închidea ochii şi îi vedea

aievea pe bărbatul și tînăra din parc. Bărbatul o penetra adînc pe fata încîntătoare, iar fata își mușca buzele pînă la sînge și urla de plăcere...

14

Gîndul că Republica Moldova e un spaţiu ciudat-miraculos, că e un soi de basm îi trecu prima oară prin minte profesorului Ion Jizdan într-o dimineaţă de august a anului 2015. În dimineaţa aceea, profesorul de filosofie dormea, dar fusese trezit cu brutalitate de un scrîşnet metalic asurzitor. Sărise din pat cu ochii împăienjeniţi şi ieşise desculţ la balconul garsonierei. Un ZiL matusalemic, încărcat cu nisip, oprise lîngă gardul casei de vizavi. Şoferul scosese capul pe geam, strigînd: „Ie lopata, băi, şî vină mai răpidi, cî n-am timp!" Un omulean cu părul zbîrlit, îmbrăcat într-un maiou larg şi într-un şort cu imprimeu tropical ţîşni din casa aceea cu o lopată în mînă şi începu să arunce nisipul din maşină. Apoi ZiL-ul huruitor plecă. Ion Jizdan reveni în cameră şi se holbă la ceas. Era ora 5.50! Brutele îl treziseră la ivirea zorilor!

Şi, cum nu mai putea dormi, profesorul de filosofie se duse în bucătărie ca să-şi facă o cafea. În timp ce turna apă în rezervorul cafetierei, firea

sa înclinată mereu spre reflecţie îl îmboldi să analizeze acest episod neplăcut cu ZiL-ul. Constată că nu era vorba de o bizarerie, ci de o piatră de temelie a cotidianului moldovenesc. Aşa era viaţa de zi cu zi în Republica Moldova şi alta nu putea să existe. Aici, în spaţiul tranziţiei interminabile, era firesc ca cineva să-şi bage piciorul în odihna altora. Să apelezi la bunul-simţ al brutei era ridicol, ea nu ar fi înţeles ce vrei, şi chiar periculos, căci putea lesne să te agreseze. Şi nici să chemi poliţia nu avea rost. Aflînd că sînt chemaţi pentru un asemenea fleac, poliţiştii ar fi strîmbat din nas sau te-ar fi trimis la plimbare. Ion Jizdan avusese mai demult un vecin foarte gălăgios, care obişnuia să-şi facă burta bute şi să ragă în miezul nopţii. La început, profesorul de filosofie chemase de cîteva ori poliţia, dar apărătorii ordinii publice i-au sugerat după o vreme – lehămetiţi – că cel mai bine pentru el ar fi să se înţeleagă cu vecinul excentric... la o agapă!

Ei bine, toate aceste gînduri matinale despre transformarea aberaţiei şi grobianismului în normalitate nu erau nici pe departe insolite. Ele îl vizitaseră nu o dată pe profesorul de filosofie. Chiar şi cauzalitatea deformată şi absenţa unui motiv îndărătul faptei erau nişte lucruri la care Ion Jizdan reflectase îndelung. Dar, în dimineaţa aceea de august în care fusese trezit din somn de ZiL-ul huruitor, un gînd îi trecu prin minte prima

oară. De fapt, era o imensă revelaţie. Profesorul de filosofie îşi dădu seama că se mişcă de ani de zile şi chiar de decenii printr-un basm, printr-o lume fantasmagorică. De bună seamă, permanentizarea lucrurilor bizare-inexplicabile-năucitoare şi transformarea lor într-un ingredient firesc al vieţii de zi cu zi erau reguli după care funcţiona lumea basmelor! Republica Moldova era un soi de basm!

Ion Jizdan îşi aminti că văzuse într-una din zile, într-un cartier cu blocuri brejneviste, o alimentară care se numea „Biblioteca"! După ce holbă ochii preţ de cîteva clipe, intră să vadă dacă erau acolo... cărţi de vînzare. Nici pomeneală de cărţi! Era un magazin alimentar obişnuit, cu sticle de bere şi vin, cu lactate şi produse de patiserie, care însă se numea „Biblioteca" Cuprins de o mare nedumerire, profesorul de filosofie intră în vorbă cu vînzătoarea, apoi cu patronul, pentru a dezlega misterul. Poate fusese cîndva o bibliotecă acolo? Nici vorbă! Proprietarul alimentarei, un individ rumen, cu bărbie dublă, îi oferi o explicaţie halucinantă: „Aşa am vrut eu s-o numesc, bre! Nu ar trebui să-ţi fie totuna? Putea să fie şi *Grădiniţa* sau *Universitatea*. Ce te frămînţi, omule? Chiar nu ai cu ce să te ocupi?" Şi abia atunci, trezit în zorii zilei de ZiL-ul impertinent, sorbind cafeaua cu înghiţituri mici, Ion Jizdan înţelesese de ce alimentara aceea se numea „Biblioteca" Pentru că nu exista nici o cauză. Era influenţa spaţiului

ciudat-miraculos! Aceeaşi irezistibilă influenţă îi făcea pe oameni să distrugă băncile în parcuri şi scaunele în staţiile de troleibuz, să ragă în puterea nopţii pe scările blocurilor, să arunce chiştoace pe trotuare, să-şi facă selfie pe fundalul străzilor cotropite de cerşetori, să nu plătească impozite şi să ceară cu insistenţă salarii şi pensii europene, să-i bălăcărească pe guvernanţii corupţi şi făţarnici şi totuşi să voteze pentru aceiaşi politicieni dubioşi, să-şi parcheze maşinile în curţile blocurilor şi în acelaşi timp să fie nemulţumiţi de faptul că progeniturile lor nu au un loc de joacă în aceste curţi-parcări.

De fapt, dacă se gîndea mai bine, un lucru miraculos era chiar şi faptul că soţia îl părăsise după douăzeci de ani de căsnicie, preferîndu-l pe proprietarul neghiob şi burtos al unei ferme de porci! Fireşte că fermierul acela avea mai mulţi bani, dar să ştergi cu buretele două decenii din viaţa ta şi să pleci la ţară ca să creşti porci cu un nerod, după ce ai fost soţia unui filosof, era o chestie mai mult decît uluitoare. Era un basm, drăcia dracului! Ion Jizdan sorbi nervos din cafea şi se înecă, începînd să tuşească.

La 7.45 ieşi din casă. Trebuia să ţină o prelegere la Universitatea Pedagogică de Stat „Dosoftei" Înainte să se îndrepte spre staţia de autobuz, se apropie de lada de gunoi din curte ca să arunce resturile de mîncare şi... boldi ochii. Pubela era

arhiplină, era bucşită cu gunoaie de tot felul, iar din crăpăturile recipientului ruginit se scurgea un lichid multicolor puturos. Mai demult, pe Ion Jizdan nu-l prea interesa conţinutul lăzii de gunoi. Acum însă ridică încetişor capacul pubelei ca să privească înăuntru, să vadă mai bine acel conţinut. Formau acolo un amestec aproape indiscernabil un pantof vechi, nişte coji de cartof, de rodie şi de banană, două sticle golite de bere, o baterie, o cutie de conservă, cîţiva castraveţi stricaţi, o carte veche, cu pagini îngălbenite, un pampers folosit, un borcan din care se iţeau cîteva oase, o periuţă de dinţi uzată, un morman de hîrtii, o sacoşă cu resturi de terci, o cîrpă umedă, o bucată de brînză alterată... Profesorul de filosofie se uită preţ de cîteva minute la amestecul halucinant din pubelă. Se gîndi că el era o metaforă destul de reuşită a societăţii dezagregate din Republica Moldova, că numai într-un spaţiu ciudat-miraculos nişte lucruri atît de diferite puteau să ajungă în acelaşi recipient. Dădu a lehamite din mînă şi vru să plece.

„Măi, tu parcî eşti profesor, nu?"

Se întoarse şi văzu un vecin de circa şaizeci de ani, un om de afaceri care de obicei era grăbit şi blazat. De această dată omuleanul părea uşor îngrijorat.

„Da..."

„Eu iaca şi vreu să te întreb... Măi, chiar pot să vină aişi soldaţii lui Putin? Pot să vină aşa cum au venit în Crimeea?"

Omul de afaceri îl sfredelea cu privirea.

„Habar n-am... De fapt, nu prea cred. Dar să bag mîna-n foc pentru asta nu pot. Căci, după anexarea Crimeii, nu mai putem fi foarte siguri."

„Măi, da' voi, profesorii, nu aveţ vreo informaţie mai exactî?"

„Nu, n-avem. Toate ţin de domeniul supoziţiilor."

Răspunsul ambiguu al profesorului nu-i plăcu omuleanului speriat de Vladimir Putin. Îngrijorarea de pe chip i se accentuă. Ion Jizdan îi spuse că se grăbeşte să ajungă la prelegere, dar omul de afaceri îi făcu semn să mai zăbovească puţin. El avea ceva important de spus, iar profesorul i se părea un confident perfect. Luînd o mină gravă, omul de afaceri îi vorbi despre valorile europene, despre cît de minunat ar fi să intre Moldova în Uniunea Europeană. Acolo, în mirifica UE, spunea omuleanul, există certitudini, acolo cetăţeanul nu e un fir de nisip în bătaia vîntului, acolo drepturile fiecărui individ sînt respectate cu străşnicie şi nimeni, absolut nimeni nu poate să dea buzna cu mitraliera în ograda ta. Omuleanul de circa şaizeci de ani vorbea cu multă convingere despre valorile europene, despre supremaţia legii şi despre respectul faţă de celălalt. Ion Jizdan dădea aprobator

din cap, iritat uşor de faptul că era povăţuit de o minte mărginită, dar, la un moment dat, îşi aminti un amănunt. Profesorul de filosofie îşi aminti că omuleanul cu pricina avea o maşină impozantă pe care o parca mereu în curtea blocului. Şi, cum profesorul visa de multă vreme să elibereze curtea de sub dominaţia bolizilor, se gîndi să profite de ocazie, de deschiderea nemaipomenită a vecinului spre valorile europene. Şi îl rugă, dacă e posibil, să-şi parcheze automobilul în alt loc. Ei bine, văzu imediat cum perplexitatea i se aşterne omuleanului proeuropean pe faţă:

„Măi, noi despre şi vorbim acum? Despre lucruri serioase sau despre maşîna mea? Asta chiar îi culmea, *nah*. Mîine pot veni soldaţii lui Putin, da' el se gîndeşti la maşîna mea..."

Era limpede: şi acest vecin era parcă decupat dintr-un basm.

Multe luni apoi, Ion Jizdan a cugetat adînc cum să valorifice mai bine descoperirea sa. Voia să scrie, în premieră, o carte despre infiltrarea imperceptibilă a miraculosului în realitatea postsovietică. Dar ceva parcă îi mai lipsea ca să fundamenteze ireproşabil coordonatele noii teorii. Se uită însă într-o seară la buletinul de ştiri al PRO TV-ului şi – văzînd că sectorul Telecentru e devorat metodic de o nemaipomenită prăpastie – înţelese dintr-odată că anume această prăpastie era detaliul-cheie care îi lipsea. Apariţia şi dilatarea ei erau

de domeniul fantasticului, scăpau logicii obişnuite. Un adevărat dezastru, dar, paradoxal, nimeni nu întrezărea miraculosul dincolo de calamitate! Însă asta era problema celorlalţi. Pe el această groapă înfricoşătoare de la Telecentru îl înaripa. Găsise pe neaşteptate un izvor nesecat de inspiraţie şi trebuia să scrie cît mai repede un volum memorabil şi insolit. Teoria sa urma să aibă la bază percutantul concept de „spaţiu ciudat-miraculos" Ion Jizdan îşi frecă mîinile de bucurie chiar în momentul în care prezentatoarea de la PRO TV trecea în revistă, cu sînge-rece, victimele gropii din ultimele 48 de ore. Păi, conceptul vag de „spaţiu mioritic" al lui Lucian Blaga i se părea acum o născocire infantilă, o prostie! Şi Ion Jizdan se puse pe treabă!

Muncea în fiecare seară, muncea pe rupte, înconjurat de zeci de cărţi ale filosofilor faimoşi, de farfurii cu merinde, de ceşti cu cafea şi ceai. Muncea pînă după miezul nopţii şi era fericit. Simţea că poate da lovitura, că poate să devină un filosof important al Europei de Est! Nu era uşor, dar exista o şansă! Uneori, liniştea nopţii era spintecată de urletele şi chiotele vecinilor. Acum însă gălăgia nocturnă nu-l mai deranja. Dimpotrivă, îl ajuta să zămislească o teorie inedită, să definească „spaţiul ciudat-miraculos" Şi, probabil, Ion Jizdan ar fi scris pînă la urmă acea carte, dacă, într-o seară, nu se întorcea la el soţia. Cînd

o văzu răvășită, cu lacrimi în ochi, călcîndu-i pragul garsonierei, profesorul de filosofie rămase tablou. Nu mai știa: să se întristeze sau să se bucure? Apoi i se făcu inima cît un purice. Venirea soției alunga miraculosul din realitate, îi zdruncina serios edificiul ideatic construit cu atîta migală și făcea de-a dreptul improbabilă scrierea pe mai departe a volumului...

15

Găsind o gaură mai largă în plasa geamului, ţînţarul reuşi în cele din urmă să se strecoare în biroul de la etajul trei, se odihni o vreme pe covoraşul persan cu chipul lui Ştefan cel Mare şi apoi se avîntă, flămînd, spre nasul mare şi coroiat al primarului capitalei.

„Futu-i mama mă-sii! Ce ţînţari scîrnavi! Nu pot pricepe cum ajung ei aici!", se oţărî Denis Cartof, plesnindu-se peste nas.

„Plasele astea-s de tot căcatul, dom' primar. Şi biroul meu e plin de ţînţari", zise Adrian Coteţov şi se uită temător în jur, de parcă sute de insecte impertinente se adunau acolo în roiuri bîzîitoare.

„Dar de ce ele trebuie să fie de tot căcatul? Aici e Primărie sau depozit de legume? Eu ce sînt: primar sau birjar? De ce nu am cumpărat nişte plase normale? De ce aruncăm banii oamenilor în vînt? Cine, futu-i, a comandat plasele astea ciuruite? Cine e deşteptul ăsta?"

„O să aflu, dom' primar. Şi o să vă spun. Dar, apropo de oameni... Ce facem cu proştii care strigă acum în faţa Primăriei?"

„Ce să facem? Să-i ignorăm, firește! O să strige un pic și o să se ducă. N-am timp să stau de vorbă cu orice descreierat. Presupun că nici tu n-ai chef, nu?"

„Normal că n-am chef, dom' primar! Dar sînt acum mai mulți și mai agresivi. Auziți cum urlă? De parcă noi sîntem de vină că groapa le-a distrus blocurile...", zise Adrian Cotețov, scărpinîndu-se abătut la ceafă.

Denis Cartof se ridică din fotoliu și aruncă o privire pe geam.

„Ai dreptate, sînt mai mulți acum... Imbecili nerecunoscători! I-am ajutat, i-am cazat în școli, le-am adus apă și mîncare... Și idioții ăștia mă înjură acum? Niște animale!", pufni primarul.

Și Adrian Cotețov se apropie de pervaz și se uitau amîndoi acum, scîrbiți, la gloata care se înfierbîntase și profera blesteme. Erau vreo cinci sute de oameni, cu copii, care zbierau, gesticulau și se certau cu cei patru gardieni ai Primăriei. Din cînd în cînd, dirijată de un individ deșirat, dezbrăcat pînă la brîu, cu portavoce, gloata scanda „Jos Cartof! Jos licheaua!", „Vrem case normale!", „Primăria hoților!" și „Unu-doi, unu-doi, Primăria la gunoi!"

Denis Cartof se holbă îngîndurat cîteva minute la protestatari, bătînd o darabană nervoasă pe pervaz, intimidînd statuetele blazate ale bravilor români. Apoi, străfulgerat de un gînd, se întoarse brusc spre Adrian Cotețov:

„Măi, iese că nebunul de Polobok a avut dreptate într-o oarecare măsură! Păi, groapa asta chiar creşte pe zi ce trece! Sînt deja cîteva blocuri distruse. E adevărat că pînă la apocalipsa prezisă de el mai e mult, dar nici nu ne puteam imagina acum o lună că idioţii aceştia vor rămîne fără case şi vor veni aici să ne înjure! Poate Polobok al nostru ştie ceva ce noi nu ştim? Poate nu e dus cu pluta, futu-i?"

„Din păcate, îi cîntă sticleţii în cap, dom' primar. Nu mai ştie el nimic. Pur şi simplu s-a ţicnit la bătrîneţe. Am aflat că – după ce groapa i-a bulit castelul – a început să facă acte de filantropie, dom' primar. S-a dus la un orfelinat şi a lăsat acolo cinci mii de euro! Pe bune! Păi, un om normal o face pe filantropul după ce rămîne fără casă şi fără job? E dus cu pluta, vă zic eu!", spuse răspicat Adrian Coteţov.

„Mda... Probabil e aşa cum spui... Dar am impresia de la o vreme că nu-i lucru curat. Cum naiba a dat cu piciorul în ţîţa care l-a alăptat o viaţă? Cum a putut să părăsească Primăria cu atîta uşurinţă? E ceva misterios în toată povestea asta, măi, Adrian!"

„Şi ce vreţi să facem, dom' primar? Să-l căutăm pe ţicnit şi să i ne închinăm? Să-l proclamăm un Nostradamus al Moldovei?"

Adrian Coteţov îi aruncă o privire mirată şefului.

„Nu, deocamdată n-o să facem din el un Nostradamus... De fapt, dă-l în pizda mă-sii! Nu ştiu ce mi-a venit."

Deodată se auzi un ciocănit puternic în uşă.

„Intraţi!", zise primarul, îndreptîndu-şi privirea întrebătoare către subaltern.

Un gardian bătrînicios, speriat, cu o vînătaie la ochi, dădu buzna în birou:

„Avem mari probleme, domnule primar! Oamenii au intrat în Primărie şi vor să vină la dumneata. Le-am spus să plece, le-am explicat că nu au dreptul să năvălească în Primărie, dar s-au enervat şi mai tare, au început să înjure şi au sărit la bătaie... Şi, iaca, am primit un pumn în ochi... Cum să apar aşa în faţa soţiei şi a copiilor? Ei ţipă că vor intra în biroul dumneavoastră, dacă nu coborîţi la parter acum să-i ascultaţi. Ce să facem, domnule primar?"

„Ce să facem? Na-ţi-o bună că ţi-am frînt-o! Păi, să vă îndepliniţi atribuţiile, zevzecilor! Du-te şi spune-le încă o dată să se care!", răcni Denis Cartof, simţind cum un fior rece îi trece pe şira spinării şi înţelegînd dintr-odată că instituţia pe care o conducea adăpostea o sumedenie de nătărăi.

Nici nu prea avea pe cine să se bizuie acum.

Gardianul bătrînicios se pleoşti cu desăvîrşire. Se codi cîteva clipe, frîngîndu-şi mîinile, apoi murmură:

„N-o să mă asculte, domnule primar. Sînt foarte agresivi, sînt furioşi..."

Cît ai zice peşte, Denis Cartof se făcu livid de mînie:

„Eu pentru ce vă dau salarii, tîmpiţilor!? Ce fel de gardieni sînteţi voi? Găsiţi o soluţie dacă vreţi salarii! Chemaţi poliţia, zevzecilor, dacă nu vă puteţi descurca!"

„Domnule primar, e mai bine să discutaţi cu ei, să nu-i înfuriaţi şi mai tare... N-o să plece şi nici poliţia n-o să vrea să-i alunge. Dacă am fi în Parlament şi dumneata ai fi deputat ar fi altă treabă. Vă rog, discutaţi cu ei... ca să nu vă facă vreun rău", zise cu voce tremurîndă gardianul bătrîn.

Perplecşi, Denis Cartof şi Adrian Coteţov schimbară priviri între ei. Deşi spumega de furie, primarul îşi dădu seama că, în fond, gardianul avea dreptate. Pentru oligarhul influent, cu moacă de cimpanzeu, Primăria era a cincea roată la căruţă. Dacă însă ar fi venit în faţa Parlamentului, gloata aceea ar fi fost pusă la respect în doi timpi şi trei mişcări. Oligarhul influent avea la dispoziţie măsuri de securitate inimaginabile pentru un biet primar păzit de patru gardieni molîi. Abia acum Denis Cartof realiză cît de vulnerabil era în realitate şi se gîndi că vulnerabilitatea sa îi convenea de minune cimpanzeului atotputernic. Şi nu cumva mulţimea de idioţi rămaşi fără apartamente fusese

asmuțită chiar de marele cimpanzeu? Acestuia îi plăceau strategiile subtile de manipulare și intimidare și, de fapt, chiar și cei care i se supuneau fără crîcnire nu puteau fi siguri că vor fi mereu cruțați.

„Mama voastră de cretini și de neputincioși... Fie, merg să vorbesc cu imbecilii ăștia. Adrian, sper că vii și tu cu mine", zise primarul, învingîndu-și cu greu șovăiala.

„Păi, dacă e nevoie..."

„Și tu ce crezi, futu-i: e sau nu nevoie?!"

„Gata! Vin și eu, desigur!"

Mulțimea ocupase aproape tot holul Primăriei și colegii gardianului bătrîn, vizibil timorați, abia reușeau să împiedice revărsarea puhoiului de oameni nervoși în întreaga clădire. Și toți acești oameni începură să urle și să tropăie cînd îl văzură pe Denis Cartof coborînd scările. Zbierau din adîncul bojocilor o femeie isterică, stacojie, cu un prunc în brațe, cîteva gospodine îmbrobodite și transpirate, cu sacoșe mari, un ochelarist viclean cu un aparat de fotografiat, un adolescent cu capul alungit și altul cu urechile căzute, un bărbat obez, îmbrăcat într-un șort multicolor, o tînără ciupită de vărsat cu un bătător de covoare în mînă, un bărbat robust-electrizat, cu o sticlă de bere la subsuoară, un copil bezmetic care sugea Chupa Chups, o doamnă impozantă, care flutura un evantai imens, doi tineri îmbrăcați în treninguri care

mai şi suflau în vuvuzele, un bătrîn perfid şi băşinos, cu o greblă pe umăr... Iar deasupra acestei gălăgii insuportabile trona urletul individului deşirat cu portavoce, dezbrăcat pînă la brîu.

Denis Cartof înlemni, nemaiştiind dacă vrea să mai discute cu această gloată pestriţă şi nemiloasă. La un moment dat, o roşie stricată, aruncată într-o doară de o gospodină îmbrobodită, explodă în capul primarului uluit. Preţ de cîteva clipe se aşternu o linişte adîncă. Apoi răgetul demenţial al mulţimii zgudui Primăria ca un cutremur puternic. Denis Cartof şi Adrian Coteţov o luară la sănătoasa spre biroul primarului, iar protestatarii se repeziră după ei, călcîndu-i în picioare pe nefericiţii gardieni.

16

Cînd blocul brejnevist în care îi locuia familia începuse să pîrîie din toate încheieturile, Vasile Păvălache făcu aproape totul cum scrie la carte, acţionă ca un adevărat erou, ca un voinic din poveste. I-a scos repede din casă pe cei doi copii, a scos-o pe soţie, în timp ce geamurile şi pereţii crăpau ca o coajă de ou, iar dulapurile se prăbuşeau zgomotos, şi chiar a reuşit să înşface mapa cu documente şi laptopul. Un singur lucru nu izbutise să facă Vasile Păvălache, să-şi salveze soacra, iar această inadvertenţă îi provocă soţiei Măriuca o depresie cruntă.

La drept vorbind, nu fusese chiar o inadvertenţă, căci Vasile Păvălache, în ciuda situaţiei dificile, nu uitase de soacra mereu înăcrită. Pur şi simplu, cu un minut înainte să înceapă dezastrul, pe soacra Liuda o apucase pîntecăraia şi baba se închisese în veceu. Din pricina aceasta, după ce îşi scoase copiii şi soţia din casa zgîlţîită, Vasile Păvălache stătu în cumpănă la uşa closetului, pierzînd secunde preţioase. De ce nu ieşea baba? Chiar nu simţea

ce se întîmplă? Poate trebuia să intre el? Şi dacă o vedea pe soacră şezînd pe scaunul veceului? Şi nu mai intră, o lăsă să lupte cu pîntecăraia, iar ezitarea ginerelui a fost fatală pentru baba Liuda. Bineînţeles că Vasile Păvălache nu-i spuse nimic soţiei despre şovăiala sa. Asta ar fi dărîmat-o definitiv pe Măriuca lui, care nu mai putea adormi fără Xanax, şi le-ar fi pus în pericol căsnicia. Cît priveşte sentimentele lui Vasile Păvălache, acestea erau destul de amestecate. Pe de o parte, îl durea în cot de soacra bosumflată care, de cum se stabilise la ei, îi tot căuta nod în papură şi-l lua la refec. Bărbatul simţea chiar un soi de uşurare în suflet după dispariţia babei cicălitoare ce şedea de ani de zile pe capul lor şi nu mai voia să prăşească la ţară. Pe de altă parte, Vasile Păvălache simţea, în mod firesc, că are o vină, ştia că a comis o faptă reprobabilă. Cum, necum, baba îi era un om apropiat, era mama Măriucăi. Şi el ar fi putut totuşi s-o salveze, dacă era mai hotărît. Drăcia dracului!

Situaţia lor, după ce groapa le devorase blocul de locuinţe, era de-a dreptul deplorabilă: nu mai aveau un apartament, rămăseseră, cu excepţia laptopului, fără lucrurile agonisite întreaga viaţă, n-o mai aveau pe baba Liuda, fapt care alimenta depresia soţiei, fuseseră cazaţi într-o şcoală doar pînă la 1 septembrie, după care urmau să fie azvîrliţi pe drumuri. Dormeau acum trei familii într-o clasă,

pe niște paturi pliante vechi, scîrțîitoare, și mîncau ce le aduceau oamenii inimoși: biscuiți, covrigi, cartofi, terciuri, bomboane, paste făinoase, conserve de pește. Dar cum să trăiască după 1 septembrie? Vasile Păvălache nu știa. Dacă ar fi fost un mahăr sau un cinovnic, ar fi știut cu siguranță. Însă Vasile Păvălache era doar un biet taximetrist și familia sa se limitase toată viața la strictul necesar. Acum nu-l aveau nici pe acesta. Firește că taximetristul nostru vorbise cu toate rudele. Dar și acestea erau strîmtorate, nu locuiau în palate împărătești. Nu-i vorbă, rudele ar fi împărțit apartamentele cu ei o vreme. Dar ce să facă după ce răbdarea rubedeniilor se termina? Și o neliniște grea începuse să-l macine pe Vasile Păvălache. Taximetristul încerca să i se opună în fel și chip, înțelegînd foarte bine ce viitor sumbru îi aștepta pe copiii lui dacă ajungea și el, ca soția, să ingurgiteze metodic Xanax.

Într-una din zile, Vasile Păvălache se duse la un cumătru care – scrîșnind din dinți – acceptase să-i împrumute niște bani. Era într-un troleibuz arhiplin, suportînd cu greu miasmele înțepătoare împrăștiate de oamenii transpirați. La o stație, o femeie îmbrobodită urcă în troleibuz și începu să se uite cu atenție și chiar cu un soi de indiscreție la fețele pasagerilor, iar cînd îl văzu pe Vasile Păvălache, ochii îi licăriră ca două stele. Se apropie imediat de taximetristul nostru și îi spuse cu voce gravă-șoptită:

„Eşti plin de păcate! Trebuie să te spovedeşti urgent duhovnicului! Eşti într-un mare pericol! Spală-te de păcate, omule!"

Vasile Păvălache simţi cum îi trece un cuţit prin inimă. Era uluit şi uşor speriat. Cine naiba era această femeie îmbrobodită? În acelaşi timp, fapta neobişnuită a necunoscutei îl irită peste măsură:

„De ce vii anume la mine? Numai eu... numai eu sînt păcătos în acest troleu?"

„Nu contează cum sînt alţii! Tu la păcatele tale gîndeşte-te! Ele sînt multe şi grele!", răspunse apăsat femeia îmbrobodită.

Lui Vasile Păvălache i se depănă pe dinaintea ochilor întîmplarea nefericită cu soacra. Se gîndi şi la fetele pe care le înjosise în tinereţe. Da, femeia îmbrobodită avea dreptate, păcatele lui erau multe şi grele, dar nici nu era gata acum să se spovedească.

„Dar... cine eşti, de fapt? Cine ţi-a dat dreptul să avertizezi oamenii în troleu?", se împotrivi fără convingere taximetristul.

„Sînt trimisa Divinităţii!", făcu femeia îmbrobodită. Îl privi cîteva clipe cu o compasiune ofensatoare şi coborî din troleibuz la prima staţie.

Din cauza tărăşeniei din vehicul, Vasile Păvălache n-a putut să doarmă vreo trei nopţi. Parcă i se năzărea chipul soacrei şi se simţea strivit de vinovăţie. Parcă o vedea, şezînd pe scaunul veceului, vlăguită de diaree, murmurînd

încetişor, cu maliţiozitate: „Măriuca va afla că m-ai ucis! Va aflaaaaaaaa..." Era cît pe ce să recurgă şi el la Xanax, dar se abţinu din răsputeri de la această falsă soluţie şi reuşi în cele din urmă să se mai calmeze. Nu pentru multă vreme însă, căci şefii firmei de taxi începuseră să dea semne din ce în ce mai clare că s-au săturat de el. Înainte, Vasile Păvălache lucra şaisprezece zile pe lună. Acum, nitam-nisam, i-au zis să muncească numai opt zile şi i-au înjumătăţit salariul. Îl loviseră sub centură într-un moment în care avea nevoie de ajutor şi Vasile Păvălache simţi o furie pe care n-o mai simţise niciodată. Şefii aceia erau nişte animale, nişte porci cinici care călcau peste cadavre. Iar într-o zi de sfîrşit de august, cînd numără îngîndurat orele rămase pînă la 1 septembrie, furia sa îşi găsi pe neaşteptate o susţinere robustă, garnisită cu argumente imbatabile.

Veniseră mesagerii unui partid, în frunte cu un deputat fălcos şi grijuliu, ca să le aducă haine şi lenjerie. Vasile Păvălache era total neştiutor în domeniul politicii şi nu înţelegea prea bine ce mîncare de peşte era acest partid. Ştia doar că partidul e condus de cel mai influent oligarh, cu moacă de cimpanzeu, un individ putred de bogat. Iar deputatul fălcos şi grijuliu, după ce le împărţi darurile, îi întrebă între altele ce au de gînd să facă. Nici unul dintre sinistraţi nu ştia foarte bine cum să trăiască mai departe. Însă deputatul fălcos

și grijuliu le spuse că cel mai grav lucru ar fi în situația lor defetismul.

„Trebuie să fiți încrezători, dragii mei! Nu vă lăsați în voia sorții, ci apucați voi soarta de căpăstru! Noi o să vă ajutăm, desigur, cu ce putem. Dar cel mai important lucru e să nu vă lăsați pe tînjală, să fiți activi și chiar să încercați să-i pedepsiți pe cei care v-au adus la sapă de lemn!", declară parlamentarul fălcos și grijuliu, ridicînd degetul arătător în sus.

„Să-i pedepsim pe cei care ne-au adus la sapă de lemn? Dar... cine sînt aceștia, domnule deputat? A fost o calamitate. Natura e de vină...", zise nedumerit un profesor de biologie, molfăind un covrig mucegăit.

„Hm... Nu doar natura, dragii mei! Ci și Primăria, această citadelă a indiferenței care nu a făcut nimic pentru a opri lărgirea gropii. Primarul și echipa lui de diletanți v-au lăsat fără apartamente! E la mintea cocoșului, dragii mei!"

„Dar... dar cum putem noi să-i pedepsim?", întrebă Vasile Păvălache, plin și el de nedumerire.

„Offfff... Să protestați în fața Primăriei, dragii mei! Oare nu v-a ajuns cuțitul la os? Oare nu sînteți într-un mare rahat? Ce-o să faceți cînd o să vă alunge de aici? Trebuie să protestați și să le cereți despăgubiri acestor funcționari nepăsători! Să vă construiască un alt bloc, să vă dea apartamente!", tună deputatul fălcos și grijuliu, stîrnind rumoare în cancelaria școlii.

Sinistraţii se înviorară, îşi descreţiră frunţile, tuturor le pică fisa abia acum. De bună seamă, gaşca lui Cartof era de vină! Bandiţii aciuaţi în Primărie au lăsat lucrurile să degenereze. Şi oamenii începură să plănuiască însufleţiţi primul lor protest. Era nevoie de un lider şi Vasile Păvălache a fost ales în unanimitate lider al noilor protestatari. Toţi au remarcat curajul şi onestitatea taximetristului. În opinia unei doamne impozante, cu un evantai imens, Vasile Păvălache era altruistul desăvîrşit, care îţi oferea, fără să ezite, ultima conservă de carne. Toţi sinistraţii îl felicitau şi-l îmbrăţişau, iar deputatul fălcos şi grijuliu îi dărui o portavoce din epoca „podurilor de flori" cu speranţa că va fi un lider înţelept al cetăţenilor oropsiţi. Transformarea incredibilă-fulgerătoare dintr-un sinistrat pricăjit într-un stimat fruntaş al unei mişcări protestatare îl emoţionă profund pe Vasile Păvălache. În definitiv, nu mai aveau ce să piardă, trebuiau să rişte şi să-i oblige pe iresponsabilii din Primărie să muncească pentru popor, nu pentru burţile lor. Fireşte că Vasile Păvălache nu era chiar un prost şi jumătate şi intuise că deputatul fălcos şi mult prea grijuliu urmărea un interes cu ei, dar, în situaţia lor nasoală, aceasta nu mai conta. Calea pe care le-o arătase fălcosul era singura lor şansă să se aleagă cu o casă. Primăria lui Denis Cartof trebuia atacată! Desigur, să fii lider al sinistraţilor revoltaţi însemna să-ţi

asumi niște riscuri mari și pesemne unii oameni îl aleseseră pe el ca să scape ei de o mare responsabilitate, dar exista, fără doar și poate, și imensa plăcere de a conduce un grup de oameni care lupta cu nedreptatea. În fond, Vasile Păvălache chiar nu avea ce să piardă, căci familia sa rămăsese pe drumuri. Așa că protestele nu aveau o alternativă!

În ziua aceea memorabilă în care se adunaseră cu mic, cu mare în fața Primăriei, Vasile Păvălache era plin de însuflețire. Cu portavocea dăruită de deputatul fălcos, dirija mulțimea electrizată, aruncînd în ea sloganuri percutante, pe care le ticluise o noapte întreagă: „Jos Cartof! Jos licheaua!", „Vrem case normale!", „Primăria hoților!", „Unu-doi, unu-doi, Primăria la gunoi!" Iar în clipa în care văzu chipurile speriate ale cîtorva cinovnici apărînd la geamuri, Vasile Păvălache simți o stare de euforie inimaginabilă, o senzație de fericire pe care n-o trăise nici la nașterea copiilor săi. Vasile Păvălache era parcă un fel de Tarzan al junglei urbane! Își scoase cămașa cu un gest triumfător, o aruncă jos și, cu ochii ieșiți din orbite, urlă în portavoce peste capetele sinistraților: „Licheaua se teme! Cartof e un fricos! Să intrăm în Primărie, oameni buni! Să ne dea socoteală licheaua!!!"

17

De la o vreme, Nataliei Mereacre îi era tot mai des dor de copilărie, de cea mai frumoasă perioadă a vieţii. Numai în copilărie omul are impresia că este centrul universului, că ceea ce face este foarte important pentru indivizii din jur. Apoi, pe măsură ce înaintează în vîrstă, omul se mişcă spre periferia universului, îşi dă seama că, în fond, lumea nici nu-i observă opinteala, că singurătatea şi moartea sînt singurele certitudini în viaţa lui scurtă şi insignifiantă. Deşi încă era o femeie de o eleganţă eclatantă, de numai patruzeci de ani, o femeie care arăta mult mai tînără, Natalia Mereacre nu mai aştepta nimic de la viaţă şi voia să redevină micuţă şi naivă, să aibă din nou sentimentul nepreţuit că toată lumea are nevoie de ea, să se creadă din nou un buricel al pămîntului.

Trebuie spus că puseurile nostalgice ale Nataliei Mereacre erau în mare parte urmarea unor decepţii în dragoste. La început a fost dezamăgirea cruntă provocată de Costel, prima iubire, cea care chipurile nu se uită niciodată. Băiatul care părea

întruchiparea perfecţiunii, care dădea impresia că ţine la ea ca la ochii din cap îşi băgase incredibil picioarele în povestea lor răscolitoare de dragoste de cum se înscrisese la un masterat în Franţa. Colac peste pupăză, trădătorul de Costel îşi găsise o franţuzoaică bogată şi urîtă, cu picioarele crăcănate, care – dată fiind diferenţa de vîrstă – i s-ar fi potrivit mai bine pe post de mătuşă, nu de concubină. Au fost apoi alte poveşti de dragoste, alte dezamăgiri, dar vîrf la toate a pus felul stupid în care s-a rupt legătura ei frumoasă cu Cezar Bostan, om-de-curînd-înavuţit şi proprietar al unui supermarket faimos. Iubirea lor a durat ani de zile, în ciuda faptului că Cezar avea o soţie geloasă şi trei copii. Pur şi simplu, Cezar era un bărbat cu totul deosebit, gingaş, ocrotitor, capabil de acţiuni altruiste rarisime şi care, pe deasupra, îi promisese că va divorţa într-un tîrziu de soţia geloasă. De multe ori, în timp ce făceau sex, Cezar îi şoptea la ureche că se va despărţi de muierea lui insipidă, iar ei vor fi împreună tot restul vieţii. Ei bine, Paradisul Nataliei Mereacre se destrămă în mod neverosimil într-o zi în care ea îl critică aspru, în *Inamicul Corupţiei*, pe cel mai influent oligarh, pe sforarul cu moacă de cimpanzeu. Cezar îi telefonă imediat după apariţia articolului pe site-ul ziarului. Era speriat şi nervos.

„De ce ai scris asta? Nu mai ai cu ce să te ocupi!?", aproape zbieră businessmanul.

Avea o voce schimbată, de nerecunoscut.

„Dar de ce te superi, iubitule?"

„Dumnezeule! Chiar nu înţelegi că cimpanzeul e un om foarte periculos?"

„Dar ce poate să-mi facă, iubitule? Sînt doar o biată ziaristă..."

„Ţie poate nu are ce să-ţi facă! Dar la mine te-ai gîndit cînd ai scris tîmpenia aceea? Sau poate ai uitat că sînt om de afaceri, că am un supermarket? Vrei să rămîn fără *business*!?"

Vocea lui Cezar era plină de indignare.

„Nu înţeleg nimic, iubitule... Nimeni nu ştie că sîntem amanţi. De ce să-ţi faci griji?"

„Uffff! Chiar atît de proastă eşti? Păi, cimpanzeul poate să afle totul! Absolut totul! Oamenii lui mişună peste tot! Poate a şi aflat deja că mă culc cu tine! Dumnezeule!"

În clipa aceea, Natalia Mereacre a realizat că bărbatul ei gingaş şi ocrotitor era în realitate o puşlama, un individ mincinos şi slab de înger. Paradisul se sparse ca un balon de săpun, spulberînd orice urmă de încredere într-o dragoste curată, în sinceritatea şi noblețea sufletească ale bărbaţilor. Cum de fusese ani de zile atît de oarbă? De fapt, dincolo de aparenţe şi iluzii, toţi bărbaţii erau nişte masculi egolatri, perfizi şi laşi. Iar dacă te uitai mai bine în jur, puteai lesne să constaţi cît de cîinoşi-ipocriţi-miserupişti erau mai toţi protagoniştii tranziţiei moldoveneşti. Răul plutea

în aer aici, fraiereala putea să te atace de după orice colţ. De aceea, Natalia Mereacre devenise pesimistă şi voia să se-ntoarcă în copilărie. Ce minunat e să fii un copil senin, lipsit de griji!

Ei bine, cînd funcţionarul supercorupt Nistor Polobok îi dădu, de bunăvoie, 2.000 de euro, Natalia Mereacre rămase paf. În primul rînd, aparatul de filmat stricat de funcţionar n-ar fi costat atîta nici dacă ar fi fost nou-nouţ. În al doilea rînd, era de-a dreptul uluitor că un individ rapace, care făcea bani şi din piatră seacă, era atît de generos. Explicaţia cea mai la îndemînă, întărită şi de confesiunea din pizzerie a cinovnicului, era că Nistor Polobok îşi pierduse minţile. Unde mai pui că într-o zi individul devenise celebru în toată urbea după ce a făcut o donaţie de 5.000 de euro (!) unui orfelinat. Într-un interviu ulterior, solicitat de postul de televiziune Mîntuirea, funcţionarul dus cu pluta spuse, cu voce gîtuită, că gestul său e un fleac, că donaţia sa ar fi trebuit să fie mai mare şi că – în ceasul al doisprezecelea – numai lepădarea de păcate putea să mai salveze omenirea.

În mod cu totul ciudat, Natalia Mereacre începuse să se gîndească uneori la acest ţicnit care, după discuţia din pizzerie, îi tot aţinea calea cu rugămintea să fie iertat. Omul avea nevoie numai de două cuvinte – „Te iert!" – şi Natalia Mereacre, care primise o despăgubire bună, ar fi putut foarte uşor să le rostească. Dar n-ar fi însemnat asta o

acceptare a cretinismului, o ridicare a tîmpeniei la rangul de normalitate? Cît de idiot trebuia să fie acest Polobok ca să creadă că iertarea ei poate salva oraşul? Ce se întîmplase cu acest funcţionar avar şi şmecher, cunoscut în toată urbea ca un sac fără fund? În acelaşi timp, Natalia Mereacre vedea că groapa de la Telecentru devenea din ce în ce mai mare şi adîncă şi distrugea tot ce-i ieşea în cale. Era parcă ceva nefiresc în apariţia şi lărgirea acestui hău. Gîndul că de ea depinde supravieţuirea Chişinăului, cum susţinea cretinul Polobok, o amuza foarte tare, dar, pe măsură ce groapa se lărgea, începuse s-o îngrijoreze nitel. Şi mai era un detaliu care o făcea uneori să cadă pe gînduri. Ţicnitul de Polobok manifesta un altruism pe care oamenii „normali" îl uitaseră cu desăvîrşire. Păi, trebuia neapărat să devii tîmpit ca să poţi acţiona dezinteresat în favoarea altcuiva? Cîtă vreme fusese „normal", Nistor Polobok văzuse în jur numai vaci bune de muls. Toată presa scria că e unul dintre cei mai corupţi cinovnici. Acum însă era gata să-şi dea şi cămaşa de pe el. Natalia Mereacre se simţea contrariată. Fără îndoială, Nistor Polobok era un idiot. Dar de ce se gîndea atît de des la idiotul acesta bătrîn şi pleşuv?

18

Un Land Rover nărăvaş nu poate intra în curtea blocului de locuinţe din cauză că cineva şi-a parcat BMW-ul de-a curmezişul, blocînd accesul. Stăpînul Land Roverului, un bărbat în floarea vîrstei, de circa cincizeci de ani, începe a claxona prelung-asurzitor. Dintr-o scară a blocului ţîşneşte stăpînul BMW-ului, un omulean de aproximativ şaizeci de ani. Cei doi se iau la sfadă.

„Unde ţ-ai pus maşîna, uăi?"

„Hai, nu mai urla! Am lăsat-o oleacî..."

„Şi oleacî, uăi? Eu stau aişi şî aştept de-amu zăşi minute, uăi!"

„Băi, nu urla la mini. Nu vezi cî tătî curtea îi plină? Unde s-o pun? Poati s-o pun în apartament?"

„Uăi, tu nu eşti drept! Aista *voobşce* îi locul meu, uăi!"

„Cum îi al tău, băi? Undi îi scris cî îi al tău?"

Cei doi bărbaţi aprigi îşi aruncă vorbe grele, înjurînd birjăreşte din cînd în cînd. Ziaristul de aproximativ patruzeci de ani se uită la ei o vreme dintr-o parte, apoi simte nevoia să intre în discuţie.

„Eu cred că nici unul dintre voi nu are dreptate!", le zice cu convingere ziaristul.

Cei doi își întorc privirile încruntate spre el. Îl scrutează nedumeriți, de parcă ar fi un marțian.

„Și vrei, uăi?"

„Eu cred că voi nu mai trebuie să parcați mașinile în curte! Curtea asta nu e pentru mașini!"

„Băi, tu șini ești așa de *blatnoi*? Di unde te-ai luat?"

„Sînt vecinul vostru, locuiesc și eu în acest bloc..."

„Care vecin, uăi? Cî nu te-am văzut nișiodatî! *Bratan*, tu l-ai văzut pe aista?"

„Nu l-am văzut..."

Cei doi deja nu se mai ceartă. Acum sînt supărați pe ziarist.

„Oameni buni, de ce nu găsiți o parcare pentru mașinile voastre? Și e normal să vă spălați mașinile chiar în curte?", insistă ziaristul.

„Da țîie nu țî-i totuna?"

„Nu..."

„Uăi, asta îi problema noastrî și fașim cu mașînile noastre? Îi clar?"

„Nu e numai a voastră..."

„Șî dacă nu-i numai a noastrî? Și o sî ne fași? O sî ne obișduiești? Ha, ha!"

„Păi, pot să scriu despre comportamentul vostru urît într-un ziar. Că sînt jurnalist..."

„Jurnalist? Bua-ha-ha-ha! Auzi, frati? Aista îi jurnalist! Bua-ha-ha-ha-ha! Du-ti, uăi, şî ti culcă, jurnalistule! Bua-ha-ha-ha-ha! Jurnalist sî numeşti! Ahahahahaha!"

„N-aş rîde în locul vostru! Pentru că mă gîndesc să scriu despre voi în ziarul celui mai influent om din Moldova! Şi e posibil să aveţi..."

Nu mai reuşi însă ziaristul să-şi termine gîndul. Pămîntul se cutremură pe neaşteptate şi începu să crape sub ei. O prăpastie adîncă apăru într-o clipită şi tustrei bărbaţii se rostogoliră în ea cu un ţipăt prelung. Apoi se prăbuşiră în hău Land Roverul, BMW-ul şi celelalte maşini parcate în curte. Se duse de-a berbeleacul în groapă o gospodină care tocmai venise de la piaţă cu sacoşele pline. Căzu în prăpastie şi un copilaş drăgălaş trimis de părinţi să arunce gunoiul la tomberon. Moartea tuturor acestor oameni fusese fulgerătoare. Blocul de locuinţe rezistă însă în mod miraculos. O pensionară care ieşise la balcon ca să-şi bea ceaiul de păducel scăpă ceaşca din mînă şi-şi pierdu graiul de groază.

19

Pensionarul Vladislav Alekseevici Selihov era de la o vreme un pachet de nervi. Din cauza gropii spurcate de la Telecentru, mai multe ţevi fuseseră distruse şi blocul lor nu mai avea apă de aproape o săptămînă. Sistarea furnizării apei, pe lîngă că-i pricinuise probleme în gospodărie, îi zdruncinase serios sănătatea. Acum Vladislav Alekseevici înghiţea nişte pastile scîrboase, îşi lua de cîteva ori pe zi tensiunea arterială şi dormea cu tensiometrul în mînă.

Situaţia era strigătoare la cer, fără doar şi poate. Cum, în pizda mă-sii, să nu aibă blocul apă tocmai o săptămînă? Păi, ei trăiau în secolul XXI sau în Evul Mediu? În disperare de cauză, după ce cărase vreo şase zile găleţi cu apă de la o cişmea aflată la un kilometru de bloc, pensionarul Selihov le telefonă celor de la „Apă-Chişinău" La celălalt capăt al firului, o voce de femeie plictisită mormăi ceva în limba moldovenească, punîndu-l în dificultate. O rugă să vorbească ruseşte şi vocea plictisită

se conformă rugăminţii fără prea mare chef, devenind iritată şi întrebîndu-l ce doreşte.

„Vreau să ştiu cînd vom avea apă, doamnă! Nu mai putem trăi aşa! Cişmeaua e la un kilometru depărtare de casă, eu sînt în etate şi trebuie să aduc apă de cîteva ori pe zi. E bătaie de joc! Fără apă la robinet ne putem îmbolnăvi! Cînd vom avea apă?", strigă Vladislav Alekseevici în receptor.

„De ce zbieraţi? Habar n-am! Trebuie să aşteptaţi. Asta e tot ce vă pot spune! Groapa a distrus ţevile, n-avem ce face!"

„Cum adică n-aveţi ce face? Păi, reparaţi ţevile sau construiţi nişte ţevi care să ocolească groapa asta blestemată!", strigă din nou pensionarul Selihov.

„Mata ai căzut de pe Lună sau nu vrei cu tot dinadinsul să înţelegi cum stau lucrurile? Nu putem repara sau construi nimic acum! Trebuie să vedem ce face groapa mai departe. Degeaba vom construi ceva, dacă ea se va lăţi în continuare şi va distruge ţevile noi!", îl mustră vocea iritată de la „Apă-Chişinău" şi puse punct discuţiei.

Vladislav Alekseevici rămase perplex. Simţi că-i năvăleşte tot sîngele-n cap şi scoase repede tensiometrul dintr-un sertar. Din spusele muierii plictisite-iritate rezulta că săptămîna fără apă era doar începutul calvarului şi că locatarii blocului aveau de aşteptat mult şi bine livrarea apei. *Obreneti!*

Într-o dimineaţă, în timp ce soţia Liusea Fiodorovna îi turna apă încălzită dintr-o cratiţă,

ca să se spele pe cap, Vladislav Alekseevici înjură ca la uşa cortului, străbătut de o revelaţie. Păi, de ce burţile îmbuibate de la Primărie nu îi ajutau pe oamenii rămaşi fără apă? Văzuse un reportaj, la Russia Forever, despre o localitate mică din Siberia în care cîteva blocuri rămăseseră fără apă din cauza gerurilor năprasnice. Ei bine, în curţile acelor blocuri venea în fiecare zi cîte o autocisternă cu apă potabilă! Şi de ce nu venea şi în curtea lor o autocisternă? Ce făceau burţile îmbuibate din Primărie, care se lăudau mereu că oraşul Chişinău e capitală europeană? Nu cumva frecau berbunca din zori şi pînă-n noapte? Spumegînd de furie, înghiţind un pumn de pastile greţoase, Vladislav Alekseevici dădu telefon la Primărie. Însă o secretară repezită îi tăie imediat elanul:

„Nu urlaţi, domnule! Aşteptaţi! Acum n-are cine să vă ajute! E debandadă în Primărie! Nişte lepădături agresive au atacat Primăria cu cîteva zile în urmă, provocînd daune şi rănind mai mulţi consilieri şi funcţionari. Şi primarul Cartof a ajuns în comă la spital, după ce, din cauza haimanalelor înfuriate, s-a aruncat de la etajul trei... Aşa că aşteptaţi! Nu vă putem ajuta! Succese!"

Pensionarul Selihov rămase din nou perplex. Ce naiba se întîmplase la Primărie? Află după o vreme, dintr-un buletin de ştiri al postului Russia Forever, că Primăria condusă de „unionistul" Denis Cartof fusese luată cu asalt de sinistraţii disperaţi,

cărora groapa nemiloasă le distrusese casele. „Laşitatea şi vinovăţia l-au făcut pe primarul mânofil să refuze dialogul cu oamenii necăjiţi şi revoltaţi, l-au făcut să se arunce de la etaj!", spuse cu convingere prezentatoarea tînără şi frumoasă. Aha! Iată ce păţise primarul mânizator! Păi, aşa îi trebuie! Era şi mai bine poate dacă pramatia zdohnea! Acest Cartof, cu nas mare şi coroiat, nu făcea nimic pentru cetăţeni, se gîndea numai la propriile buzunare şi la unirea cu România! Bucuria asta fu însă repede eclipsată de presupunerea că blocul lor nu va avea apă multă vreme, că aşteptarea locatarilor va fi foarte luuuuungă. Evident, putea fi şi mai rău, puteau să ajungă în situaţia sinistraţilor care intraseră în Primărie, dar nici aşa nu era bine. Era chiar nasol de tot!

Aşa trecură două săptămîni de chin. Într-o dimineaţă, în timp ce se ducea la cişmea să ia apă, Vladislav Alekseevici se holbă la norii groşi care plumbuiau cerul şi-şi aminti de cuvintele profetice ale fiului Slava, care se mutase cu toată familia lui la Volgograd. La plecare, în aeroportul din Chişinău, Slava îi spuse că îl aşteaptă cu drag în Rusia, îl sfătui să părăsească cît mai repede „Moldovioara păduchioasă" Acum, Vladislav Alekseevici înţelegea mult mai bine repulsia cu care îi vorbise atunci Slava. Fiul avusese dreptate. Mai bine plecau şi ei în Rusia împreună cu familia fiului. Unde mai pui că şi pensiile erau mult

mai mari în Federaţia Rusă! Poate să plece acum? Dar era posibil oare să-şi vîndă bine apartamentul ameninţat de ofensiva gropii spurcate? Nu prea. Şi-apoi, nici nu voia să devină o nouă povară pentru Slava. Fiul avea tocmai trei copii, adică o mie şi o sută de probleme pe cap. Aşa că el şi Liusea mai bine rămîneau la Chişinău. Firește, dacă îi lovea şi pe ei o tragedie asemănătoare cu cea a sinistraţilor care luaseră cu asalt Primăria românizatoare, n-ar fi avut încotro, ar fi plecat în Volgograd...

Din cauză că drumul pînă la cişmea era prea lung, căratul găleţilor se transformase într-o adevărată tortură. Îl durea spatele, îi creştea brusc tensiunea arterială, gîfîia ca o locomotivă. De aceea, fiindcă fiul şi nepoţii erau foarte departe şi nu-l puteau ajuta, trebuia să găsească o altă soluţie. Şi Vladislav Alekseevici o găsi. La o zvîrlitură de băţ de blocul lor era o clădire veche, cu pereţi coşcoviţi, care fusese cămin de familişti în epoca sovietică. Iar în clădirea aceea oamenii aveau apă! Era un paradox, o bizarerie, căci distanţa dintre blocul lui Vladislav Alekseevici şi căminul cu pricina era de vreo sută de metri. De ce groapa distrusese ţevile care livrau apa în casa lui şi le cruţase pe acelea care aduceau apa în căminul matusalemic? Pensionarul Selihov nu ştia şi nici nu avea sens să caute o explicaţie. Important era acum că acest cămin dărăpănat putea înlocui

cişmeaua îndepărtată! O sută de metri în loc de un kilometru! Asta era altă mîncare de peşte!

Numai că nu era chiar atît de simplu să-ţi umpli căldările în acest cămin. Dimineaţa şi mai cu seamă seara, bucătăriile comune şi grupurile sanitare comune de pe fiecare etaj erau pline de oameni, iar aceşti oameni erau nemulţumiţi de invazia intruşilor cu găleţi şi bidoane. De aceea, Vladislav Alekseevici intra pe furiş în cămin doar între orele 11.00 şi 15.00. O gospodină vigilentă remarcase însă şmecheria pensionarului, îl pîndi într-o zi şi-l luă la trei parale:

„Mata cît timp o să mai furi apa noastră? Sau crezi că sîntem într-atît de bogaţi, încît putem plăti şi pentru tine? Mata ai măcar un pic de bun-simţ? Sau nici la bătrîneţe nu ţi l-a dat Dumnezeu?".

Gospodina cu şorţ slinos îl privi cu dispreţ şi Vladislav Alekseevici îşi pironi ochii în pămînt. Ce situaţie stupidă, stînjenitoare! Sentimentul de jenă nu-l împiedică însă să vină şi a doua zi. Avea nevoie de apă, în pizda mă-sii! Dar în clipa în care ieşi cu găleţile pline din bucătăria comună i se postă provocator în faţă un ţăran tînăr şi zdravăn, îmbrăcat într-un trening ieftin şi cu sandale în picioare.

„Tu, *blea*, ce faci aici, boşorogule? *Pizdeşti* apa noastră? Vezi cada aceea? Verşi apa în ea chiar acum şi te duci frumuşel acasă! Iar dacă te mai prind o singură dată aici, îţi rup capul, boşorogule!

Ai înţeles ce-am spus sau vrei să-ţi repet?!", se zborşi la el moldoveanul ţărănos.

Gospodina cu şorţ slinos, care-l admonestase în ajun, se iţea de după umărul vînjos al ţăranului. Vladislav Alekseevici simţea cum îi zvîcneau tîmplele de frică şi de mînie. Lucrurile erau clare: nu mai putea să-şi umple aici căldările. Trebuia să revină la traseul vechi, lung şi neplăcut. Drăcia dracului! Ţărani proşti şi afurisiţi!

Într-o seară în care îşi încălzea apa pe aragaz, într-o cratiţă imensă, ca să facă baie, Vladislav Alekseevici o întrebă iritat pe soţie:

„Nu ţi se pare ciudat că groapa asta mîrşavă a apărut anume în Chişinău?"

„Păi, o fi ciudat, dar ce putem să facem? Poţi oare să te iei la trîntă cu Natura?", înălţă din umeri Liusea Fiodorovna, care tocmai îşi făcea un ceai de păducel.

„Nu înţelegi ce vreau să zic, femeie! Groapa asta e o anomalie, e ceva anormal, ilogic. Nu a mai fost aşa ceva aici. Dar asemenea calamităţi nu au fost nici în Tiraspol, Moscova, Vladivostok sau Tambov. Şi de ce numai în Chişinău a apărut acum această groapă? De ce nu au apărut gropi şi în Tiraspol, Moscova, Vladivostok sau Tambov? Înţelegi ce zic? De ce numai Chişinăul se confruntă cu această urgie?"

Vladislav Alekseevici se holbă nemulţumit la soţie.

„Păi, așa a vrut Dumnezeu, omule! Putea să fie și în Tiraspol sau în Tambov...", răspunse Liusea Fiodorovna, mirată profund de aceste întrebări ale soțului.

„Zici că putea fi oriunde, dar avem acum o groapă nemaivăzută numai în Chișinău! Și asta nu e întîmplător, cred eu! Nu e deloc întîmplător că groapa a apărut în Chișinău, nu în Tiraspol!"

Vladislav Alekseevici ridică degetul arătător spre tavan.

„Hm... Și de ce crezi că nu e întîmplător?", întrebă Liusea Fiodorovna, numai ca să audă mai repede supoziția soțului și să scape de această discuție plictisitoare și inutilă.

„O să-ți spun numai un detaliu, iar tu, dacă ai minte, încearcă să pricepi singură cum stau lucrurile, femeie. În acest Chișinău, de la 1991 încoace, de la venirea la putere a țăranilor, s-au făcut atîtea mișmașuri și porcării, atîtea crime și nedreptăți, cîte nu s-au comis în Tiraspol, Moscova, Vladivostok și Tambov luate împreună! De aceea, groapa asta putea să apară numai aici, numai în Chișinău! Aici, în Chișinău, s-a făcut căcatul cel mai mare din lume, nu în Tiraspol sau în Moscova, draga mea! Și anume din cauza acestui căcat a plecat fiul nostru în Rusia! Înțelegi acum ce spun, fa?!"

Vladislav Alekseevici o pironi pe soție cu o privire pătrunzătoare și ușor disprețuitoare. Liusea

Fiodorovna ridică iarăşi din umeri, sorbind zgomotos ceaiul de păducel. Ea parcă înţelegea cîte ceva. Dar mult mai sigur era că nu înţelegea nimic.

20

Într-o dimineaţă frumoasă de august, mergînd pe bulevardul Ştefan cel Mare, bibliotecarul sexagenar Corneliu Smochină văzu vreo cincizeci de oameni agitaţi care protestau în faţa Guvernului, scandînd „Opriţi Groapa! Opriţi Genocidul!" Un pensionar cu gura ştirbă etalase o bucată de carton pe care scria: „Partidul Anti-Groapă (PAG) e adevăratul partid al poporului!", iar un bărbat robust striga într-un megafon că guvernanţii sînt incapabili să soluţioneze problema gropii. Dacă distanţa dintre groapa înfiorătoare şi blocul în care locuia ar fi fost considerabilă, Corneliu Smochină ar fi trecut probabil pe lîngă protestatarii gălăgioşi, ignorîndu-i cu desăvîrşire. Însă distanţa sus-pomenită nu era foarte mare şi chiar se micşora în fiecare zi. De aceea, Corneliu Smochină se apropie intrigat de grupul agitaţilor.

Zări o gospodină între două vîrste, în şlapi, care stătea mai la o parte şi scanda cu jumătate de gură, fără elanul celor din primele rînduri.

Corneliu Smochină încercă să lege o conversaţie cu ea. Protestatara îl privi însă cu neîncredere:

„Da' ce doriţi?"

„Păi, vreau să ştiu ce problemă v-a adus aici..."

„Da' ce nu-i clar? Nu sîntem de acord cu felul în care cei de sus luptă cu groapa..."

„Şi ce anume nu vă convine?"

„Offff... Multe nu ne convin... Ei nu fac nimic, absolut nimic."

„Văd că pe bucata de carton a unui om scrie *Partidul Anti-Groapă*... E o glumă?"

„Da' de ce să fie glumă? Există un asemenea partid. Noi l-am făcut cu o lună în urmă..."

„Şi sînteţi convinsă că e nevoie de un partid ca să putem lupta cu groapa?"

„Ştiţi ce, ia lăsaţi-mă-n pace... Ce mă tot întrebaţi? Eu nu ştiu totul. Întrebaţi-i pe oamenii din faţă, ei o să vă explice", oftă cu năduf protestatara molcuţă şi-i aruncă din nou lui Corneliu Smochină o privire plină de suspiciune.

„Vreau totuşi să înţeleg, doamnă... Partidul vostru e înregistrat la Ministerul Justiţiei?"

„Offfff... Ce vrei de la mine, om bun? Iaca, este bărbatul din faţă, cu megafon, care spune totul cum e în realitate. El e preşedintele partidului. Iaca, sînt oamenii cu pancarte. La dînşii du-te. Ce-mi tot pui întrebări? Cine eşti? Eu n-am timp să discut."

Gospodina în şlapi se uită speriată de jur împrejur, ca şi cum ar fi fost urmărită de nişte indivizi foarte periculoşi, şi se îndepărtă de bibliotecarul sexagenar. Cum nici un funcţionar din Guvern nu ieşise să discute cu ei, protestatarii au mai strigat în van vreo jumătate de oră şi au început să se împrăştie. Corneliu Smochină se apropie de bărbatul robust, cu megafon, care voia şi el să plece. Preşedintele partidului se uită la bibliotecar pe sub sprîncene, ca şi gospodina în şlapi, şi acceptă să discute numai după ce Corneliu Smochină îi arătă legitimaţia de serviciu:

„Chestia e că trebuie să fim vigilenţi, căci sînt mulţi spioni ai cimpanzeului din Parlament care vor să ne bage beţe-n roate! Aşadar, nenicule, presupun că locuieşti nu departe de groapă..."

„Da, distanţa dintre blocul meu şi groapă e de numai patru sute de metri şi sînt foarte îngrijorat..."

„Perfect! Păi, ai venit unde trebuie, nenicule! Tînărul nostru partid chiar asta îşi propune – să-i apere pe oamenii ameninţaţi de extensia gropii. Vrem să cîştigăm alegerile din noiembrie şi să ajungem în Parlament! Şi avem nevoie de membri noi, energici. Eşti gata să intri în Partidul Anti-Groapă?"

Preşedintele robust îl bătu prietenește pe umăr.

„Hm... S-ar putea... Dar n-ar fi mai bine să vă ocupaţi exclusiv de groapă, nu de alegeri şi politică?"

„Offff... Dumneata ai citit pesemne multe cărţi în bibliotecă şi eşti un idealist! Crezi că noi nu vrem să ne ocupăm numai de lupta cu groapa? Vrem, fireşte! Dar ce posibilităţi avem, nenicule? Zero! Şi-apoi, o să ne permită să facem ceva guvernanţii care şi-au băgat picioarele în suferinţa cetăţenilor? Nu! Pentru că nu le convine să înţeleagă oamenii cine are grijă de ei! De aceea n-avem încotro, nenicule! Trebuie să intrăm în Parlament ca să putem soluţiona problema gropii! E o necesitate imperioasă pe care o impune situaţia tragică!"

„Hm... Asta parcă am înţeles. Dar, domnule preşedinte, alegerile vor avea loc tocmai în noiembrie şi nici nu e sigur că veţi învinge. Acum e august. Ce facem dacă groapa ne va distruge casele pînă la alegeri? Nu vedeţi că ea se lărgeşte în fiecare zi?", întrebă Corneliu Smochină, scărpinîndu-se descumpănit la ceafă.

„Offff.... Se vede de la o poştă că eşti un idealist incurabil, nenicule! Păi, fireşte că groapa poate să distrugă mai multe case pînă-n noiembrie. Asta e la mintea cocoşului! În acest caz însă, victoria noastră în alegeri e şi mai necesară, fiindcă vom avea mai multe de făcut! Atunci cînd conducătorii scuipă în suferinţa oamenilor, singura posibilitate să-i ajuţi pe cetăţeni este să-i alungi pe aceşti conducători mîrşavi! Deci trebuie să învingem, să intrăm în Parlament!"

Președintele robust se uită la bibliotecarul sexagenar cu o vagă compasiune care nu putea să-i camufleze iritarea.

„Dar... dacă groapa nu se va mai extinde, dacă se va opri? Ce rost mai are în acest caz un Partid care se numește Anti-Groapă?", îngăimă Corneliu Smochină, nereușind încă să scape de îndoială.

„Mda... Dumneata, nenicule, parcă ai fi un procuror! Sau poate ești totuși un sol al cimpanzeului? Orice argument ți-aș aduce, îmi cauți nod în papură! Nu contează, în fond, ce va face mai departe groapa! Contează doar amănuntul că guvernanții actuali i-au lăsat pe cetățeni de izbelițte, nenicule! Și, chiar dacă groapa se va opri vreodată, Partidul Anti-Groapă nu-și va pierde niciodată rațiunea de a exista! Pentru că va rămîne un partid al oamenilor simpli, cu nevoi, un partid al sinistraților, nu al funcționarilor ghiftuiți. Mă uit la mata și sînt foarte mirat. Să-ți fie casa la patru sute de metri depărtare de marea urgie și să te codești atîta... De fapt, cine vrei să te ajute? Poate aștepți sprijinul Marelui Cimpanzeu? O să-l aștepți o veșnicie! Numai Partidul Anti-Groapă te mai poate ajuta! Păi, ce faci? Vii în formațiunea noastră sau dormi ca prostul pe cuptor în timp ce nevoia vine peste tine, nenicule?"

„Păi, cred că m-ați convins... Intru în partidul vostru, cu toate că m-am ținut departe toată viața de partide. Dar... ce-aș putea să fac eu în calitate

de membru de partid?", întrebă bibliotecarul, cu sentimentul că luase o decizie ce urma să-i schimbe substanţial cursul vieţii.

„Mă bucur că te-ai dumirit, nenicule! Felicitări! Avem, ca partid, o mie de lucruri de făcut. Te întrebi ce-ai putea să faci. Să ştii că vei avea ce face! În orice om mocneşte un talent neştiut! Trebuie doar să vină momentul care să scoată talentul acesta la iveală! Pentru dumneata, nenicule, momentul a venit acum! Trebuie să vii la sediul Partidului Anti-Groapă, care nu e prea mare deocamdată, căci nu avem banii oligarhilor, şi să punem ţara la cale!"

A doua zi, Corneliu Smochină îşi amînă o vizită la dentist ca să se ducă la sediul Partidului Anti-Groapă. De fapt, sediul era atelierul unui pictor, iar pictorul era chiar pensionarul cu gură ştirbă pe care-l văzuse la protest cu o bucată de carton în mînă. Preşedintele robust îl îmbrăţişă ca pe un frate şi-i propuse să se aşeze pe un taburet şubred care fusese mai toată viaţa sa un suport pentru vopsele de ulei. Îi ceru buletinul de identitate, îl felicită încă o dată pentru alegerea făcută, îi lămuri că deocamdată partidul nu are bani pentru carnete de membru, dar că trebuia achitată urgent cotizaţia de membru, o cotizaţie de cincizeci de lei pe lună. După ce Corneliu Smochină plăti, niţel surprins de valoarea cotizaţiei, amfitrionul cu gură ştirbă îşi servi musafirii cu ceai verde

și tustrei începură să discute despre agenda partidului pentru următoarele zile. Mai întîi însă, șeful robust le povesti, scîrbit, despre vizita pe care le-o făcuse sinistraților cazați pînă la 1 septembrie într-o școală:

„Mi-e jale de idioții aceștia, fraților! I-am invitat să intre în partidul nostru, le-am propus să luptăm împreună împotriva guvernanților, dar debilii, deși au rămas fără case, n-au vrut! Vă imaginați așa ceva? Să-ți bulească groapa toată averea și să nu vrei să intri în Partidul Anti-Groapă! Iar liderul lor, un tip ciudat și agresiv, dezbrăcat pînă la brîu, mi-a declarat că ei nu văd rostul luptei cu Groapa de vreme ce nu mai au case. Mi-a zis că trebuie să lupte cei care mai au încă ce să piardă! Vă imaginați așa ceva, fraților? Idioții au un singur scop acum – să obțină despăgubiri de la Primărie. Din păcate, acești sinistrați proști fac jocul Marelui Cimpanzeu! Mă tem chiar că cimpanzeul a și pus la cale această dezbinare. Dar mai dă-i în mă-sa! O să învingem și fără fripturiștii aceștia!"

„E pur și simplu respingător, domnule președinte!", exclamă pictorul cu gură știrbă, privindu-l cercetător, cu un zîmbet hidos de complicitate, pe Corneliu Smochină.

„Așa este, dragă coleg! Dar să trecem la alte chestiuni, fraților. Am vorbit cu doamna Marusea, vicepreședintele PAG, despre munca noastră în provincie. Din păcate, majoritatea membrilor PAG

sînt chişinăueni. E nevoie însă să avem adepţi şi în sate şi în alte centre administrative, dacă vrem cu adevărat să învingem în alegeri! Firește, trebuie să fim vigilenţi, pentru că nu sîntem încă în campanie electorală şi Marele Cimpanzeu ar putea să ne acuze de publicitate ilegală. Dar cîte ceva se poate face şi acum. Iată, de pildă, doamna Marusea a fost în satul ei natal, Mongoleni, şi le-a spus mai multor oameni, la alimentară, la biserică, la livadă, că în Chişinău a apărut PAG-ul! Şi trei mongolenieni au acceptat să intre în PAG! E un început promiţător şi trebuie să consolidăm acest succes!"

„Dar... dar nu înţeleg un lucru... Cum putem să racolăm adepţi în sate, dacă Groapa e în Chişinău? Adică avem de-a face cu o problemă care îi vizează numai pe chişinăueni...", zise uşor nedumerit Corneliu Smochină.

„Offfff... Acum nu te deosebeşti prea tare de sinistraţii proşti şi egoişti, nenicule! Normal că groapa e o problemă a chişinăuenilor. Dar mîine ar putea să fie şi problema celor din Ialoveni sau Suruceni! Sau chiar a celor din Mongoleni! Groapa asta blestemată creşte şi nimeni nu ştie ce ambiţii are ea. Poate întreaga republică va deveni o groapă uriaşă! Te-ai gîndit la asta, nenicule? Sau cărţile pe care le-ai citit în bibliotecă nu ţi-au alimentat fantezia?"

Președintele robust se uită la Corneliu Smochină ca la un nepoțel naiv și șotios.

„Mi-au alimentat-o...", îngăimă bibliotecarul și-și fripse limba în ceaiul foarte fierbinte.

„Așadar, dumneata, nenicule, în ce sat sau centru administrativ ai vrea să te duci ca să le vorbești oamenilor despre PAG?", îl întrebă răspicat președintele robust.

„Hm... Dar cum să mă duc? Să fiu sincer, mi-e cam rușine... Să mă apropii de niște oameni străini pe stradă... N-am această experiență", bombăni descurajat bibliotecarul.

„Offff... Zici că ți-e rușine? Dar cînd groapa îți va înghiți casa, tot la rușine o să te gîndești, nenicule? Ori ești bărbat și lupți cu această urgie care ne amenință viețile, ori ești un căcat și te lași în voia sorții! Am avut impresia că ai făcut deja o alegere corectă, nenicule! Sau impresia mea e greșită?"

„Nu, nu e greșită. Dar trebuie să mă gîndesc..."

„Asta-i altă vorbă, nenicule! Firește că trebuie să ne gîndim, căci nu sîntem niște oi descreierate. Iar ca să ne gîndim mai bine, poate ar trebui să bem, în loc de ceai, un vin bun moldovenesc? Ce zici, domnule pictor?"

Președintele robust îi făcu cu ochiul amfitrionului cu gura știrbă, care se repezi imediat spre ușa unei bucătării micuțe. Peste un minut, pictorul reveni, zîmbind pînă la urechi, cu un Negru de Purcari în mînă.

21

Nistor Polobok se trezi dis-de-dimineaţă şi-şi făcu o cafea. O bău cu înghiţituri mici, admirînd o vreme, de la geam, coroana bogată a nucului bătrîn. Deschise laptopul şi citi, îngîndurat, ultimele ştiri, reportaje şi interviuri generate de catastrofa de la Telecentru. Vru să-i trimită fiicei mai mari un e-mail, scrise chiar cîteva propoziţii, dar renunţă în cele din urmă. Se apropie apoi tiptil de camera soţiei şi se uită preţ de cîteva minute prin uşa întredeschisă cum Luminiţa bolboroseşte ceva, foindu-se în aşternut. Îmbrăcă pe urmă cel mai fain costum, pe care-l cumpărase într-un magazin Pierre Cardin din Paris, şi ieşi din vilă. Urcă într-un microbuz rablagit care mergea spre Chişinău şi coborî din el pe bulevardul Ştefan cel Mare din capitală. Intră într-o bancă faimoasă şi transferă o sumă uriaşă de bani în două conturi: al soţiei şi al ziaristei Natalia Mereacre. Se duse apoi să se plimbe pe Aleea Clasicilor şi se aşeză pe o bancă, alături de doi pensionari ramoliţi care discutau despre groapă. Nistor Polobok îşi ciuli urechile.

Bătrînii considerau că groapa e o urgie divină care se abătuse asupra chișinăuenilor din cauza dezmățului de după 1991. Unul dintre pensionari vorbi, oftînd din greu, despre destrăbălarea tinerilor. Nistor Polobok vru parcă să intervină, să le spună adevărul, dar nu mai zise nimic. Se ridică de pe bancă și plecă, plin de amărăciune.

Mergea acum spre sectorul Telecentru. Șoseaua era aproape goală. Circulația mașinilor fusese redirecționată din cauza gropii. Pereții blocurilor erau brăzdați de fisuri tot mai adînci. Trecu pe lîngă un panou publicitar pe care acum scria: „ATENȚIE! PERICOL DE SURPARE A PĂMÎNTULUI! OCOLIȚI ZONA PERICULOASĂ!" Pe măsură ce se apropia de groapă, creștea numărul de boschetari, cîini vagabonzi, hoți care-i apăreau în cale. Își aminti dintr-odată de filmul *Stalker* al lui Tarkovski. El acum era parcă într-un *Stalker* moldovenesc. Un individ deșirat, cu un cercel mare într-o ureche, i se plantă în față și-i spuse pe un ton amenințător că are nevoie de un sacou bun. Nistor Polobok îi dădu sacoul fără nici un regret și merse mai departe. Trecu pe lîngă cîteva case părăsite-înclinate, în care fojgăiau o sumedenie de boschetari. Pereții acestor case erau acoperiți cu inscripții obscene sau greu de înțeles. Cînd îi mai rămăseseră vreo două sute de metri pînă la groapă, îl opriră vocile severe ale unor polițiști cu bastoane de cauciuc:

„Moşule, n-ai voie să mergi într-acolo! E periculos!"

„Ştiu, flăcăi, ştiu. Dar o să fiu foarte atent. Vreau să văd şi eu groapa. N-am văzut-o niciodată. Lăsaţi-mă să arunc o privire, flăcăi!", îi rugă cu o amabilitate afectată Nistor Polobok.

„Hm... Te lăsăm, moşule. Dar să te întorci repede! Ai zece minute! Ai înţeles?", se milostiviră de el poliţiştii.

„Am înţeles, flăcăi! Mă duc, mă uit şi revin imediat. Taaaare vrea să vadă şi moşul minunăţia asta..."

Nistor Polobok se apropie cu paşi iuţi de marginea prăpastiei. Vasta ei întindere îlului. Nu mai exista Turnul Televiziunii Moldova 1 din vîrful căruia Chişinăul se vedea ca-n palmă. Dispăruse clădirea mare a Radioului Public. Nistor Polobok se uită în hăul fără fund şi i se tăie respiraţia. Inima începu să-i bată cu putere. Închise ochii şi cîteva clipe murmură ceva în şoaptă. Apoi sări în prăpastie.

22

În anii '90, în zorii tranziției interminabile, bărbatul robust a avut o revelație care l-a făcut să abandoneze bișnița: numai îmbrățișînd politica poți avea o soartă aurită în Republica Moldova! Și bărbatul robust a intrat cu hotărîre într-un partid care le promitea tuturor, cu surle și trîmbițe, un viitor luminos. Însă partidul pe lîngă care se aciuase a suferit, în ciuda sloganurilor îmbietoare, un eșec usturător chiar în primele alegeri, iar bărbatul robust a înțeles pe loc că formațiunea învinsă nu-i va putea oferi nici una din funcțiile pe care el le jinduia. De aceea, omul abandonă cît ai zice pește formațiunea perdantă și sări într-o ambarcațiune partinică mare, cu șanse sigure.

Firește, în partidul mare și concurența era mai serioasă. Bărbatul robust a trebuit să muncească o vreme cu osîrdie, să distribuie fluturași electorali, să cutreiere republica în lungiș și-n curmeziș, să pregătească minuțios întîlnirile șefilor cu alegătorii naivi. N-a fost însă un efort zadarnic, căci, într-una din zile, conducătorul marelui partid, un

bătrînel faceţios, îi remarcă hărnicia şi-l teleportă pe palierul nacealnicilor formaţiunii. Iar după victoria răsunătoare a marelui partid în alegeri, bărbatul robust obţinu o funcţie importantă în Guvern, una care îi permitea să călătorească pe banii contribuabililor prin toată Europa! Acum, bărbatul robust huzurea şi-şi rezolva cu uşurinţă problemele personale! Ce minunat e să fii cocoţat în vîrful unui partid învingător!

Dar bărbatul robust nu putea să se mulţumească doar cu atît. El visa să devină un colos al partidului, o mînă dreaptă a eternului şi charismaticului conducător, a bătrînelului faceţios. Şi anume această dorinţă arzătoare îi jucă festa. Avertizat de cîţiva cîrcotaşi care rîvneau acelaşi statut, bătrînelul faceţios întrezări un pericol în ascensiunea rapidă a bărbatului robust. Şi i-a ordonat bărbatului robust să elibereze funcţia importantă. Iar eroul nostru a înţeles imediat că e trecut pe linie moartă în partidul mare.

Plecarea din partidul mare nu mai putea fi amînată. Unde mai pui că liderul unui partid mijlociu îi propuse jilţul de vicepreşedinte. Şi bărbatul robust plecă zgomotos din partidul mare, organizînd o conferinţă de presă, făcîndu-l cu ou şi cu oţet pe şeful charismatic al marelui partid.

Nici în partidul mijlociu însă lucrurile nu au mers prea bine. Da, bărbatul robust era vicepreşedinte, dar partidul mijlociu mai avea alţi trei

vicepreşedinţi. Şi toţi aceştia visau să ajungă în fotoliul de preşedinte. Şi a început o luptă surdă între vicepreşedinţi, iar bărbatul robust, însoţit de cîţiva ortaci, a părăsit zgomotos formaţiunea politică mijlocie, organizînd o conferinţă de presă, firește.

Cu puţinii săi ortaci, bărbatul robust a creat un partid nou, minuscul, realizîndu-şi în sfîrşit visul de a fi preşedinte. Numai că partidul nou minuscul se destrămă peste cîteva luni, iar preşedintele robust rămase doar cu un blazon frumos şi inutil.

Au venit apoi nişte ani foarte dificili, ani în care bărbatul robust a trebuit să recurgă la tot felul de matrapazlîcuri economice ca să-şi hrănească familia. Politica, acest tărîm al opulenţei, părea un paradis pierdut, irecuperabil. Unde mai pui că cel mai influent personaj în arena politică devenise un discipol al bătrînelului faceţios, un individ tînăr şi rapace, cu moacă de cimpanzeu. De la o vreme, şi afacerile îi mergeau prost bărbatului robust. O mulţime de controlori şi inspectori începuseră să-i aplice amenzi, să-i confişte marfa în vămi. Bărbatul robust înţelegea că era torpilat metodic de cimpanzeul atotputernic şi de bătrînelul faceţios, care-i purta pică. Să intre însă în partidele leşinate ale opoziţiei nu avea rost şi însemna în mod sigur să-şi complice şi mai mult viaţa. Trebuia totuşi să găsească un colac de salvare, de vreme ce afacerile i se duceau de rîpă.

Nu se ştie ce ar fi făcut bărbatul robust, dacă într-o vară – în care problemele îl sugrumau – n-ar fi apărut în Chişinău, ca din senin, o groapă înfiorătoare şi nesăţioasă. De cum văzu la televizor primul reportaj despre prăpastia nemiloasă, bărbatul robust fu străbătut de o revelaţie: trebuia să înfiinţeze urgent un partid şi acest partid trebuia să se numească PAG! Era poate ultima lui şansă de a ieşi la liman, de a scăpa de şicanele pe care i le făceau cimpanzeul şi bătrînelul faceţios şi răzbunător. Bărbatul robust înţelesese dintr-odată că aparenta luptă cu groapa îi poate aduce nişte profituri colosale, pe care nu le avusese nici în anii cei mai buni, anii parteneriatului cu bătrînelul faceţios. Acum, bărbatul robust putea să-i învingă pe toţi, să devină un conducător al naţiunii! Putea în pizda pizdelor!

23

În dimineaţa aceea fatală, la ora 09.38, pe un coridor al spitalului privat Arcadia, Arsenie Cartof şi Parascovia Crudu-Cartof se luaseră la sfadă cu şeful Secţiei Reanimare, Ion Vicol. Surescitaţi, cu ochii roşii de nesomn, domnul Cartof şi doamna Crudu-Cartof voiau ca şeful secţiei să le spună exact cînd va ieşi din comă fiul lor Denis. Medicul Ion Vicol nu ştia însă cînd îşi va reveni primarul şi repeta, ca papagalul, nişte sintagme scoase parcă de la naftalină: „Pacientul se află în stare critică; noi facem tot ce ne stă în putinţă; trebuie să sperăm; să vedem ce va fi mîine..." Sintagmele acestea se înfigeau ca nişte cuţite în inimile părinţilor primarului şi cearta lua amploare. La un moment dat, cutremurată nu numai de ipocrizia şefului de secţie, ci şi de perfidia funcţionarilor din Primărie, care uitaseră cu desăvîrşire de binefăcătorul lor bolnav, doamna Parascovia Crudu-Cartof începu să plîngă în hohote, iar Arsenie Cartof îl ameninţă pe medicul Vicol cu „consecinţe juridice deosebit de grave".

În cealaltă aripă a spitalului privat Arcadia, la ora 09.38, gastroenterologul Mihaela Periuţă îi recomanda fermierului Mircea Baltag o operaţie urgentă de scoatere a colecistului. Domnului Baltag nu-i venea să creadă că avea tocmai treisprezece pietre la fiere (!) după ce nu avusese nici una cu un an în urmă. Însă Mihaela Periuţă îi explică, ţuguindu-şi buzele cărnoase, că orice e posibil în absenţa unui regim alimentar sănătos. Uitîndu-se la gastroenterologul cu siluetă elegantă, care părea mai degrabă un top-model, fermierul Mircea Baltag simţi cum o ciudă mare pune încetişor stăpînire pe el. Îşi dădea seama oare această muiere cîte griji îl apasă pe un agricultor care are patruzeci de hectare de livadă? Tipei îi era uşor să peroreze despre „regimul alimentar sănătos" în cabinetul ei călduţ, dar ştia oare doctoriţa arătoasă că el nu reuşea de multe ori să mănînce în cursul zilei? Dacă muierea asta cu buze ţuguiate ar fi muncit aşa cum munceşte el, ar fi leşinat şi i s-ar fi umplut fierea nu cu treisprezece, ci cu treizeci şi trei de pietre! Mircea Baltag nu era deloc convins că avea nevoie de operaţie. Nu putea să scape altfel de pietrele afurisite? Gastroenterologul cu siluetă de top-model susţinea că nu există alternative. Ce căcat imens!

La ora 09.38, bodyguardul Marelui Cimpanzeu, Vitalie Chiperi, ieşea nervos din cabinetul stomatologic al spitalului privat Arcadia. Vitalie Chiperi

crezuse că are doar o banală carie, dar dentistul îi scosese o măsea, obligîndu-l să suporte o adevărată cazną. Cu mare greu se abţinu bodyguardul să nu-l plesnească pe dentistul spurcat. Dar după numai cîţiva paşi lui Vitalie Chiperi îi licări privirea: pe coridor, o infirmieră apetisantă, cu talie de viespe, ducea o cutie mare cu eprubete. Uitînd pe loc de măseaua scoasă, bodyguardul se oferi s-o ajute pe tînăra infirmieră şi-i făcu amical cu ochiul. Apoi se prezentă, plin de importanţă, şi, arzînd etapele, o invită la o cafea mai spre seară. Fata seducătoare cu talie de viespe, care se numea Valeria Zubcu, se făcu roşie ca racul, neputînd să-şi înfrîneze emoţia. Pe de o parte, nu se cădea să accepte propunerea oarecum ciudată a unui necunoscut, dar, pe de altă parte, necunoscutul era un bărbat bine făcut şi îmbrăcat cu gust, care îl eclipsa în mod evident pe logodnicul ei slăbănog şi pistruiat. Iar dacă acest necunoscut era într-adevăr bodyguardul Marelui Cimpanzeu, rezulta că destinul îi oferea o şansă incredibilă! Totuşi, amănuntul care o împiedica cel mai mult pe Valeria Zubcu să accepte cu bucurie invitaţia la cafea era teama că bărbatul bine făcut, deşi nu purta pe degete nici un inel, putea fi căsătorit. N-ar fi fost o mare problemă dacă era logodit. La urma urmei, şi ea era logodită cu un slăbănog. Important era să nu fie căsătorit, să nu aibă copii. Infirmiera Valeria Zubcu se uita în ochii pofticioşi

ai lui Vitalie Chiperi, încercînd să găsească rapid soluţia cea mai bună.

La ora 09.38, într-un salon al spitalului privat Arcadia, transnistreanul Eduard Poddubnîi aştepta – cufundat în gînduri – să i se facă operaţia de menisc. Eduard era un instalator din Slobozia şi venise la Chişinău din simplul motiv că în Tiraspol chirurgii erau mai proşti. Omul de patruzeci şi trei de ani era destul de supărat pe ţara sa – Republica Moldovenească Nistreană – pentru faptul că nu avea medici buni. Şi, ori de cîte ori se confruntau cu o problemă de sănătate gravă, cetăţenii de pe malul stîng al Nistrului trebuiau să se ducă la Chişinău. Păi, ce fel de ţară era această RMN, din care toţi medicii normali dăduseră bir cu fugiţii? Probabil, una de rahat. Firește, şi Republica Moldova era o ţară de căcat, dar măcar avea cîţiva medici renumiţi şi asta nu era puţin. Dar şi mai tare îl enerva pe Eduard Poddubnîi felul stupid în care se pricopsise cu ruptura de menisc. Omul voise să joace fotbal cu nişte colegi pe o toloacă din Slobozia şi – chiar la primul *tackling* – simţi o durere groaznică în genunchi, o durere care-l doborî imediat la pămînt. Nu jucase nici trei minute şi... gata! Meciul se terminase prematur, iar el avea nevoie de o operaţie urgentă. Ce căcat! Şi ăsta era doar începutul dramei, căci urmau zile lungi cu fizioterapie şi gimnastică medicală de recuperare, adică zile în care nu putea să lucreze

şi în care trebuia să cheltuiască bani în loc să-i facă. În mod sigur, situaţia asta o va enerva şi pe soţia Anfisa. Eduard Poddubnîi simţea că în viaţa sa dăduse buzna *Pizdeţul*!

La ora 09.38, într-un cabinet al spitalului privat Arcadia, infirmierele Snejana Lînă (35 de ani) şi Victoria Rînză (29 de ani) stăteau la taclale după ce lăsaseră, în laborator, urina şi materiile fecale aduse în recipiente de pacienţi în zorii zilei. Snejana Lînă îi mărturisi mai tinerei sale prietene că are de la o vreme un amant „fantastic"

„Dar... nu e riscant, Snejana?", întrebă Victoria Rînză, plesnind de invidie.

„De ce, fa, să fie riscant?"

Snejana Lînă se uită nedumerită la mai tînăra colegă.

„Păi, mă gîndeam la soţul tău... Dacă află că ai un amant?"

„Phi... Nu mai află nimic soţul. El e preocupat numai de muncă şi de bani. Şi bine face! În schimb, eu sînt o femeie deosebită, care are nevoie de pasiune, de dragoste! De aceea, mi-am găsit un amant! Şi ce amant, fa, Vică! Dacă ai şti cum mă mai fute, fa! E de o virilitate incredibilă! Niciodată nu am fost futută atît de bine, fa! Are un penis enoooorm, care pătrunde foarte adînc în vaginul meu, atît de adînc, ah...", suspină Snejana Lînă, privind lung şi visător în tavan.

Victoria Rînză simţi un ghimpe în inimă: deşi avea douăzeci şi nouă de ani, nu reuşise încă să se mărite, pe cînd colega ei avea şi un soţ grijuliu, şi un amant focos. De ce era viaţa atît de nedreaptă? De ce Snejana, mai bătrînă şi mai urîtă, avea tocmai doi bărbaţi, iar ea, mai tînără şi mai frumoasă, nu avea nici unul? Şi de ce Snejana îi povestise acum cît de viril îi era amantul? Nu cumva pentru că voia s-o rănească?

La ora 09.38, în spitalul privat Arcadia, judecătorul Gheorghe Bîtlan ieşea foarte îngrijorat din cabinetul urologului. Din cauza problemelor cu prostata, tot mai supărătoare în ultima vreme, renunţase la o fabuloasă croazieră pe Marea Mediterană. Cum naiba să pleci într-o călătorie de două săptămîni dacă vrei să te pişi la fiecare jumătate de oră? Şi nici întrunirile instanţelor judecătoreşti nu mai erau pentru Gheorghe Bîtlan ca altădată. Acum se ducea pe mică de ceas la veceu şi toată lumea din sala de judecată trebuia să-l aştepte minute bune. Ruşinoasă chestie! Iar odată, cînd simţi imperios nevoia să se pişe în timp ce îşi futea amanta, îi veni să intre în pămînt de jenă! Încet-încet, judecătorului Bîtlan i se strecura în suflet o bănuială: nu cumva căcatul de urolog era un ageamiu şi-l pusese să urmeze un tratament ineficient? Pizda vacii! Păi, de ce îi plătea el o groază de bani acestui urolog parşiv dacă prostata sa nu mai putea fi îmblînzită?

Ei bine, peste numai trei minute, la ora 09.41, imensa groapă de la Telecentru se întinse brusc în toate direcţiile, înghiţind cîteva zeci de case, chioşcuri, automobile, panouri publicitare, buticuri şi sute de oameni nevinovaţi. Spitalul privat Arcadia se prăbuşi în prăpastie cu un vuiet lung şi puternic şi toţi oamenii care se aflau în clipa aceea fatală în măruntaiele instituţiei medicale s-au prăpădit, lăsînd în urma lor multă durere. Au murit toţi, cu micile lor drame şi bucurii: primarul Denis Cartof şi părinţii acestuia, Arsenie Cartof şi Parascovia Crudu-Cartof, medicul Ion Vicol, gastroenterologul Mihaela Periuţă şi fermierul Mircea Baltag, bodyguardul Marelui Cimpanzeu, Vitalie Chiperi, şi infirmiera Valeria Zubcu, transnistreanul Eduard Poddubnîi şi infirmierele Snejana Lînă şi Victoria Rînză, judecătorul Gheorghe Bîtlan şi mulţi alţi medici şi pacienţi. Au murit toţi, deşi nici unul dintre ei nu voia să moară...

24

Natalia Mereacre se afla sub arest la domiciliu de mai mult de o săptămînă, iar în dimineaţa acelei zile de septembrie fusese dusă cu escortă la Procuratura Generală. Pe coridoarele largi forfoteau zeci de hamali agitaţi, care scoteau mobilierul din clădirea cenuşie, construită în secolul al XIX-lea. Un poliţist vînjos deschise o uşă şi o împinse pe ziaristă spre mijlocul biroului gol, în care rămăseseră numai două scaune. Pe unul dintre aceste scaune şedea un bărbat uşor obosit, cu ochi foarte mici.

„Aşezaţi-vă, doamnă Natalia... Trebuie să discutăm foarte serios despre foarte multe lucruri", zise cu blîndeţe procurorul Balabanov, uitîndu-se cercetător la jurnalista indignată şi uluită.

„Nu discut nimic cu dumneavoastră pînă nu-mi explicaţi de ce mi s-a interzis să părăsesc domiciliul! Nu aveţi dreptul să faceţi asta! E pur şi simplu incredibil! Nu am comis nici o infracţiune! Cum vă permiteţi să faceţi ce vreţi cu libertatea

cetăţenilor? Vă imaginaţi poate că sîntem în anul '37?"

În camera goală, vocea revoltată a Nataliei Mereacre răsuna ca un ecou.

„Vă rog să nu strigaţi, doamnă Natalia! În primul rînd, am dureri de cap cînd cineva strigă la mine. În al doilea rînd, vi s-a explicat deja de ce sînteţi sub arest la domiciliu şi, dacă e nevoie, vă mai explic o dată. În al treilea rînd, e mai bine pentru dumneavoastră să fiţi cooperantă decît să faceţi scandal. Ştiu ce spun. Şi în al patrulea rînd, e ridicol şi jenant să invocaţi aici anul '37. Uitaţi-vă în jur. Nu vi se pare ciudat că în acest birou nu mai există mobilă? Nu vi se pare straniu că oamenii sînt evacuaţi din clădirea Procuraturii? E o mare primejdie care ne ameninţă şi noi avem suficiente motive să credem că dumneata, doamnă Natalia, ai o legătură cu primejdia aceasta!", o apostrofă procurorul, încreţindu-şi fruntea de parcă o muscă agasantă îi atacase faţa.

„Bine, explicaţi-mi care-i problema şi ce legătură am eu cu aceasta...", se conformă Natalia Mereacre, gîndindu-se că era poate mai profitabil să încerce să înţeleagă ce învinuiri anume i se aduc.

„Mă bucur că aţi devenit mai calmă. Tare nu-mi plac cetăţenii care strigă, care se simt victime ale unei conjuraţii şi refuză să asculte supoziţiile procurorilor. Aşadar, să discutăm normal, ca doi

oameni înţelepţi, să încercăm să ne ascultăm unul pe altul şi să găsim împreună adevărul. Presupun că ştiţi ce ravagii face groapa blestemată. Ea se apropie acum de centrul capitalei şi, iată, trebuie şi noi să părăsim clădirea în care am muncit un car de ani. Domnul Nistor Polobok, care s-a sinucis acum cîteva zile, îmi spusese, cînd groapa nu era încă foarte mare, că are nişte premoniţii, că întreg Chişinăul se va prăbuşi într-o imensă prăpastie! Nistor Polobok era sigur că întreg oraşul va pieri! Şi se pare că vorbele lui se adeveresc! Nu vi se pare ciudat faptul acesta, doamnă Natalia?"

„Păi, o fi ciudat, dar ce legătură am eu cu premoniţiile domnului Polobok?"

„Hm... Nouă ni se pare că există o legătură, doamnă Natalia. Chestia e că în ultima vreme domnul Polobok a fost văzut de cîteva ori în compania dumneavoastră. Apoi el vă transferă, în mod cu totul ciudat, o sumă uriaşă de bani şi în aceeaşi zi se sinucide! Nu credeţi că avem motive să ne punem întrebări legate de rolul dumneavoastră în toată povestea asta?"

Procurorul Balabanov se uită la ziaristă cu ochişorii măriţi de curiozitate.

„Vă înţeleg... Probabil e normal să fiţi suspicioşi. Numai că rolul meu nu e cel la care faceţi aluzie. Acest Polobok era pesemne ţicnit de-a binelea. Îmi spunea şi mie că oraşul va pieri şi

că... nici nu știu cum să vă zic asta, căci pare o aberație."

Natalia Mereacre tăcu. Părea contrariată de ceea ce dorise să pronunțe.

„Nu știți cum să-mi ziceți? Hm... Ziceți-mi exact așa cum este, doamnă Natalia. Trebuie sau nu să dezlegăm misterul acesta?"

„Păi, Polobok îmi spunea că numai eu pot salva Chișinăul, spunea că e suficient să-l iert de o faptă urîtă pe care mi-o făcuse. Spunea că de iertarea mea depinde soarta orașului. Presupun că mi-a transferat banii ca să-l iert. Îmi dăduse mai înainte 2.000 de euro tot ca să-l iert și eu nu voiam... E o adevărată nerozie."

„Dar ce faptă urîtă a făcut domnul Polobok?"

„Mi-a distrus aparatul de filmat cînd venisem să-i filmez castelul. După o vreme m-a găsit și voia să-l iert pentru ieșirea lui nervoasă. Și spunea că groapa va deveni inofensivă în clipa în care îl voi ierta."

„Hm... Foarte curios, doamnă Natalia! Deci domnul Polobok considera că există o legătură între fapta lui rea și groapă. Scăpînd el de vinovăție, orașul ar fi scăpat de groapă, nu?"

„Cam așa...", îngăimă Natalia Mereacre.

„Hm... Foaaaaarte curios! Înainte să analizăm versiunea asta, aș vrea să-mi spuneți repede ce credeți despre o altă versiune, una mai realistă.

Să zicem că acest Polobok s-a ţicnit, iar dumneavoastră aţi profitat de ţicneala bietului om ca să-l stoarceţi de bani!"

Procurorul Balabanov o ţintui cu ochii lui mici.

„Eu nu ştiam că-mi va transfera suma aceea mare înainte să se sinucidă. Chiar nu ştiam şi nici nu voiam să-l storc de bani, domnule procuror. Într-adevăr, am luat de la el 2.000 de euro, dar i-am luat fiindcă insistase el să mă despăgubească pentru aparatul de filmat stricat..."

„Mda... Nu e bine că aţi luat banii aceştia, doamnă Natalia. Nu e deloc bine! Iar şi mai rău e că domnul Polobok v-a transferat suma aceea mare înainte să se sinucidă. Banii aceştia vă complică situaţia. Dar... să lăsăm acum banii şi să revenim la convingerea ciudată a domnului Polobok, aceea că oraşul va scăpa de groapă numai dacă îl veţi ierta dumneavoastră. Probabil că ar trebui să considerăm ideea asta o emanaţie a unei minţi bolnave. Ce credeţi?"

„Păi, ce ar mai putea să fie?", înălţă din umeri Natalia Mereacre.

„Da, e greu de presupus că ar putea fi altceva... Dar, pe de altă parte, groapa asta afurisită se lărgeşte şi ne alungă deja şi pe noi din clădirea Procuraturii. Reiese că acest domn Polobok avea dreptate cînd spunea că oraşul va pieri. Nu a pierit deocamdată, dar spre asta mergem, după toate probabilităţile. De unde ştia domnul Polobok

că groapa se va extinde? Poate era mai curînd un vizionar decît un idiot?"

„Nu știu ce să vă spun... Și pe mine mă obsedează acest gînd. Oricum, chiar dacă era un vizionar, era și un idiot, de vreme ce întrezărea o legătură între iertarea mea și salvarea orașului."

„Da, asta chiar pare o tîmpenie, doamnă Natalia. E o poveste foaaaaarte încurcată. Domnul Polobok ne interesa pentru că declarase de la bun început că groapa se va lărgi și va provoca un dezastru. După dispariția lui nu ne rămîne însă altceva decît să ne ocupăm de dumneavoastră, căci anume dumneavoastră sînteți omul de care s-a ținut scai Polobok în ultima vreme. Probabil domnul Polobok știa ceva... Ce ziceți?"

„Ce să zic? Poate că știa..."

„Dar de ce nu l-ați iertat? Poate iertarea dumneavoastră salva într-adevăr orașul? Hi-hi..."

Ochii mici ai procurorului o sfredeliră pe ziaristă pînă la inimă.

„Nu știu. Ar fi însemnat să devin și eu o idioată, nu?"

„Firește... Numai că groapa asta se tot lărgește și poate trebuia să-l iertați", zise procurorul și privi o vreme îngîndurat spre un perete gol.

„Vreți să spuneți că sînt vinovată fiindcă nu am acceptat jocul unui țicnit?", bulbucă ochii Natalia Mereacre.

„Nu spun nimic deocamdată, doamnă Natalia. Și vă rog să nu strigați! Datele problemei sînt

următoarele: Polobok ştia probabil ceva important despre groapă şi, fiindcă el s-a sinucis, trebuie în mod normal să ne ocupăm de omul care, în opinia lui Polobok, putea să oprească lărgirea gropii. N-avem încotro, doamnă Natalia! Dumneavoastră sînteţi acum personajul cel mai important al acestei poveşti sinistre."

„Eu? Dar toate ţin de domeniul presupunerilor. De ce, în atare situaţie, trebuie să fiu sub arest la domiciliu?"

„Vă explic, doamnă Natalia. Pentru că e prea mult mister în povestea asta. Pentru că sînt prea multe victime. Pentru că cei de sus ne cer să găsim un vinovat. Şi acest vinovat părea să fie domnul Polobok. Iar acum, vinovată pare a fi doamna Natalia Mereacre! E clar? De aceea, dumneavoastră o să mai staţi acasă o vreme. Cred că e mai bine acasă decît la închisoare! Nu-i aşa, doamnă Natalia?"

Procurorul Balabanov se ridică de pe scaun, se gîndi la ceva preţ de cîteva clipe, mijindu-şi ochii obosiţi, apoi îi chemă pe poliţiştii vînjoşi şi le zise s-o ia în primire pe arestată.

25

E o dimineaţă foarte geroasă de octombrie. Ora 7.15. Lîngă o *hruşciovkă* dărăpănată, cîţiva cetăţeni aşteaptă dîrdîind apariţia microbuzului izbăvitor. Un bărbat îndesat, de vreo cincizeci de ani, o doamnă impozantă, cu buzele rujate strident, doi elevi somnoroşi, cu genţi uriaşe. După vreo zece minute de aşteptare chinuitoare, vine un maxi-taxi hîrbuit, care îşi deschide larg uşa. Cei patru încearcă să intre în microbuzul plin pînă la refuz. Înăuntru, pasagerii sînt lipiţi unul de altul ca sardinele în conservă.

„Întraţ mai răpidi!", strigă şoferul cu ochi încercănaţi, cu faţa brăzdată de riduri adînci.

„Cum să întrăm, om bun?!", întreabă doamna impozantă, în timp ce face eforturi disperate să urce în microbuz.

„Ci ti împinji? Nu vezi cî tăt îi plin?", se răsteşte la doamna impozantă, dinăuntru, un bărbat nervos.

„Întraţ mai răpidi! Hai, băi, odată!", îi îndeamnă din nou pe cei patru şoferul bătrînicios.

Apoi se întoarce către „sardinele conservate" și le ordonă:

„Treșiț în fund! Cî esti loc! Hai, răpidi!"

„Nu mai esti nișiun loc! Cîtă lume vrei sî iei cu tini?", ripostează bărbatul nervos.

„Bă, da' voi niște jenți mai normale nu aveț pentru școală?", bombănește, icnind, omuleanul îndesat de cincizeci de ani în timp ce îi împinge înăuntru, din răsputeri, pe elevi.

„De parcă numai genților noastre te încurcă să intri...", răspunde iritat unul dintre adolescenți.

Busculada de la ușa microbuzului durează deja de vreo trei minute. Mai multe „sardine conservate" încep să-și piardă răbdarea.

O gospodină îl somează pe șofer să pornească. Ea întîrzie la serviciu, iar vocea pițigăiată îi este plină de nemulțumire.

„Da' eu și vină am, băi? Ii vor să între, nu eu! Băi, voi întraț sau și fașiț? Ori întraț, ori *s pleaja*!", răcnește șoferul cu ochii încercănați.

Omuleanul îndesat de circa cincizeci de ani se vede obligat să renunțe. Îi împinge supărat pe cei doi adolescenți cu genți uriașe și trîntește portiera, înjurînd ca la ușa cortului.

Cînd microbuzul cu „sardine conservate" demară în trombă, pămîntul de sub el se cufundă și-l înghiți într-o fracțiune de secundă. Au murit toți pasagerii. Numai omuleanul îndesat a scăpat cu viață, dar va avea nevoie multă vreme de ajutorul psihiatrilor.

26

Primarul satului Pîrjolteni, Fiodor Ţugui, văzuse într-o seară la televizor o emisiune despre groapa uriaşă din Chişinău şi rămase uluit. Groapa aceea se lărgea pe mică de ceas şi distrugea totul în calea ei. Dar şi mai întristător era faptul că invitaţii emisiunii – trei edili şi doi experţi – nu aveau nici o soluţie şi păreau prizonieri ai unui defetism incurabil. Unul dintre edili mai cu seamă, Adrian Coteţov, şedea ca o curcă plouată şi bombănea ceva despre ajutorul pe care ar trebui să-l ofere Uniunea Europeană. Fiodor Ţugui era cît pe ce să scuipe dezgustat pe covorul persan din cameră: cum naiba să speri că străinii te vor ajuta, dacă tu însuţi nu eşti de nici o brînză? Şi asemenea fricoşi şi neputincioşi conduceau Chişinăul! Ptiu, drace! Păi, ei nu meritau să conducă nici măcar satul Pîrjolteni! Nişte mormoloci penibili!

Aproape un deceniu, Fiodor Ţugui fusese un fermier vestit în raionul Străşeni, cu zeci de hectare de livezi. Apoi însă abandonă agricultura din cauza pagubelor provocate de capriciile vremii şi

de embargourile impuse de Rusia. Dar şi toanele lucrătorilor îi puseseră mereu beţe-n roate. Într-atît se boieriseră străşenenii lui, încît nu mai voiau să lucreze pentru 150-200 de lei pe zi şi Fiodor Ţugui a trebuit să aducă o vreme, cu microbuze închiriate, lucrători tocmai din raionul Cahul. În cele din urmă, Fiodor Ţugui înţelesese că agricultura, în Moldova, e un soi de muncă silnică, îşi vîndu livezile şi sări în ambarcaţiunea politică a celui mai influent oligarh, devenind peste un an primar al satului Pîrjolteni.

Emisiunea din seara aceea, nu se ştie de ce, îl irită foarte tare pe Fiodor Ţugui. Poate din cauza ei vărsă paharul cu vin la cină. Înainte de culcare, în dormitor, edilul satului Pîrjolteni o întrebă pe soţia Vera ce crede despre emisiune.

„Of, e mare jale, măi, Fiodoraş. Atîta lume a rămas fără rude şi fără case... Offf... mare jale. Ce să facă oamenii aceia? Chiar nu ştiu", îngînă Vera în timp ce îşi examina în oglindă sprîncenele încondeiate.

„Nu de oameni te întreb, fa, ci de căcaţii care conduc capitala după moartea lui Cartof. Ai văzut că le ţîţîie fundul şi nu ştiu ce să facă? Îi normal, fa, ca nişte tîmpiţi să conducă o capitală europeană?", făcu Fiodor Ţugui şi-i aruncă o privire piezişă soţiei.

„Nu ştiu ce să zic, Fiodoraş. Poate că ai dreptate. Dar pune-te în locul lor... Nu ţi-ar fi frică?

Şi ce poţi să faci împotriva acestei urgii? Tu, Fiodoraş, ai putea să opreşti creşterea gropii?"

Acum, soţia îşi examina în oglindă un neg care-i apăruse din senin pe obraz.

„Ştii ce cred eu, fa, Veră? Fiecare trebuie să muncească la locul lui! Dacă eşti primar în Chişinău, trebuie să rezolvi problemele Chişinăului, oricare ar fi ele. De aceea, idioţii despre care vorbim sînt obligaţi să găsească o soluţie pentru groapă! Eu sînt primar în Pîrjolteni şi mă ocup de problemele satului nostru. Şi cred că mă descurc mai bine decît tîmpiţii lui Cartof!", bombăni Fiodor Ţugui, apoi se întoarse pe-o parte şi, după ce se uită o vreme la covorul cu cerbi de pe perete, reuşi să adoarmă.

Se făcea că Marele Oligarh îi convocase pe toţi primarii din Moldova la Palatul Republicii. În sala mare, cu lustre de cristal, se adunaseră vreo 900 de oameni, mici conducători ai tranziţiei. Marele Oligarh le spuse că, după moartea lui Denis Cartof, capitala are nevoie de un nou primar şi întrebă cine dintre ei se simte vrednic să conducă oraşul Chişinău. Întrebarea celui mai influent om din ţară stîrni rumoare şi emoţii puternice în sală. Rînd pe rînd, primarii începură să sară de pe scaune şi să strige că sînt cei mai buni şi cei mai demni. Unii strigau cu ochii ieşiţi din orbite de mare dorinţă, alţii cădeau în genunchi înaintea Marelui Oligarh, implorîndu-l să fie aleşi în funcţia de edil-şef al

capitalei. O gălăgie asurzitoare se instaură în sala cu lustre de cristal. Iar Fiodor Ţugui, înţepenit de emoţie, nu ştia cum să procedeze. Să strige şi să-l implore pe Marele Oligarh nu avea sens, fiindcă vocea sa ar fi răsunat ca o coardă de vioară între sute de contrabasuri. Trebuia să facă ceva, căci voia şi el să fie uns primar al Chişinăului. Dar ce să facă? De pe scena sălii, înconjurat de body-guarzi, Marele Oligarh îşi plimba încet privirea deasupra capetelor micilor conducători care ţipau sau băteau mătănii. Marele Oligarh zîmbea şi părea foarte mulţumit de ceea ce se întîmpla. Cît de mult ar fi vrut Fiodor Ţugui ca atotputernicul oligarh să-l remarce şi să-l facă pe dînsul primar al capitalei! Şi, la un moment dat, Fiodor Ţugui avu chiar impresia că gigantul politicii moldoveneşti îl zărise, că-l priveşte cu o mare curiozitate şi imediat inima îi zvîcni cu putere în piept...

A doua zi, după o şedinţă lungă şi obositoare a Consiliului Local, Fiodor Ţugui îl invită la un pahar de vin pe consilierul Mişu Matros, care, deşi era unionist, îi susţinea de multe ori pe colegii din partidul Marelui Oligarh. Vera nu era acasă şi bărbaţii puteau să pună ţara la cale nestingheriţi. Amfitrionul aduse nişte cîrnăciori fripţi, apoi – din beci – un urcior cu vin şi un borcan cu murături de anul trecut şi fruntaşii satului s-au aşezat sfătoşi la masa din grădină.

„Ai văzut, măi, Mişu, ce căcat face groapa aceea din Chişinău?", îl întrebă primarul pe coleg în timp ce turna vinul în pahare.

„Daaaaa... Mare nevoie, domnu' Fiodor! Mare tragedie...", oftă Mişu Matros, încercînd să ghicească dacă va bea pe săturate pînă la întoarcerea doamnei Vera.

„Şi ştii de ce e mare tragedia, măi, Mişu? Pentru că nişte diletanţi conduc Chişinăul! Mă uitam ieri la Coteţov... Acesta e complet zăpăcit, măi, Mişu! Noi, cei din Pîrjolteni, n-am fi admis ca o groapă să distrugă atîtea case şi să omoare atîţia oameni! Noi i-am fi venit de hac! Am sau nu dreptate?"

„Hm... Probabil, domnu' Fiodor. Dar mă tem că nu ne-ar fi fost uşor nici nouă..."

„Măi, Mişu, cum poţi să ai îndoieli? Noi sîntem de o mie de ori mai deştepţi şi mai competenţi decît nepricepuţii ăştia ai lui Cartof! Parcă noi nu avem probleme în Pîrjolteni? Avem, frate, cîtă frunză şi iarbă! Dar noi nu ne lăsăm striviţi de problemele astea, noi luptăm şi găsim soluţii, măi, Mişu! Mai ia un cîrnăcior! Să luăm, de pildă, drumul din centrul satului. Ştii bine că Primăria nu avea bani ca să-l repare. N-are satul atîta bănet! Dar m-am zbătut să rezolv problema şi am reuşit!", spuse cu mîndrie Fiodor Ţugui, dînd peste cap un păhărel.

„Aşa e, domnu' Fiodor! Te-ai zbătut şi eşti demn de toată lauda! Dar ai fi făcut ceva fără banii pe

care ţi i-a dat oligarhul vostru? Te-ai zbătut, nu-i vorbă, dar norocul tău şi al nostru a fost că oligarhul ne-a ajutat."

„Norocul şi-l face omul cu mîna lui, măi, Mişu! Oligarhul nostru m-a ajutat, mi-a dat bani. Dar asta numai pentru că eu am insistat şi am scris zeci de cereri. Înţelegi, măi, Mişu?"

„Hm... Înţeleg...", dădu aprobator din cap Mişu Matros, ca nu cumva discuţia să se termine mult prea repede.

Vinul primarului era foarte gustos!

„Iar idioţii de la Chişinău, deşi au un căcălău de bani, nu pot învinge o groapă! Pentru că sînt proşti ca oaia! Nişte putori, măi, Mişu!", zise cu năduf Fiodor Ţugui şi trînti cu pumnul în masă.

Într-una din zile, lui Fiodor Ţugui i se făcu dor de amantă. N-o mai futuse de mult şi simţi nevoia s-o vadă, s-o atingă, s-o apuce de păr, să-i dea o palmă peste fund... Amanta, o femeie frumuşică, între două vîrste, lucra la Oficiul de Cadastru din Străşeni şi era dornică de futai, căci soţului i se pierduseră urmele în imensitatea Rusiei cu mulţi ani în urmă. Au mers la o pensiune turistică de lîngă Nisporeni şi au petrecut acolo o după-amiază superbă, de neuitat. Amanta frumuşică îl stoarse de vlagă, îi satisfăcu toate poftele sexuale, îl făcu să simtă ca niciodată dorinţa de a scăpa de Vera cea plictisitoare. Se întoarse acasă tulburat, cînd noaptea învăluise satul. În clipa în care vru să

deschidă poarta solidă, piciorul drept i se înfipse într-o crăpătură adîncă din pămînt, se împiedică şi căzu caraghios, scoţînd un oftat apăsat. „Ce căcat!", exclamă Fiodor Ţugui, simţind o durere ascuţită în gleznă...

februarie 2016 – octombrie 2017

proză EGO

au apărut:

Cezar Paul-Bădescu – *Tinerețile lui Daniel Abagiu*
Mariana Codruț – *Ul Baboi și alte povestiri*
Radu Pavel Gheo – *Fairia. O lume îndepărtată*
Ioana Baetica – *Fișă de înregistrare*
Adrian Schiop – *pe bune/pe invers*
Lucian Dan Teodorovici – *Atunci i-am ars două palme*
Cosmin Manolache – *Ce față cumplită am*
Dan Țăranu – *Al patrulea element*
Dragoș Bucurenci – *RealK*
Ionuț Chiva – *69*
Claudia Golea – *Vară în Siam*
Bogdan Suceavă – *Venea din timpul diez*
Cătălin Mihuleac – *Ratarea unui setter*
Veronica A. Cara – *Petrecere cu mama*
Petre Barbu – *Blazare*
Silviu Gherman – *Scurta și plictisitoarea viață a lui Kjus*
Sorin Stoica – *O limbă comună*
Filip Florian – *Degete mici*
Dumitru Ungureanu – *Tunul filozoafei*
Adrian Buz – *Zidul moale*
Mircea Gheorghe – *Partida de canastă*
Tudor Călin Zarojanu – *Sfîrșitul lumii*
Liviu Bleoca – *Erotikon*
Cecilia Ștefănescu – *Legături bolnăvicioase*
Paul Cernat, Andrei Ungureanu – *Războiul fluturilor*
Cătălin Lazurca – *Celebrul animal*
Dan Lungu – *Băieți de gașcă*

Lucian Dan Teodorovici – *Cu puțin timp înaintea coborîrii extratereștrilor printre noi*
Florin Lăzărescu – *Trimisul nostru special*
Mariana Gorczyca – *Cheful nu se organizează, vine de la sine*
Tudor Lavric – *Necăsătoriții*
Doina Ruști – *Zogru*
Cora Flavian – *Marta sau etiologia inconturnabilului eșec*
Antoaneta Zaharia – *Garsonieră în centru*
Dan Miron – *Scîndurica*
Maria Manolescu – *Halterofilul din Vitan*
Cezar Paul-Bădescu – *Luminița, mon amour*
Răzvan Rădulescu – *Teodosie cel Mic*
Ana Maria Sandu – *Fata din casa vagon*
Victoria Comnea – *Manuc*
Filip Florian, Matei Florian – *Băiuțeii* (ediția a II-a)
Dan Lungu – *Sînt o babă comunistă!*
Jean-Lorin Sterian – *Lorgean*
Bogdan Popescu – *Cine adoarme ultimul*
T.O. Bobe – *Cum mi-am petrecut vacanța de vară* (ediția a II-a)
Gabriela Gavril – *Fiecare cu Budapesta lui*
Liviu Bârsan – *Ochiul și pulberea*
Alexandru Vakulovski – *Bong*
Dan Lungu – *Raiul găinilor. Fals roman de zvonuri și mistere* (ediția a II-a)
Călin Ciobotari – *Șșșt! Generalul visează...*
Iulian Ciocan – *Înainte să moară Brejnev*
Ștefan Baștovoi – *Iepurii nu mor*
Lucian Dan Teodorovici – *Circul nostru vă prezintă:* (ediția a II-a)
Mariana Codruț – *Nudul Dianei*
Costi Rogozanu – *Fuck the cool. Spune-mi o poveste*
Sorin Stoica – *Aberații de bun-simț*

Răzvan Rădulescu – *Viața și faptele lui Ilie Cazane*
Daniel Mafteiu – *Mic tratat de management culinar*
Dan Lungu – *Proză cu amănuntul*
Dan Sociu – *Urbancolia*
Mitoș Micleușanu – *Kasa Poporului*
Ioana Nicolaie – *O pasăre pe sîrmă*
Doina Ruști – *Fantoma din moară*
Radu Pavel Gheo – *Numele mierlei. 50 de clipuri vesele și triste*
Adela Greceanu – *Mireasa cu șosete roșii*
Cecilia Ștefănescu – *Intrarea Soarelui*
Dan Sociu – *Nevoi speciale*
Dumitru Crudu – *Măcel în Georgia*
Lucian Dan Teodorovici – *Celelalte povești de dragoste*
Corina Sabău – *Blocul 29, apartamentul 1*
Florin Lăzărescu – *Lampa cu căciulă*
Bogdan Dumitrescu – *SMS*
Angelo Mitchievici – *Cinema*
Daniela Zeca – *Istoria romanțată a unui safari*
Adrian Schiop – *Zero grade Kelvin*
Matei Florian – *Și Hams Și Regretel*
Ovidiu Pop – *Trickster*
Ana Maria Sandu – *Omoară-mă!*
Doina Ruști – *Cămașa în carouri și alte 10 întîmplări din București*
Ioana Nicolaie – *Cerul din burtă* (ediția a II-a)
Radu Pavel Gheo – *Noapte bună, copii!*
Ioana Bradea – *Scotch*
O. Nimigean – *Rădăcina de bucsau*
Daniela Zeca – *Demonii vîntului*
Andrei Ruse – *Dilăr pentru o zi*
Tatiana Niculescu Bran – *Nopțile Patriarhului*
Doina Ruști – *Patru bărbați plus Aurelius*

Bogdan O. Popescu – *Viață de aruncat și alte povestiri*
Ioana Baetica Morpurgo – *Imigranții*
Alex. Leo Șerban – *Litera din scrisoarea misterioasă*
Tudor Călin Zarojanu – *Mass Media Insider*
Liviu Antonesei – *Victimele inocente și colaterale ale unui sîngeros război cu Rusia*
Tatiana Niculescu Bran – *În Țara lui Dumnezeu*
Adrian Chivu – *Strada*
Tatiana Niculescu Bran – *Spovedanie la Tanacu*
Andrei Ruse – *Soni*
Daniela Zeca – *Omar cel orb*
Florin Irimia – *O fereastră întunecată*
Simona Sora – *Hotel Universal*
Corina Sabău – *Dragostea, chiar ea*
O. Nimigean – *Mortido*
Doina Ruști – *Mămica la două albăstrele*
Dan Miron – *Pata violetă*
Adina Dabija – *Șaman*
Tatiana Niculescu Bran – *Cartea Judecătorilor*
Marin Mălaicu-Hondrari – *Lunetistul*
Adrian Schiop – *Soldații. Poveste din Ferentari*
Ana Maria Sandu – *Aleargă*
Tatiana Niculescu Bran – *Povestea domniței Marina și a basarabeanului necunoscut*
Lavinia Braniște – *Escapada*
Ionuț Chiva – *Boddah speriat*
Mihai Radu – *Sebastian, ceilalți și-un cîine*
Andrei Ruse – *Zaraza*
Adrian Buz – *1989*
Ligia Ruscu – *O dimineață la vînătoare*
M. Duțescu – *Uranus Park*
Florin Irimia – *Cîteva lucruri despre tine*
Dan Coman – *Căsnicie*
Anca Vieru – *Felii de lămîie*
Iulian Ciocan – *Iar dimineața vor veni rușii*

Cosmin Perţa – *În urmă nu mai e nimic*
Şerban Alexandru – *Un înger, un cîine, o imagine*
Marin Mălaicu-Hondrari – *Războiul Mondial al Fumătorilor*
Ioana Creţoiu – *Alegeri dificile*
Nicolae Avram – *Mamé*
Cornel George Popa – *Cei care mor şi cei care vor muri. Aventurile unui bibliotecar*
Tudor Ganea – *Cazemata*
Veronica D. Niculescu – *Spre văi de jad şi sălbăţie*
Dan Alexe – *În punctul lui rebbe G.*
Lavinia Braniştе – *Interior zero*
Mircea Pricăjan – *Calitatea luminii*
Radu Pavel Gheo – *Disco Titanic*
Matei Florian – *Cexina Catapuxina*
Dan Ciupureanu – *Omar şi diavolii*
Florin Irimia – *Misterul maşinuţelor chinezeşti*
Codrin Liviu Cuţitaru – *Scriptor sau Cartea transformărilor admirabile*
Liliana Corobca – *Caiet de cenzor*
Adrian Georgescu – *Exitus*
Alex Tocilescu – *Imperiul Pisicilor*
Andrei Crăciun – *Aleea Zorilor*
Bogdan Coşa – *Ultraviolenţă*
Bogdan-Alexandru Stănescu – *Copilăria lui Kaspar Hauser*
Tudor Ganea – *Miere*
Ilinca Bernea – *Numele tău şi alte erezii*
Mihai Radu – *Extraconjugal*
Alex Tocilescu – *Eu et al.*
Sebastian Lăzăroiu – *Balena Albastră*
Adrian G. Romila – *Zeppelin. Stampe şi istorii apocrife*
Mihai Buzea – *Gastarbeiter*
Dan Coman – *Parohia*
Mihaela Perciun – *Cenuşă rece*

Ioana Baetica Morpurgo – *Schije*
Mircea Țuglea – *Grazia*
Bogdan Răileanu – *Tot spațiul dintre gîndurile mele*
Dinu Guțu – *Intervenția*
Cristian Fulaș – *Cei frumoși și cei buni*
Dan Alexe – *Pantere parfumate*
Carmen Firan – *Umbra pierdută*
Cătălin Pavel – *Chihlimbar*
Cosmin Leucuța – *Hoodoo*
Sebastian Lăzăroiu – *Omatidii*
Iulian Ciocan – *Dama de cupă*

în pregătire:

Cristian Fulaș – *Fîșii de rușine*

www.polirom.ro

Redactor: Adrian Botez
Coperta: Carmen Parii
Tehnoredactor: Vasilica Zevoi

Bun de tipar: martie 2018. Apărut: 2018
Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 • P.O. BOX 266
700506, Iași, Tel. & Fax: (0232) 21.41.00; (0232) 21.41.11;
(0232) 21.74.40 (difuzare); E-mail: office@polirom.ro
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A,
sc. 1, et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53
Tel.: (021) 313.89.78; E-mail: office.bucuresti@polirom.ro

Tiparul executat la S.C. Tipo-Lidana S.R.L.,
Calea Unirii, nr. 35, Suceava
Tel. 0230/517.518; Fax: 0330/401.062
E-mail: office@tipolidana.ro; www.tipolidana.ro

Contravaloarea timbrului literar se depune în contul
Uniunii Scriitorilor din România
Nr. RO44RNCB5101000001710001 BCR UNIREA

Se făcea că el era un fel de Zeu al Naraţiunii şi personajele mai multor clasici, nemulţumite de creatorii lor, îl întrebau mereu, cu pietate, cum ar fi mai bine să procedeze ca romanele să fie perfecte. Bunăoară, Cicikov îi mărturisi că e foarte decepţionat de faptul că Gogol îl obligase să suporte cu resemnare şicanele lui Nozdriov cel porcos, iar Zeul Naraţiunii Iulian Iordăchescu îl sfătui pe bietul Cicikov să-l bată măr pe bădărănosul Nozdriov. „Dacă îi dai la bot animalului, povestea va lua o turnură mult mai interesantă!", declară sentenţios Zeul Naraţiunii şi Cicikov, după o uşoară ezitare, fu de acord, bătînd din palme în semn de mare admiraţie.

Foto copertă:
© eelnosiva/Depositphotos.com

„Chişinăul stă să se prăbuşească într-o groapă. Oraşul de pe Bîc riscă să fie înghiţit cu tot cu oameni, case şi instituţii ale statului. Funcţionari, jurnalişti, scriitori, pensionari, locatari – toţi constituie o bogată galerie de personaje ale tranziţiei. O istorie plină de suspans, de tensiune narativă, cu personaje bine conturate şi cu un fir epic structurat cu dexteritate. O carte care te pune pe gînduri. Şi te neliniştește."

Maria Pilchin

„Lumea «omulenilor» se izbeşte de *teoria* Găurii Negre. Din coliziune ţîşnesc viziuni cosmice ale Corupţiei de un umor nebun, singurul capabil să împiedice lipsa de speranţă să se transforme în disperare. Un text în care Gogol bea o cafea (şi nu numai...) cu Eugen Ionescu. O parabolă egal de relevantă pe ambele maluri ale Prutului."

Caius Dobrescu

EDITURA POLIROM

ISBN 978-973-46-7215-8

www.polirom.ro

Carte publicată şi în ediţie digitală

29.95